

**STRATEGICKÝ PLÁN
ROZVOJE MĚSTA TELČ**

NA OBDOBÍ 2022-2028

ANALYTICKÝ PROFIL MĚSTA

Zpracoval: Mgr. Radek Veselý, Stará Říše 33, IČ: 76315746
Spolupráce: Bc. Vladimír Švec, vedoucí odboru rozvoje a územního plánování MěÚ
Telč
Ing. Lukáš Nosek, referent odboru rozvoje a územního plánování MěÚ
Telč

Obsah

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA	7
2. DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA	10
2.1 Vývoj počtu obyvatel.....	10
2.2 Vývoj porodnosti	13
2.3 Vývoj úmrtnost	18
2.4 Struktura obyvatelstva podle pohlaví a věku.....	21
2.5 Vzdělanostní struktura obyvatelstva.....	29
3. EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA	31
4. TRH PRÁCE	34
4.1 Ekonomická aktivita obyvatelstva a struktura zaměstnanosti	34
4.2 Dojíždka a vyjíždka za prací	37
4.3 Nezaměstnanost	42
5. INFRASTRUKTURA A TECHNICKÁ VYBAVENOST	46
5.1 Vodovody a kanalizace.....	46
5.2 Energetika a spoje.....	47
5.3 Technická vybavenost domů a bytů	49
6. NAPOJENÍ NA DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURU	56
6.1 Napojení na silniční síť.....	56
6.2 Napojení na železniční síť	61
6.3 Hromadná autobusová doprava osob.....	63
6.4 Městská policie	64
7. VEŘEJNÉ SLUŽBY	65
7.1 Vzdělávání	65
7.2 Zdravotnictví	71
7.3 Sociální služby.....	71
8. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KRAJINA V ÚZEMÍ	74
8.1 Ochrana životního prostředí	74
8.2 Znečištění ovzduší	74
8.3 Vodstvo.....	76
8.4 Hluk	77
8.5 Odpadové hospodářství	77
9. CESTOVNÍ RUCH	79
9.1 Kapacita hromadných ubytovacích zařízení a návštěvnost města.....	79
9.2 Turistické informační centrum	81
9.3 Památky, návštěvnost	82

9.4	Možnosti pro koupání	84
9.5	Turistická infrastruktura	84
9.6	Kulturní a společenské akce	87
9.7	Spolupráce s dalšími subjekty, zapojení do projektů	87
9.8	Zapojení města do organizací v působnosti CR	88
10.	SPORTOVNÍ A KULTURNÍ INFRASTRUKTURA MĚSTA	90
10.1	Sportovní infrastruktura	90
10.2	Infrastruktura pro kulturu a společenské akce	95

Tabulky, grafy a obrázky

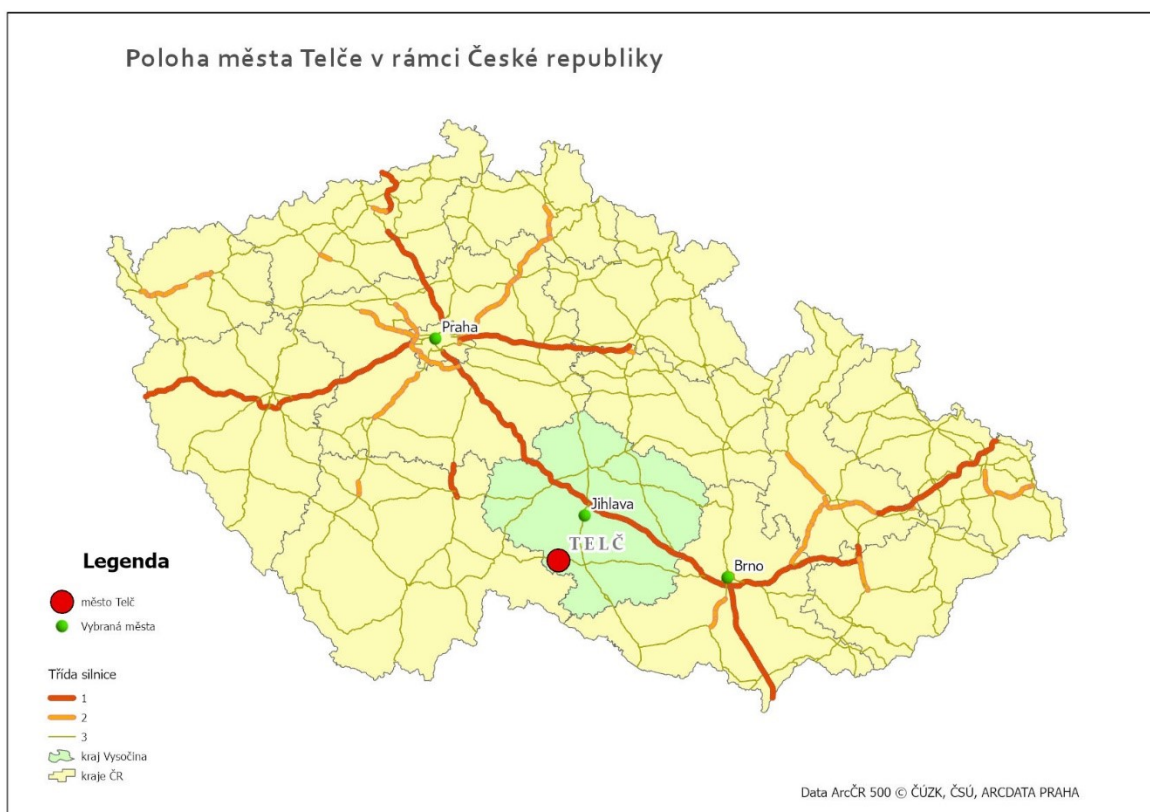
Obrázek 1: Obecná poloha města Telč v rámci České republiky	7
Obrázek 2: Místní části a jejich základní sídelní jednotky města Telč v roce 2022	8
Graf 1: Vývoj počtu obyvatel Telče v letech 1990–2021.....	10
Graf 2: Počet obyvatel jednotlivých obecních a místních částí města Telč v roce 2011	11
Graf 3: Přirozený přírůstek, migrační přírůstek a celkový přírůstek obyvatelstva v letech 1992–2020	13
Graf 4: Vývoj počtu narozených dětí a hrubé míry porodnosti ve městě Telč mezi roky 1992-2020	14
Graf 5: Srovnání vývoje hrubé míry porodnosti (‰) ve městě Telči, Kraji Vysočina a ČR v letech 1992-2020	15
Graf 6: Srovnání vývoje struktury porodnosti ve městě Telči v letech 2010-2020	16
Graf 7: Vývoj věku matky v době porodu ve městě Telči v letech 2010-2020.....	16
Graf 8: Rodinný stav matky v době porodu ve městě Telči v letech 2010-2020	17
Graf 9: Vývoj počtu potratů na 100 narozených dětí v letech 2010-2020.....	18
Graf 10: Vývoj dlouhodobé hrubé míry úmrtnosti ve městě Telči, kraji Vysočina a ČR 2010-2020	19
Graf 11: Vývoj úmrtnosti ve městě Telči dle příčin úmrtí	20
Tabulka 1: Struktura úmrtnosti – dlouhodobý průměr za roky 2010 až 2020 ve městě Telči dle příčiny úmrtí.....	20
Graf 12: Vývoj počtu úmrtí ve věkových kategoriích populace města Telče mezi roky 2010 a 2020	21
Tabulka 2: Počet obyvatel města Telče ve věkových kategoriích v roce 2021	21
Graf 13: Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví v roce 2021.....	22
Graf 14: Vývoj jednotlivých věkových kategorií mezi roky 2011 a 2021 a průměrného věku ve městě Telči.....	23
Graf 15: Vývoj věkové struktury populace u vybraných územních celků 2011 až 2021 - podíl skupiny v %.....	24
Graf 16: Vývoj průměrného věku populace (v letech) u vybraných územních celků 2011 až 2021.....	24
Graf 17: Vývoj indexu stárí populace (v letech) u vybraných územních celků 2011 až 2021	25
Graf 18: Věková pyramida populace města Telče dle pohlaví v roce 2021	26
Graf 19: Srovnání věkové pyramidy populace města Telče a ČR v roce 2021 (podíl věkových kategorií na celku)	27
Graf 20: Srovnání věkové pyramidy populace města Telče a kraje Vysočina v roce 2021 (podíl věkových kategorií na celku)	28
Graf 21: Struktura obyvatel města Telč podle vzdělání (2021).	29
Graf 22: Vzdělanostní struktura obyvatelstva města Telč podle vzdělání v letech 1991, 2001, 2011 a 2021 - relativní podíly (%) a srovnání kraje Vysočina a Českou republikou v roce 2021	30
Graf 23: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů a subjektů se zjištěnou aktivitou ve městě Telč v letech 2014-2021	31
Graf 24: Ekonomické subjekty podle odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE) v roce 2021	32
Tabulka 3: Podnikatelské subjekty ve městě Telč podle typu právní formy v roce 2021.....	32
Tabulka 4: Největší zaměstnavatelé ve městě Telč s více než 20 zaměstnanci (rok 2021)	33
Tabulka 5: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity (2011)	34
Tabulka 6: Srovnání počtů ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v jednotlivých kategoriích města Telč s vyššími územními jednotkami v roce 2011	35
Tabulka 7: Podíl zaměstnaných v jednotlivých odvětvích hospodářství (2011) pro Telč, Kraj Vysočina a Českou republiku	35
Tabulka 8: Průměrný počet zaměstnanců na 1 ekonomický subjekt podle odvětví národního hospodářství (2011)	36
Tabulka 9: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity, počty zaměstnaných ve vybraných segmentech a počty vyjíždějících do zaměstnání mimo obec v obecních a místních částech města Telč v roce 2011	37
Tabulka 10: Počet vyjíždějících za zaměstnáním do jednotlivých obcí a odvětví, ve kterém vyjíždějící pracují (2011).....	38
Obrázek 3: Vyjíždka obyvatel za prací z města Telč, 2011	39

Tabulka 11: Počet dojíždějících za zaměstnáním do města Telč z jednotlivých obcí a odvětví, ve kterém dojíždějící pracují (2011)	40
Obrázek 4: Dojíždka za prací do města Telč, 2011.....	41
Graf 25: Vývoj podílu nezaměstnaných osob (PNO) ve městě Telč s vyššími územními jednotkami v letech 2014-2021 ..	42
Tabulka 12: Struktura uchazečů o zaměstnání v Telči v roce 2014 a 2021	44
Graf č. 27: Stavební materiál použitý ke stavbě domu ve městě Telči – SLDB 2021	49
Graf 28: Stavební materiál použitý ke stavbě domu ve městě Telči – SLDB 2021	50
Graf 29: Stáří domovního fondu ve městě Telči	51
Graf 30: Vlastnická struktura domovního fondu ve městě Telči.	51
Graf 31: Vývoj bytové výstavby ve městě Telči mezi roky 1997 až 2020.....	52
Graf 32: Vývoj bytové výstavby ve městě Telči mezi roky 1997 až 2020.....	53
Tabulka 13: Počty domů a bytů v místních částech a ZSJ města Telč (SLDB 2011)	54
Graf 33: Druhy domů v místních částech města Telč (SLDB 2011)	55
Graf 34: Obydlenost bytů v obecních a místních částech města Telč (SLDB 2011)	55
Obrázek 5: Intenzita dopravy na vybraných úsecích silnic v Telči v roce 2016.....	57
Tabulka 14: Seznam parkovacích ploch v Telči v roce 2022	58
Tabulka 15: Statistika obsazenosti parkovacích míst v roce 2022 (počet obsazených míst)	59
Tabulka 16: Seznam značených cyklotras v okolí Telče	61
Obrázek 6: Schéma železniční sítě v okolí Telče	62
Tabulka 17: Počet dětí a počet tříd MŠ Komenského.....	65
Tabulka 18: Počet žáků a počet tříd ZŠ Masarykova.....	66
Tabulka 19: Počet žáků a počet tříd ZŠ Hradecká	66
Tabulka 20: Počet žáků Základní umělecké školy Telč.....	67
Tabulka 21: Počet účastníků a počet zájmových útvarů DDM.....	67
Obrázek 7: Vyjíždka žáků a studentů do škol z obce Telč, 2011	69
Obrázek 8: Dojíždka žáků a studentů z okolních obcí do škol v Telči, 2011.....	70
Tabulka 22: Struktura pozemků na území katastru obce města Telč v roce 2020 a 2021.....	74
Tabulka 23: Vyhodnocení topné a netopné sezóny z hlediska PM10, PM2,5, SO ₂ a NO ₂ včetně průměru za období 27.9.2016 - 26.9.2017	75
Tabulka 24: Množství produkovaného odpadu v Telči v letech 2015–2020 (v tunách).....	77
Tabulka 25: Seznam ubytovacích zařízení evidovaných Českým statistickým úřadem ve městě Telč k 2. 4. 2022	79
Tabulka 26: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení ve městě Telč	80
Tabulka 27: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení ve městě Telč – průměrná délka pobytu	80
Tabulka 28: Poměr návštěvníků města Telče pocházejících z České republiky a z cizích zemí	81
Graf 35: Návštěvnost TIC v Telči	82
Tabulka 29: Přehled návštěvnosti vybraných památek v Telči	82
Tabulka 30: Sportovní organizace se sídlem v Telči.....	94

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Město Telč se rozprostírá na jihu okresu Jihlava v Kraji Vysočina a je přibližně 30 kilometrů vzdáleno od krajského města Jihlavy. Podle místní pověsti existují zmínky o městě již z roku 1099, nicméně první historicky doložená zpráva o Telči pochází z roku 1335, kdy toto malé městečko bylo sídlem královského správce. V Telči žije 5 140 obyvatel (k 31. 12. 2021).

Obrázek 1: Obecná poloha města Telče v rámci České republiky

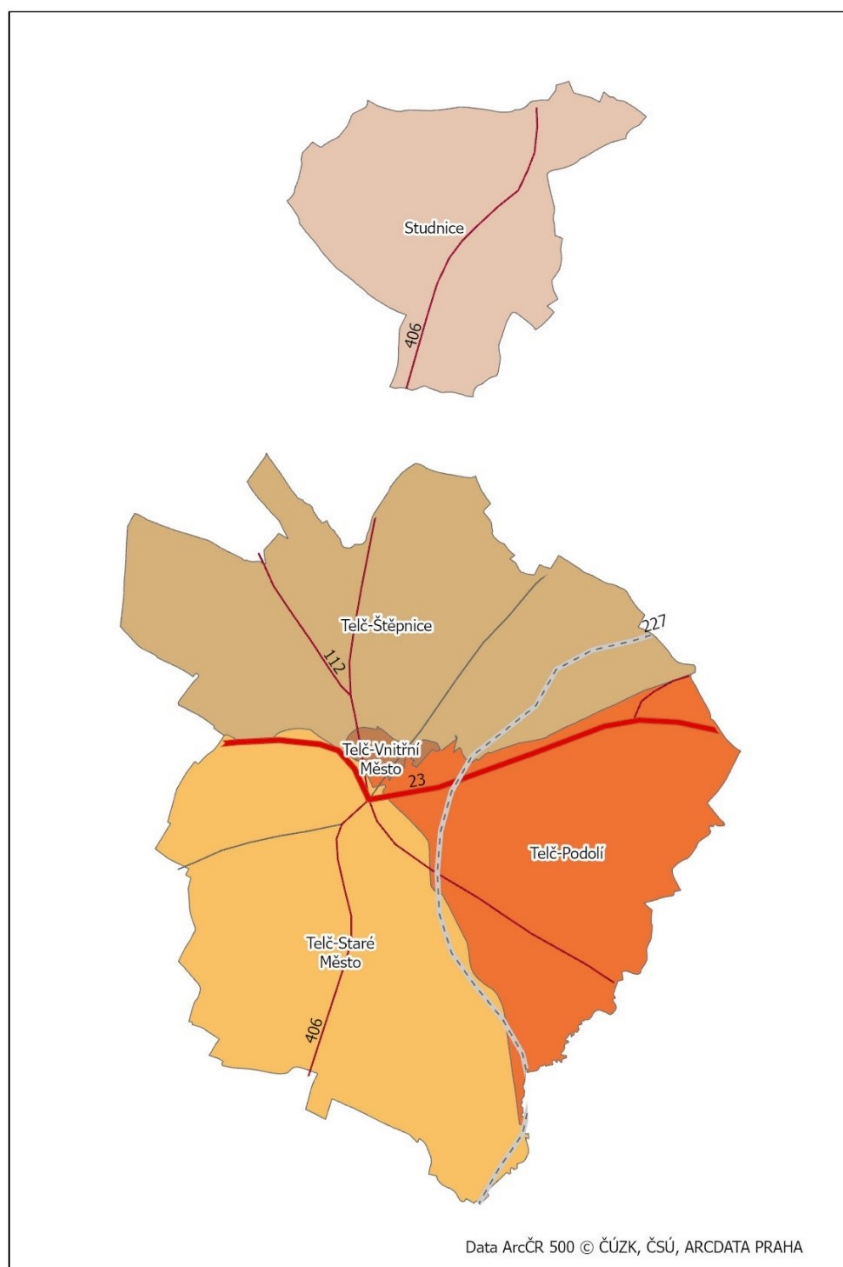

Dle geomorfologického členění České republiky město Telč náleží do Česko-moravské subprovincie, do oblasti Českomoravská vrchovina, celku Křižanovská vrchovina a podcelku Dačická pánev. Katastrální území města se rozkládá v nadmořské výšce od 490 m (Moravská Dyje) po nejvyšší vrchol Skalní kopec v nadmořské výšce 574 m, město samotné pak v nadmořské výšce 522 m n.m. Středem města Telč protéká Telčský potok, ale katastrem města protéká i řeka Moravská Dyje. Na území města, stejně jako v jeho okolí, se nachází rybníky, které do značné míry přispívají k vytváření místního koloritu a podtrhují malebnost místní městské i venkovské krajiny. Přestože rybníky začaly být stavěny až v 16. a 17. století, organicky splynuly s městskou zástavbou. Na konci 19. století došlo k napojení města na železniční síť, což vedlo k jeho oživení a růstu. I přes postupné rozrůstání a přestavbu se centrum města zachovalo téměř v původní podobě z dob Zachariáše z Hradce (renesanční náměstí, telčský zámek a zámecké zahrady, vše obklopeno rybníky), díky čemuž bylo centrum

města Telče v roce 1992 zapsáno na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Město Telč o rozloze 2 487 ha se skládá z 5 místních částí (Vnitřní Město, Podolí, Staré Město, Štěpnice a Studnice). Mapové zobrazení jednotlivých místních částí je na obrázku 2.

Obrázek 2: Místní části a jejich základní sídelní jednotky města Telče v roce 2022

Ve městě je 69 ha zeleně, z toho 8,5 ha zabírá veřejná zeleň, přičemž cca 7 ha připadá na zámecký park. Rozsáhlá část území města je tvořena třemi rybníky o rozloze cca 28 ha ve vlastnictví města, které jsou využívány k chovu ryb a v minulosti měly také ochranný význam.

V rámci Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ byla celá oblast ORP Telč zařazena mezi tzv. Hospodářsky a sociálně ohrožená území. Tyto regiony byly vymezeny na základě zvolených indikátorů (jako je např. intenzita bytové výstavby, míra celkového přírůstku obyvatel, index stáří, podíl nezaměstnaných osob atd.), u nichž je používána průměrná hodnota za období 2013–2017. Vymezeny byly správní obvody ORP, které vykazují nejhorší výsledky v těchto indikátorech a v nichž žije 25 % obyvatel Česka¹.

¹ Zdroj: Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (z roku 2019)

2. DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

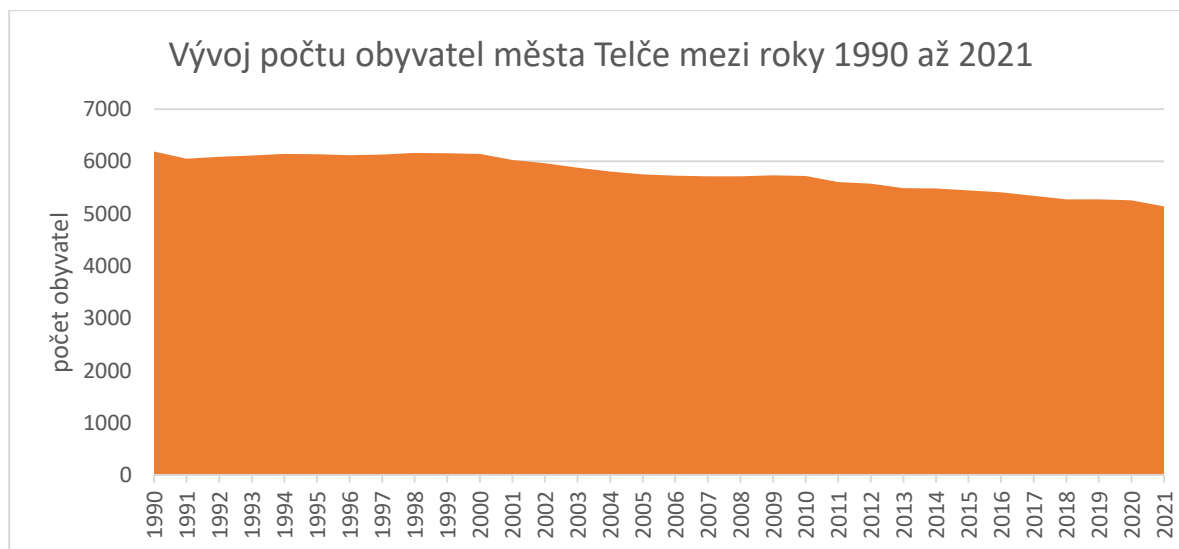
Demografie populace města Telče je popisována daty, která byla k polovině roku 2022 k dispozici v rámci databází Českého statistického úřadu. Bohužel k tomuto datu nebyly k dispozici podrobné údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 (dále jen SLDB 2021). K dispozici byly jen některé předběžné údaje, a to za celé území města Telče. Z tohoto důvodu nebylo možné provést podrobnější popis demografických poměrů za jednotlivé městské části či sčítací obvody.

2.1 Vývoj počtu obyvatel

Ke dni 31. 12. 2021 bylo ve městě Telč evidováno celkem 5 140 občanů, nicméně v roce 1990 ve městě Telči žilo o 2 100 obyvatel více. Razantní pokles nastal v roce 1992, kdy došlo k velkým administrativním změnám v uspořádání obcí a měst v České republice, které se negativně podepsaly i na počtu obyvatel ve městě Telč. Před administrativní změnou v roce 1992 ve městě Telči a k ní administrativně připojených obcí žilo celkem 7 396 obyvatel (rok 1990). V roce 1992 se většina připojených obcí osamostatnila, jednalo se o 13 obcí a počet obyvatel administrativní změnou klesl v této souvislosti o 1 207 osob.

Počet obyvatel v roce 1990, v přepočtu na aktuální administrativní území města, byl 6 189 obyvatel, což stále ještě činí úbytek o více než 1 000 obyvatel ve srovnání s aktuálním stavem populace města. Po roce 1992 následovalo období relativní stagnace, kdy docházelo k minimálnímu nárůstu počtu obyvatel. Avšak vývoj v těchto uplynulých deseti letech měl alespoň pozitivní trend. Nicméně nakonec se i v Telči projevil trend úbytku obyvatel, který zde započal v roce 2001 a trvá dodnes.

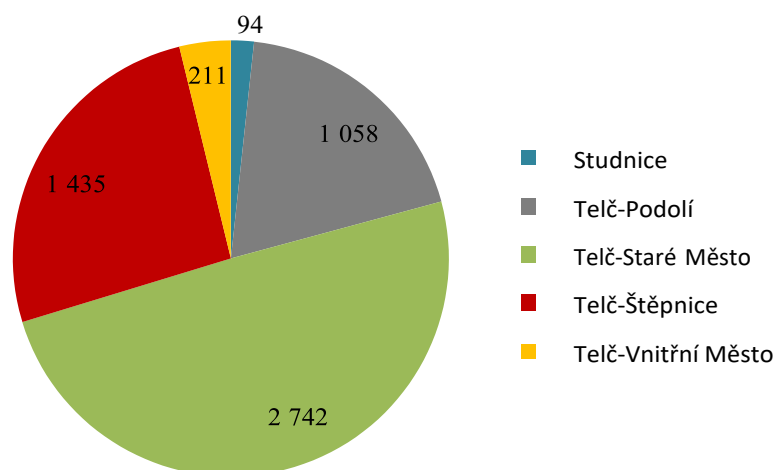
Graf 1: Vývoj počtu obyvatel Telče v letech 1990–2021.

Zdroj: ČSÚ, 2022

V grafu 2 jsou zachyceny počty obyvatel jednotlivých místních částí a částí města v roce 2011. Bohužel údaje ze SLDB 2021 ještě nejsou za místní části k dispozici, proto byly ponechány údaje z roku 2011. Populačně největší částí Telče je Telč – Staré město, které čítá více než 2 700 obyvatel (téměř polovina všech obyvatel města). Přibližně čtvrtina obyvatel města bydlí v části zvané Telč – Štěpnice, jedná se o 1 435 lidí. Naopak nejméně početnou je místní část Studnice, kde podle dat ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 bydlelo pouze 94 občanů.

Graf 2: Počet obyvatel jednotlivých obecních a místních částí města Telč v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, 2014

Vývoj celkového přírůstku obyvatel města je závislý na dvou složkách, tzv. přirozeném přírůstku a migračním přírůstku. Vzhledem k nízkým mírám porodnosti ve sledovaném období, což lze označit za celorepublikový trend, je dominantní složkou celkového populačního přírůstku migrace. Přirozený přírůstek dlouhodobě osciluje pod nulovou hodnotou, pouze v několika málo časových okamžicích se dostal do kladných hodnot. Za sledovaných 29 let dosáhl přirozený přírůstek pouze v 8 letech kladných hodnot. Průběh křivky celkového přírůstku obyvatel je přirozeným přírůstkem spíše modulován.

Pozitivní vývoj přirozené měny obyvatelstva byl ještě na počátku 90. let minulého století. Avšak poté dochází k dramatickému propadu porodnosti, kdy v posledních 10 letech se porodnost pohybuje kolem 50 % maximální hodnoty porodnosti z roku 1992. K tomuto nepříznivému trendu u porodnosti došlo od roku 1994. Jistou výjimku představuje rok 2008, kdy přirozený přírůstek ve městě dosáhl hodnoty 35 a to díky rekordně vysoké porodnosti 84 nově narozených dětí, zatímco migrační přírůstek hodnoty -37 a křivky se tak vzájemně téměř vyrovnaly v blízkosti nulové hodnoty.

Za sledované období let 1992–2020 nabýval celkový přírůstek obyvatel v prvních třech letech 1992 až 1994 kladných hodnot (viz graf 3). Jedná se o populační vlnu, která dobíhala z předrevolučního období. V této době byla ještě i vysoká porodnost a v prvních dvou letech byl také kladný přirozený přírůstek. V roce 1994 udrželo kladný celkový přírůstek vyšší migrační saldo. Migrační přírůstek byl ještě schopen pozitivně ovlivnit celkový počet obyvatel města v letech 1997 a 1998, kdy i v těchto letech celkový přírůstek byl kladný. Ještě pouze v roce 2009 díky kladnému migračnímu saldu se celkový přírůstek obyvatel dostal do kladných hodnot.

Od roku 1998 došlo k výraznému propadu migračního přírůstku a město od té doby obyvatelstvo pravidelně každoročně ztrácí z pohledu migrační atraktivity. Možný náznak zvýšení zájmu o žití ve městě lze pozorovat v posledních dvou letech. Avšak jde zatím o velmi krátké časové období, tak aby se z toho daly vyvozovat nějaké závěry. Navíc z grafu č. 3 jsou patrné v posledních deseti letech jisté cykly, kdy dochází ke krátkodobému zlepšení hodnoty celkového přírůstku, avšak za tímto zlepšením vždy pak dochází k jejímu výraznému propadu.

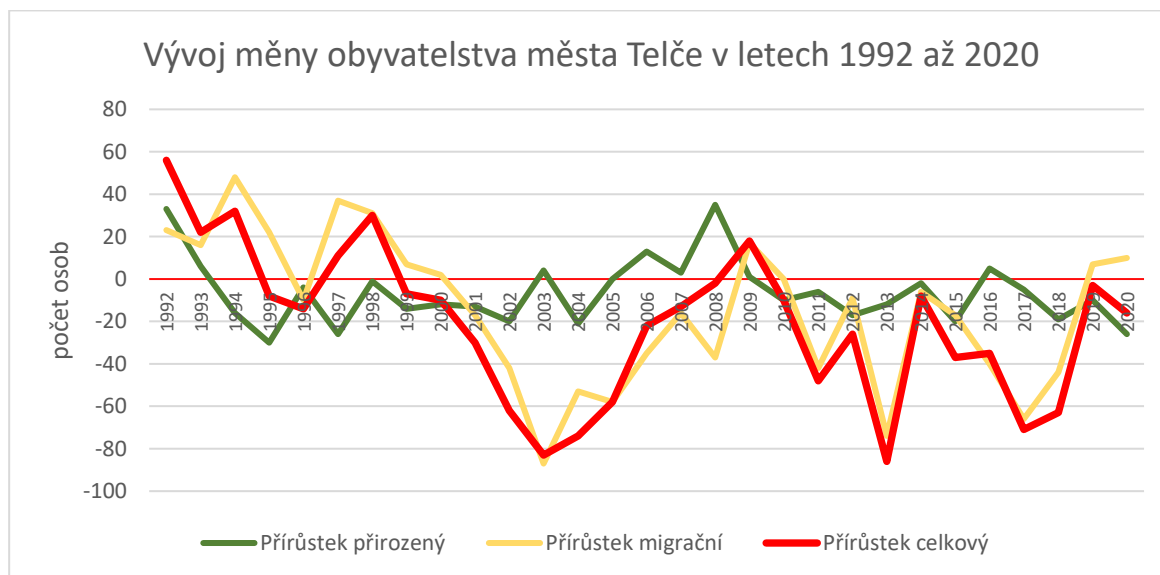
Ochota migrovat je v České republice obecně nízká a lidé často preferují dojíždění (i na větší vzdálenosti) před změnou místa bydliště. Přesto lze sledovat od začátku nového století úbytek populace v důsledku migrace (v 90. letech bylo celkové migrační saldo kladné), který je ve městě Telč spojen s především s nedostatkem pracovních míst, a to nejen pro vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (odchod mladých, vzdělaných lidí z města), ale také pro obyvatele kvalifikované pro práci v průmyslovém sektoru, který byl ve městě po celospolečenských změnách v roce 1989 postupně utlumen.

Problematika odchodu mladého obyvatelstva z města v důsledku nedostatečných pracovních příležitostí je pocíťována na úrovni celého kraje. Český statistický úřad – oddělení regionálních analýz k tomuto tématu uvedl, že z regionu odcházejí především mladí lidé ve věku 25 až 34 let. Jedním z důvodů je nedostatek pracovních příležitostí. Region rovněž vykazuje dlouhodobě nízkou úroveň mezd – ze 14 krajů se pohybuje kolem deváté pozice – rok 2021 (pozn. v roce 2013 byl Kraj Vysočina na desáté pozici). Průměrná hrubá mzda v roce 2021 v kraji Vysočina dosáhla 37 693 Kč, což je 3 084 Kč pod celostátním průměrem.

Ve městě Telč lze počet mladých odcházejících z města dokumentovat na změně počtu obyvatel ve věkové skupině 15-24 let z roku 2001 a 25-34 let z roku 2011. V roce 2001 bylo ve městě evidováno 951 obyvatel ve věku 15-24 let. Při dalším sčítání z roku 2011 se tato skupina „přelila“ do věkové skupiny 25-34 let a její počet poklesl na 687 obyvatel. V rámci posledního SLDB 2021 se počet osob patřících do této věkové kategorie ještě více propadl, a to na počet 459 obyvatel.

Tento rozdíl jistě nelze spojovat pouze s fenoménem odchodu mladého obyvatelstva za prací, ale lze s vysokou jistotou předpokládat, že tento trend hraje v poklesu významnou roli.

Graf 3: Přirozený přírůstek, migrační přírůstek a celkový přírůstek obyvatelstva v letech 1992–2020

Zdroj: ČSÚ, 2021

2.2 Vývoj porodnosti

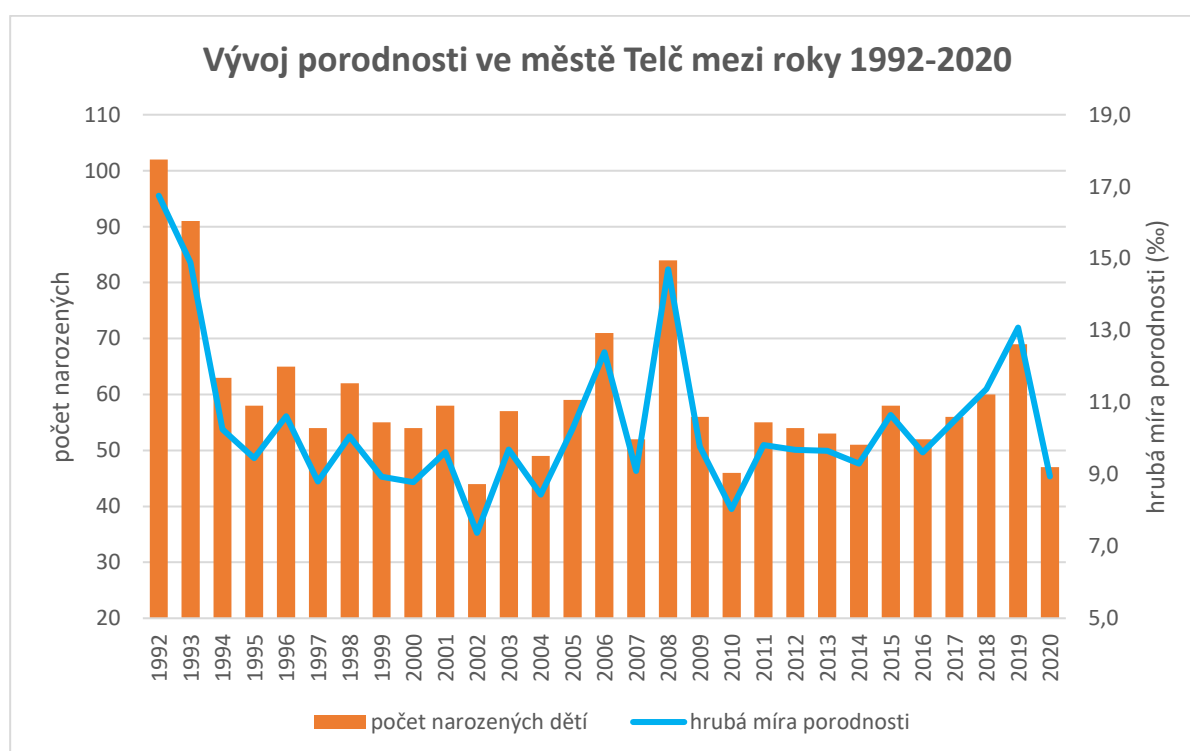
Počet narozených dětí ve městě Telč je zachycen na grafu 4. Vývoj tohoto ukazatele je do značné míry vyrovnaný. Z grafu jsou patrné mezi roky 1992 až 1995 pokračující změny ve společnosti, které značně ovlivňují i počet narozených. V tomto období klesl počet o více než 44 dětí. Dalším jevem je pak rozkolísání počtu narozených dětí v období mezi roky 2006–2008, 2019 a opětovný návrat k hodnotám kolem 50–55 narozených dětí v následujících letech. V posledních 10 letech se porodnost pohybuje kolem 50 % maximální hodnoty porodnosti z roku 1992. Existuje mnoho faktorů ovlivňujících počet narozených dětí. V případě města Telč se v postupném poklesu počtu narozených dětí projevuje zejména:

- Vliv migračního chování, kdy převažuje tendence odchodu zejména mladších věkových kategorií obyvatel z města do větších center, jako jsou krajská města či Praha, kde mají vyšší šanci najít adekvátní profesní uplatnění a kde pak často také zakládají rodiny.
- Vliv celospolečenských demografických změn (tzv. druhý demografický přechod) související se změnou reprodukčního chování obyvatel, které se projevuje mimo jiné poklesem plodnosti (počtu narozených žen jedné ženě) a odsunu mateřství do pozdějšího věku žen.

- Vliv nástupu slabých vs. silných populačních ročníků do reprodukčního věku. Populačně silné ročníky narozené v 70. letech minulého století (tzv. Husákovy děti) se dostávají do reprodukčního věku, zároveň je však třeba podotknout, že vzhledem k výše zmíněnému trendu odsunu mateřství do pozdějšího věku žen a celkovému poklesu plodnosti se určitá část dětí vůbec nenarodí a celkový vliv nástupu silných ročníků se tak zmírňuje.

I přes velké poklesy je ovšem vývoj charakteristiky ve městě Telč relativně příznivý, neboť proložení ukazatele trendem prozrazuje jen velmi mírný pokles počtu narozených dětí mezi sledovanými roky.

Graf 4: Vývoj počtu narozených dětí a hrubé míry porodnosti ve městě Telč mezi roky 1992-2020

Zdroj: ČSÚ, 2021

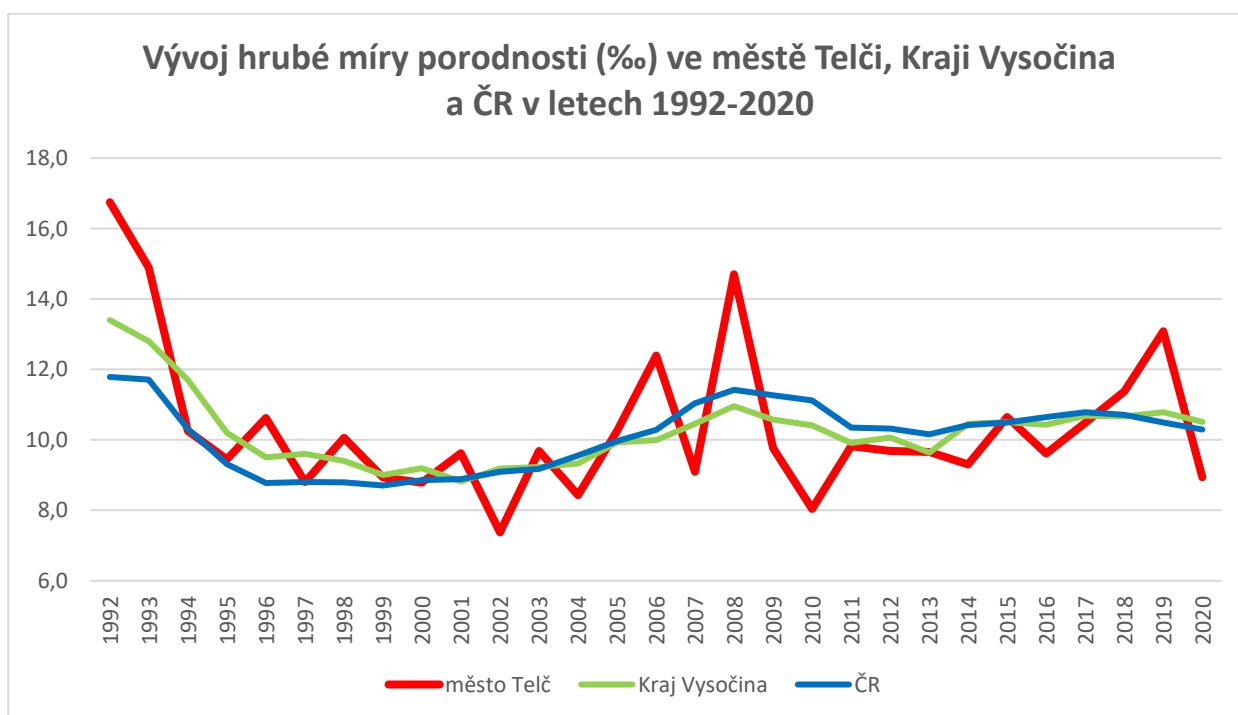
Druhým ukazatelem, který je zaznamenán v grafu, je hrubá míra porodnosti. Ta udává, kolik se v daném roce narodilo dětí při přepočtu na 1 000 obyvatel daného území. Křivka má stejný průběh jako vývoj počtu narozených dětí. Díky tomuto ukazateli jsme schopni srovnávat porodnost s ostatními územními celky, tak jak je zachyceno v grafu č.5. Dá se říci, že po výrazném propadu porodnosti, ke kterému došlo na počátku 90. let minulého století, se porodnost stabilizovala a dlouhodobě se hrubá míra porodnosti ve městě drží kolem hodnoty 10 %. Stejná průměrná míra porodnosti se drží i v rámci Kraje Vysočina a ČR.

Křivka této charakteristiky se svým průběhem přibližuje vývoji celého území České republiky a kraje Vysočina, viz graf 5. Průběh křivky u těchto větších územních celků je

uhlazován větší populační základnou. V první polovině 90. let dvacátého století je zaznamenán značný pokles hrubé míry porodnosti, naopak od začátku nového století do roku 2008 je zřejmý nárůst, stejně jako pro hodnoty vyšších územních celků.

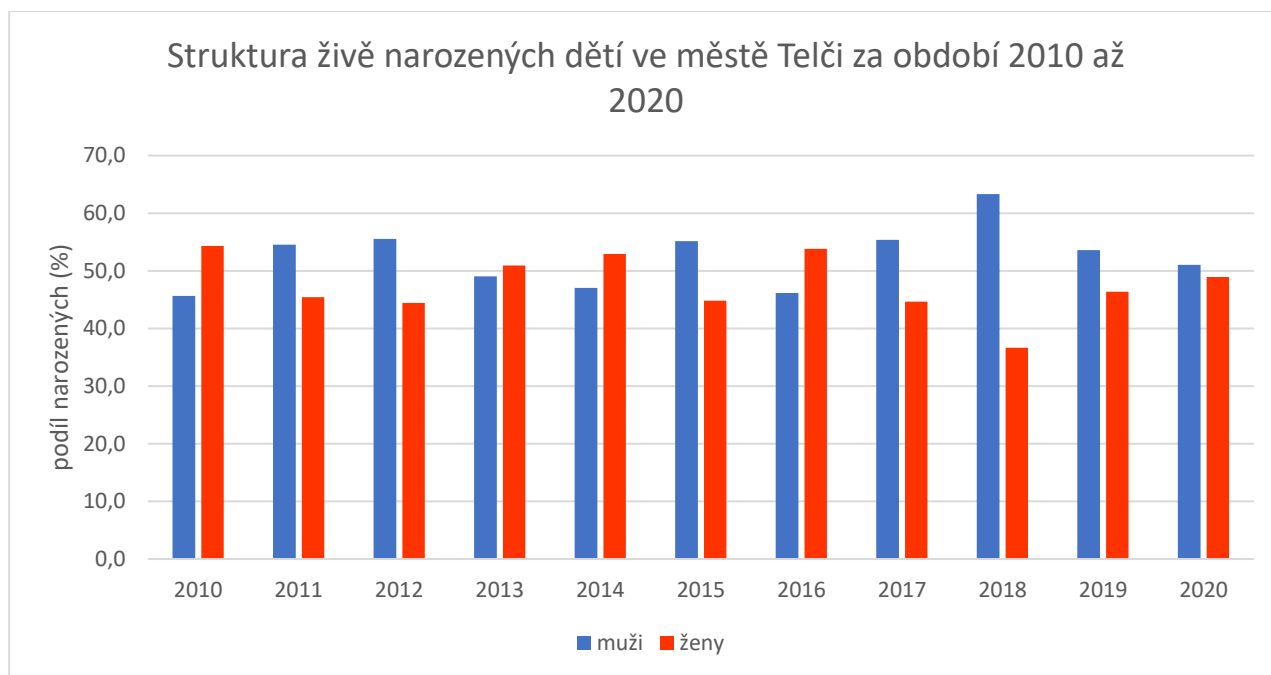
Vývoj hrubé míry porodnosti v prvním polovině sledovaného období je vyrovnaný a Telč se řadí k městům s průměrnou hrubou mírou porodnosti, v druhé polovině město zaznamenává rozkolísanou křivku ukazatele, stále se však jedná o město s průměrnou hodnotou.

Graf 5: Srovnání vývoje hrubé míry porodnosti (%) ve městě Telči, Kraji Vysočina a ČR v letech 1992-2020

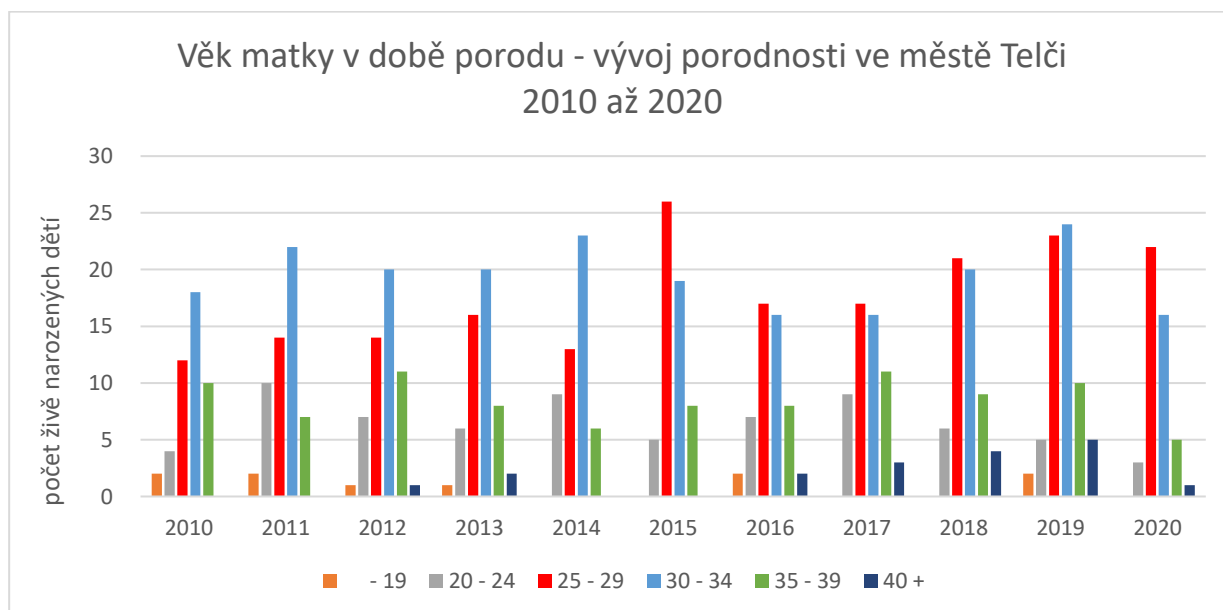
Zdroj: ČSÚ, 2021

V rámci struktury živě narozených dětí převládají ve sledovaném období 2010 až 2020 ve městě Telči muži (viz graf č.6), kteří mají dlouhodobý podíl na počtu narozených ve výši 52,7 %. Toto však odpovídá situaci i v ČR a kraji Vysočina. Za sledované období se narodilo o 33 více chlapců než děvčat.

Graf 6: Srovnání vývoje struktury porodnosti ve městě Telči v letech 2010-2020

Zdroj: ČSÚ, 2020

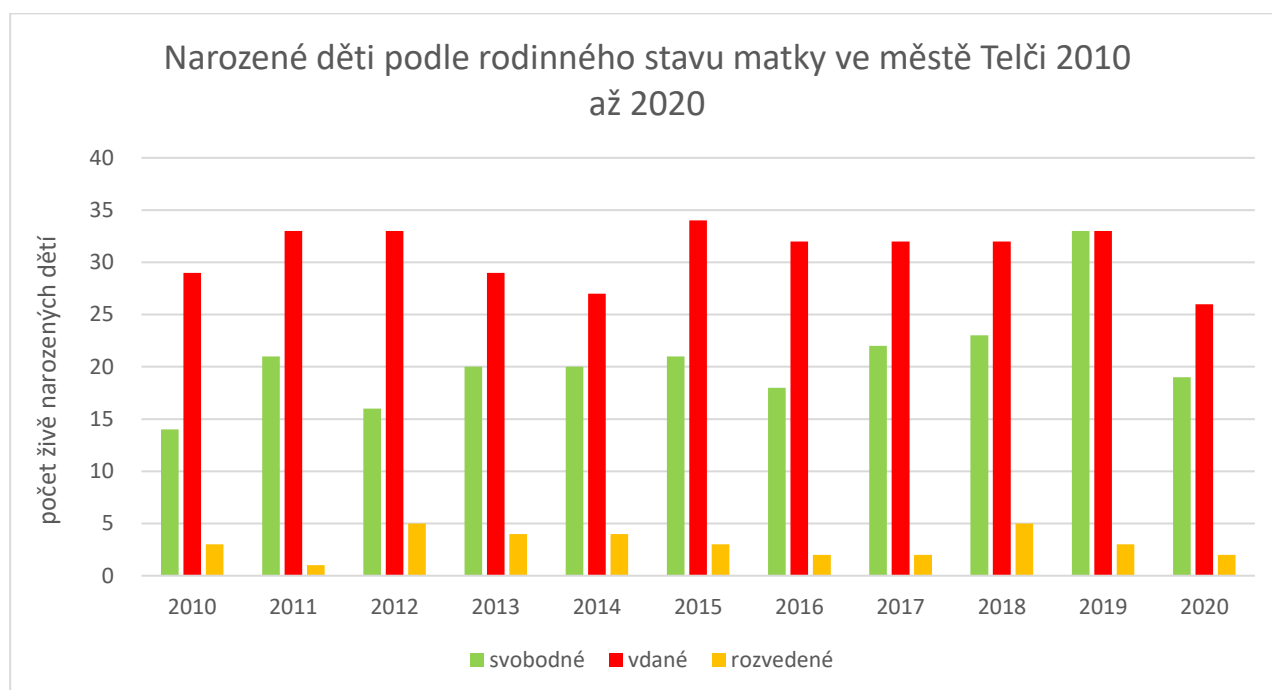
Následující graf č. 7 zachycuje vývoj věku matky v době porodu. Z grafu je patrný celkem pozitivní vývoj, ke kterému dochází v posledních několika letech, a to je pokles věku rodičky. V porevolučním období celkově docházelo k odsouvání rodičovství do vyššího věku, což samozřejmě mohlo znamenat pro matku vyšší zdravotní riziko v souvislosti s porodem či zdravotní komplikace matky či dítěte během těhotenství. Od roku 2015 je patrný trend snižování věku rodiček. V této chvíli převládají rodičky ve věkové kategorii 25 až 29 let.

Graf 7: Vývoj věku matky v době porodu ve městě Telči v letech 2010-2020

Zdroj: ČSÚ, 2020

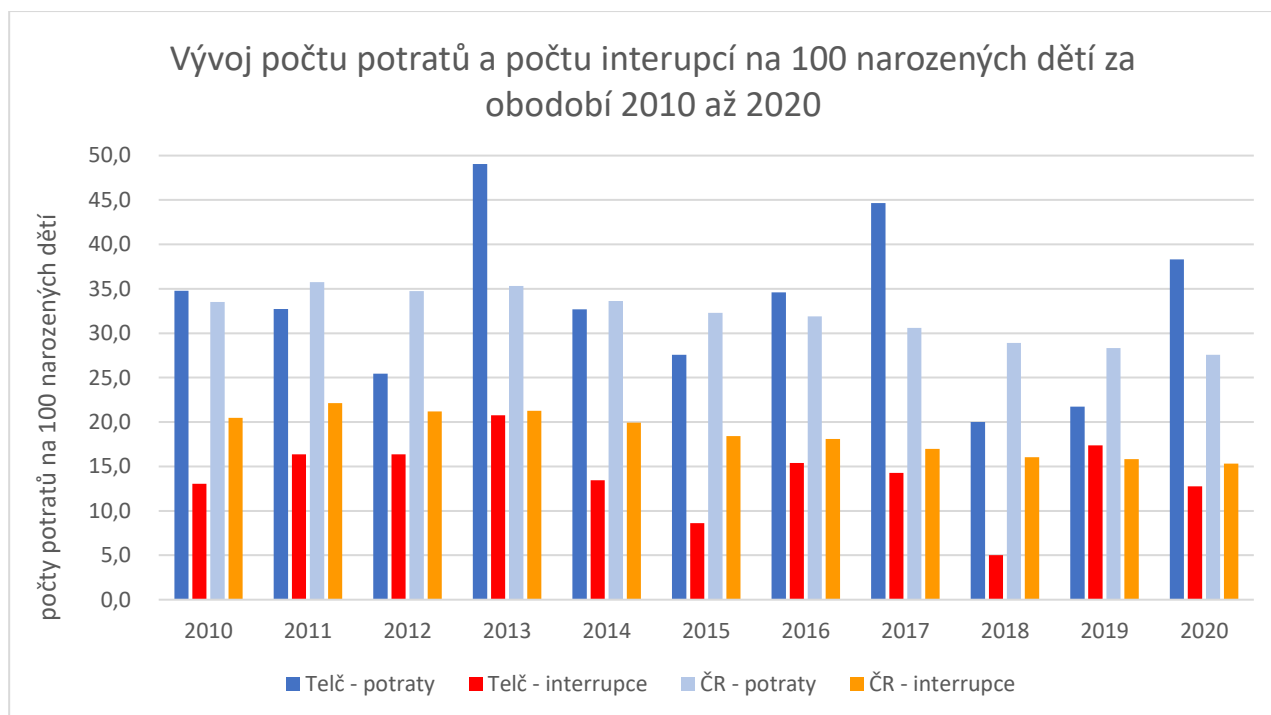
Většina živě narozených dětí se ve sledovaném období 2010 až 2020 narodila v manželství (viz graf č. 8), jde o 57 % živě narozených dětí. Avšak nelze říci, že všechny děti narozené mimo manželství by se narodily do nezabezpečené domácnosti. Lze předpokládat, že většina svobodných matek žije s partnerem v nesezdané domácnosti. Obdobně toto může platit i pro rozvedené matky. Matek samoživitelek tak bude výrazně méně, než jak by z dat mohlo vypovídat. Níže zobrazený graf tak nepodává informaci o existenční situaci domácnosti, do které se dítě narodilo. Graf vypovídá spíše o tom, že děti narozené v manželství vyrůstají ve stabilnějším prostředí, kde i případné odloučení partnerů je právně daleko složitější než v případě partnerského svazku.

Graf 8: Rodinný stav matky v době porodu ve městě Telči v letech 2010-2020

Zdroj: ČSÚ, 2020

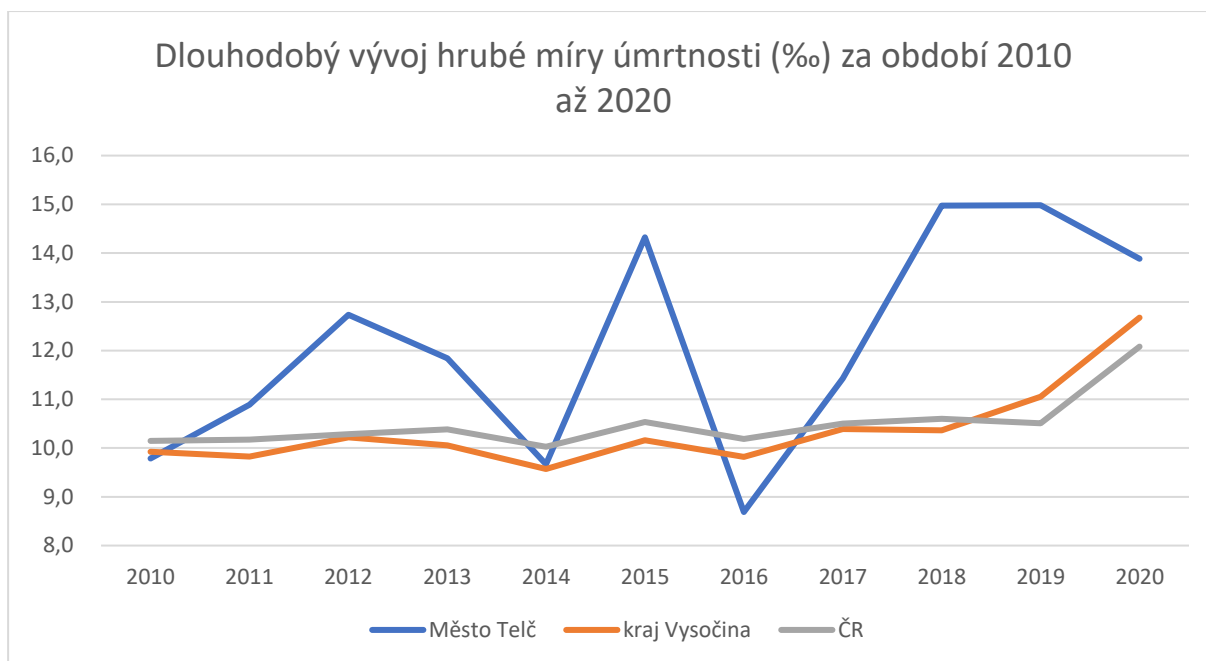
Vzhledem k menší populační základně se ve městě projevuje vyšší rozkolísanost ve vývoji potratů (viz graf 9). Avšak z tohoto střednědobého pohledu je hodnota potratů ve městě na nižší úrovni, než jaká je vykazována za celé území ČR. Z grafu je u města patrný nižší podíl umělého přerušování těhotenství, než je tomu u hodnot za ČR. Vyšší úroveň zdravotní péče má pozitivní dopad na množství samovolných potratů. Nižší počet interrupcí ve městě může souviset i s venkovským prostředím, kde se město nachází a s jeho samotnou velikostí. V tomto prostředí je umělé přerušování těhotenství stále spíše považováno za tabu.

Graf 9: Vývoj počtu potratů na 100 narozených dětí v letech 2010-2020

Zdroj: ČSÚ, 2021

2.3 Vývoj úmrtnosti

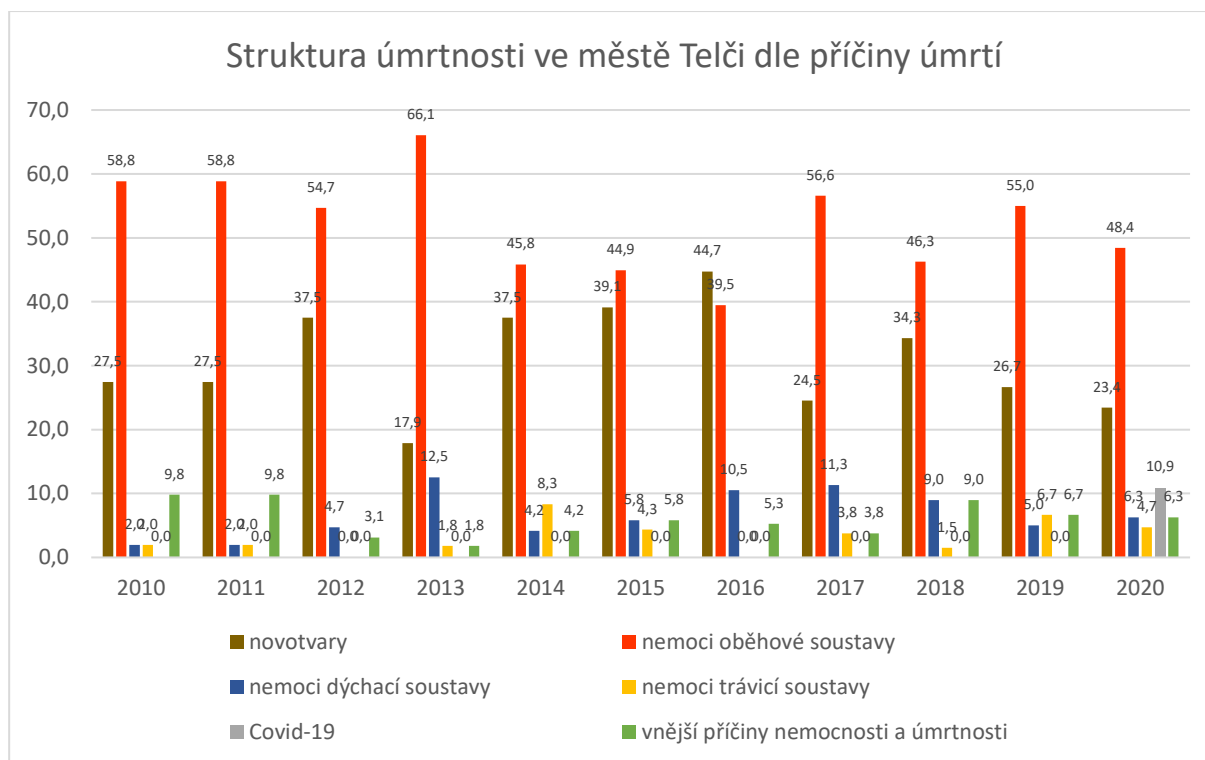
Dlouhodobě se úmrtnost ve městě Telči pohybuje nad průměrnými hodnotami za vyšší územně správní celky (viz graf 10). Průměrná hodnota hrubé míry úmrtnosti za období 2010 až 2020 v Telči dosahuje hodnoty 12,1 zemřelých na 1000 obyvatel. Zatímco u ČR (10,5 ‰) a u kraje Vysočina (10,4 ‰) je dlouhodobá úmrtnost na nižší úrovni. Souvisí to do jisté míry s populační velikostí území a jeho nepříznivým populačním vývojem, kdy dochází k poklesu počtu obyvatel, což se pak projevuje i ve zhoršených ukazatelích. Tím, že je město populačně malé, tak stejný počet zemřelých při změně počtu obyvatel znamená i poměrně významný nárůst hodnoty úmrtnosti. Tak tomu třeba bylo v letech 2011 (10,9 ‰) a v roce 2017 (11,4 ‰), v těchto letech zemřelo shodně 61 obyvatel města, avšak relativní změna je půl procentního bodu. Toto je spojené právě s poklesem počtu obyvatel města. Z níže zobrazeného grafu je patrná značná rozkolísanost ve vývoji hrubé míry úmrtnosti u města Telče, což souvisí s právě již zmíněnou malou populační základnou města, která tak citelněji reaguje i na menší změny v úmrtnosti.

Graf 10: Vývoj dlouhodobé hrubé míry úmrtnosti ve městě Telči, kraji Vysočina a ČR 2010-2020

Zdroj: ČSÚ, 2021

Avšak nárůsty hrubé míry úmrtnosti nesouvisí jen s poklesem počtu obyvatel, za vyšší úmrtností lze spatřovat i přítomnost sociálních zařízení pro seniory – domovy důchodců, domovy s pečovatelskou službou atd. Ve městě nyní fungují tato sociální zařízení – DPS Telč, SeneCura, Senior Home, které se zaměřují především na péči o seniory. Této oblasti se pak věnuje kapitola č. 7.3 Sociální služby. V roce 2019 došlo k otevření nového zařízení SeneCura, kam se přestěhoval z lokality Staré Město kompletně dům pro seniory Telč. U tohoto nového zařízení došlo i k navýšení lůžkové kapacity. Vyšší koncentrace starších lidí v zařízeních sociální péče se pak projevuje v nárůstu úmrtnosti. Přítomnost tohoto typu sociálního zařízení s sebou přináší samozřejmě i vyšší úmrtnost obyvatel ve městě, která následně nadhodnocuje údaje za město Telč.

Z pohledu příčin dlouhodobé úmrtnosti více než polovina zemřelých ve městě umírá v souvislosti s nemocí oběhové soustavy (viz tabulka). Jedná se ve srovnání s průměrnými hodnotami za kraj a za ČR o mírně nadprůměrný údaj. Druhou nejčastější příčinou úmrtí ve městě jsou pak úmrtí na zhoubné novotvary. Zejména z vývoje z posledních několika let se zdá, že by se v souvislosti s větší osvětou a preventivními zdravotními akcemi mohl podíl snižovat. V roce 2020 již bylo sledováno úmrtí i v souvislosti s Covid-19, které ve městě pak představovalo třetí největší příčinu úmrtí. Podrobný dlouhodobý přehled příčin úmrtí ve městě, podává níže uvedený graf 11.

Graf 11: Vývoj úmrtnosti ve městě Telči dle příčiny úmrtí

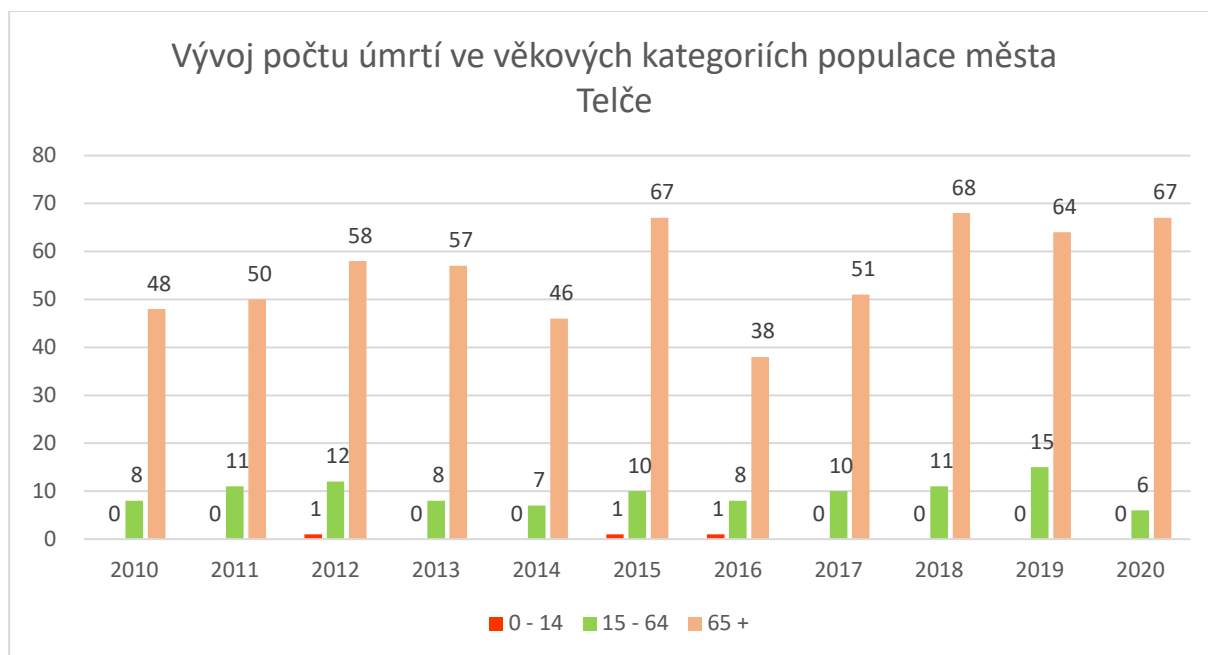
Zdroj: ČSÚ, 2021

Tabulka 1: Struktura úmrtnosti – dlouhodobý průměr za roky 2010 až 2020 ve městě Telči dle příčiny úmrtí

z toho podle příčiny úmrtí:	dlouhodobý průměr
nemoci oběhové soustavy	52,3
novotvary	31,0
nemoci dýchací soustavy	6,6
vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti	5,9
nemoci trávicí soustavy	3,2
Covid-19	1,0

Zdroj: ČSÚ, 2021

Vývoj počtu úmrtí ve věkových kategoriích populace města Telče mezi roky 2010 a 2020 podává níže zobrazený graf č. 12. Tento graf podává přehled o počtu osob v základních věkových kategoriích populace města. Důležitou skutečností je, že ve sledovaném období zemřelo jen minimum dětí ve věku 0 až 15 let. Ve sledovaném období byly zaznamenány jen tři výskyty a vždy se jednalo jen o jedno zemřelé dítě. Jedná se tak o ojedinělé situace. Dá se také říci, že počet úmrtí u produktivního obyvatelstva je relativně nízký, také vývoj počtu úmrtí v této věkové kategorii je stabilizovaný. Dlouhodobý počet úmrtí v této věkové kategorii je 10 osob, toto pak odpovídá hrubé míře úmrtnosti této věkové populace ve výši 3 ‰. Toto je výrazně pod celkovou hrubou mírou úmrtnosti populace města.

Graf 12: Vývoj počtu úmrtí ve věkových kategoriích populace města Telče mezi roky 2010 a 2020

Zdroj: ČSÚ, 2021

2.4 Struktura obyvatelstva podle pohlaví a věku

Struktura obyvatel města podle pohlaví kopíruje obecnou strukturu typickou pro celou populaci České republiky. To znamená, že ve věkové skupině 0-14 let mírně převažují chlapci, což souvisí s přirozeným vyšším podílem narozených chlapců (v ČR počet chlapců z 1 000 narozených nepatrně kolísá kolem konstanty 511, podíl dívek kolem konstanty 489). V produktivním věku se poměr mužů a žen v populaci srovnává a s vyššími věkovými kategoriemi postupně začínají převažovat ženy. To lze pozorovat i v grafu 13, kde podíl žen na produktivním obyvatelstvu mírně převyšuje počet mužů (50,2 %) a výrazný rozdíl je pak u věkové kategorie 65 +, kde již ženy jednoznačně dominují. Tato situace je způsobena nižší nadějí na dožití u mužů než u žen. V roce 2021 byla naděje na dožití u mužů vypočtena na 74,1 roku, zatímco u žen na 80,5 roků. Za uplynulé dva roky s pandemií covidu-19 tak klesla o 2,2, respektive 1,6 roku.

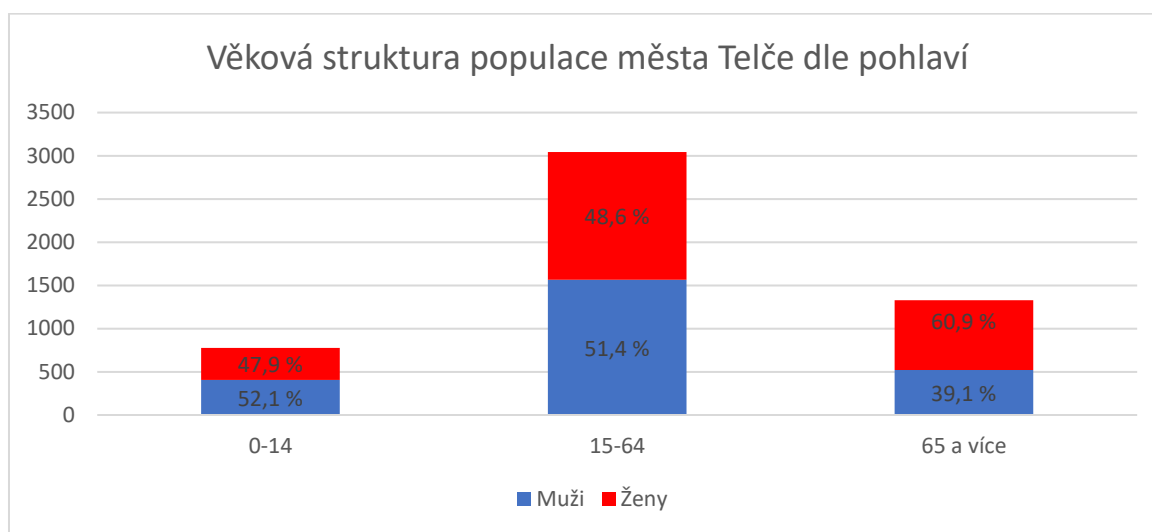
Tabulka 2: Počet obyvatel města Telče ve věkových kategoriích v roce 2021

Počet obyvatel		Celkem	Muži	Ženy
		5 151	2 488	2 663
v tom ve věku (let)	0-14	778	405	373
	15-64	3044	1564	1480
	65 a více	1329	519	810
Průměrný věk (let)		44,8	42,6	46,8

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

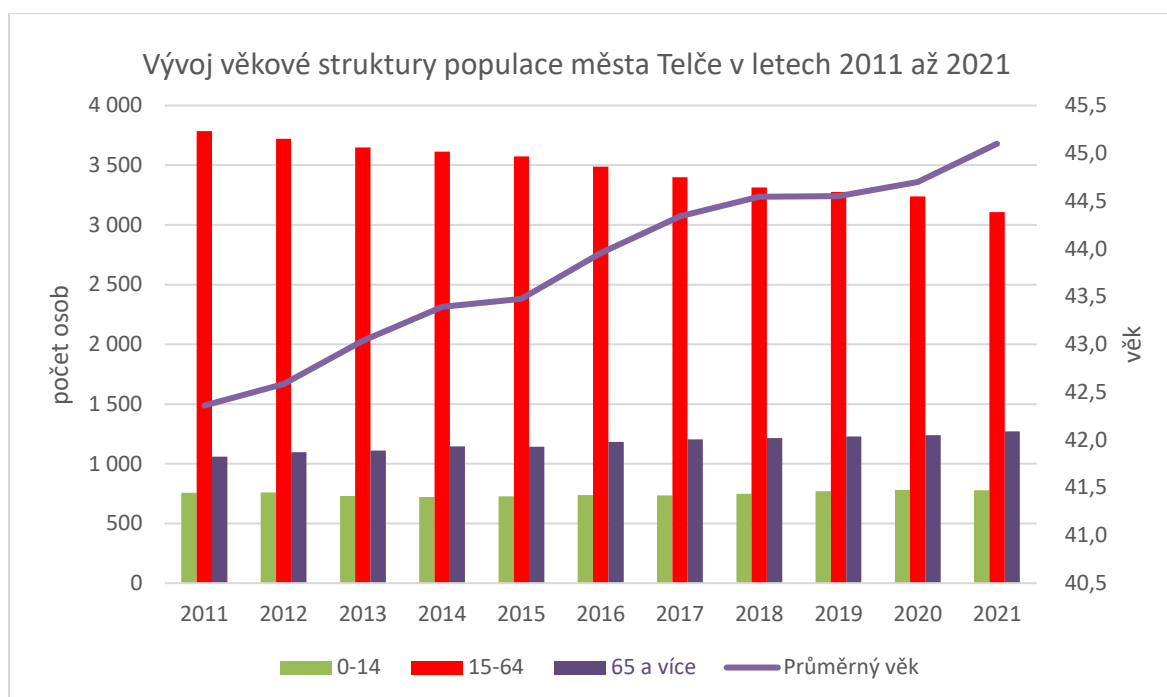
Věková struktura obyvatel města se již dnes nachází za hranicí příznivého vývoje. Poproduktivní složka obyvatel převyšuje předproduktivní o více než 550 obyvatel. Za uplynulých 8 let se zvýšil tento rozdíl o více než 250 osob. Zároveň produktivní skupina obyvatel nedosahuje ani 60 % podílu, před osmi lety byl podíl této věkové kategorie o deset procentních bodů vyšší. Tento trend bude v nejbližších letech s největší pravděpodobností pokračovat a lze tedy očekávat zhoršení rozložení ve věkové struktuře obyvatel ve směru nárůstu podílu závislé složky občanů na produktivní části populace.

Graf 13: Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví v roce 2021

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

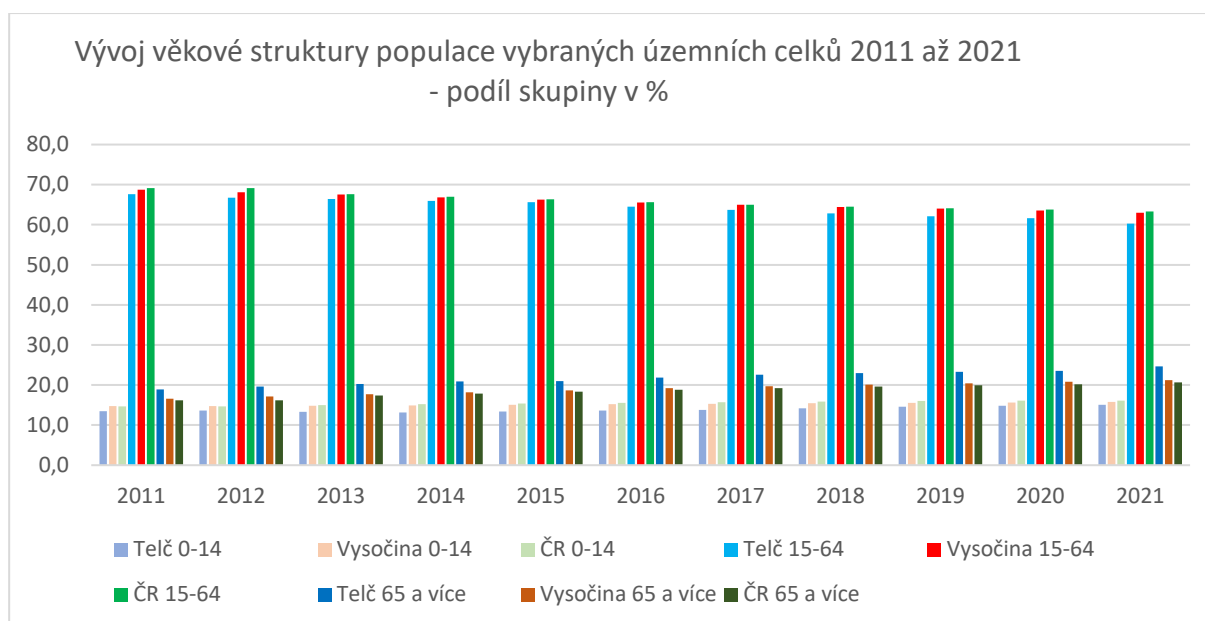
Graf 14 detailně zobrazuje vývoj počtu obyvatel ve třech hlavních věkových skupinách v letech 2011-2021 a dále zachycuje vývoj průměrného věku obyvatel. Z grafu je patrný výrazný a setrvalý pokles počtu osob v produktivním věku. Za uplynulých 11 let se snížil počet osob v této věkové kategorii o více než 700 osob, velikost této věkové skupiny se tak snížila o 18 %. Souvisí to především se stárnutím populace města, neboť poproduktivní kategorie se zvýšila také o pětinu, přičemž celkový pokles populace města byl 8 %. U předproduktivní složky populace dochází ke stagnaci, resp. v posledních letech dochází k mírnému nárůstu, avšak přírůstky jsou jen minimální. Takže počet mladých lidí výrazně zaostává za počtem osob v důchodovém věku. Počet osob v poproduktivním věku každoročně stoupá, jak bylo zmíněno výše za uplynulých 11 let se zvedl o téměř 17 %. Toto pak odpovídá i vývoji průměrného věku populace, kdy v roce 2011 dosahoval průměrný věk hodnoty 42,4 roků, zatímco v roce 2021 to již bylo 44,8 roků. Vzhledem k populačnímu vývoji nelze očekávat, že by se tato situace podařila změnit přirozeným vývojem. Jak bylo uvedeno v kapitole věnované porodnosti, porodnost stagnuje příp. mírně klesá. Jedinou možností, jak zmírnit nepříznivý vývoj věkové struktury populace města, je zajistit příchod mladých lidí zejména mladých rodin s dětmi do města. Toho lze dosáhnout, jednak dostatečnou nabídkou bydlení pro mladé rodiny, tak i dostatečnou nabídkou pracovních příležitostí ve městě příp. v dojížděkovém regionu.

Graf 14: Vývoj jednotlivých věkových kategorií mezi roky 2011 a 2021 a průměrného věku ve městě Telči

Zdroj: ČSÚ, 2021

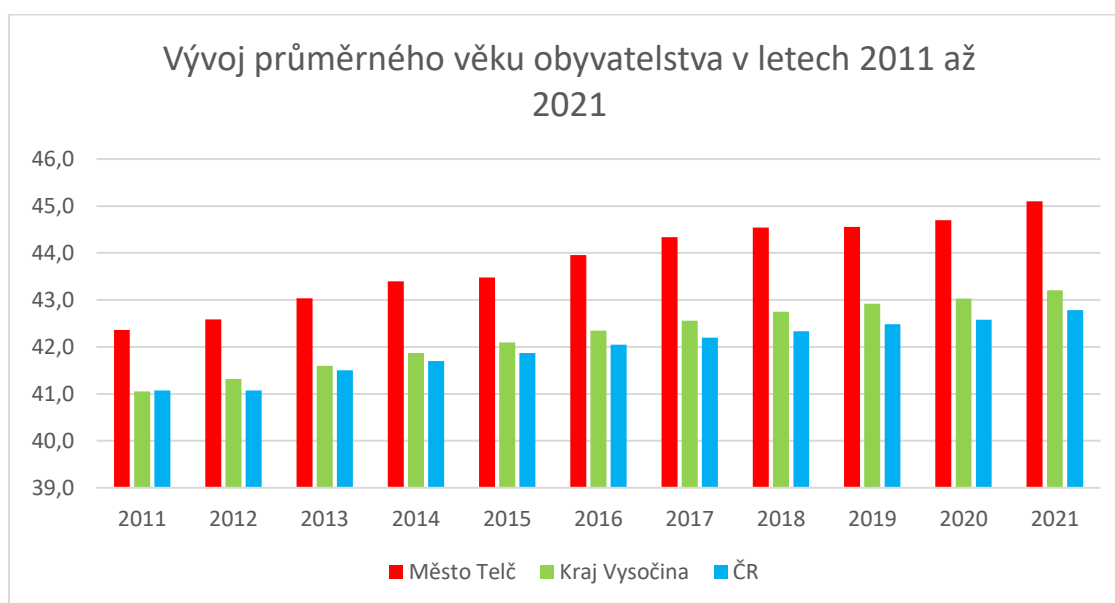
Níže zobrazený graf č. 15 zachycuje podíl jednotlivých věkových kategorií na populaci za vybrané územní celky. Z tohoto grafu je patrné, že vývoj věkové struktury populace města Telče je obdobný jako u ostatních srovnávaných územně správních celků. Podobným vývojem prochází tedy i populace kraje Vysočina a ČR. Avšak u města jsou změny kvůli nižší populační základně výraznější. Patrnější to je především v případě ostatních věkových ukazatelů, jako je průměrný věk a index stáří, tyto věkové charakteristiky jsou analyzovány v další části.

Z grafu č. 15 je patrné, že město Telč má starší populaci než oba dva srovnávané územní celky. U města výrazně narůstá podíl poproduktivní kategorie obyvatel, za sledované období vzrostl podíl této věkové kategorie téměř o 6 procentních bodů. Zatímco u ČR (nárůst o 4,4 procentní body) a u kraje Vysočina (4,7 procentní body), to bylo výrazně méně. Nárůst podílu seniorů je dán na úkor poklesu podílu produktivní kategorie populace. Toto platí pro všechny srovnávané územní celky. Bohužel ve městě Telči byl ve sledovaném období pokles podílu této věkové kategorie největší, kdy došlo ke snížení podílu o 7,3 procentního bodu. Jak u ČR (pokles o 5,9 procentního bodu), tak u kraje Vysočina (pokles o 5,7 procentního bodu) nebyl pokles tak velký.

Graf 15: Vývoj věkové struktury populace u vybraných územních celků 2011 až 2021 - podíl skupiny v %

Zdroj: ČSÚ, 2021

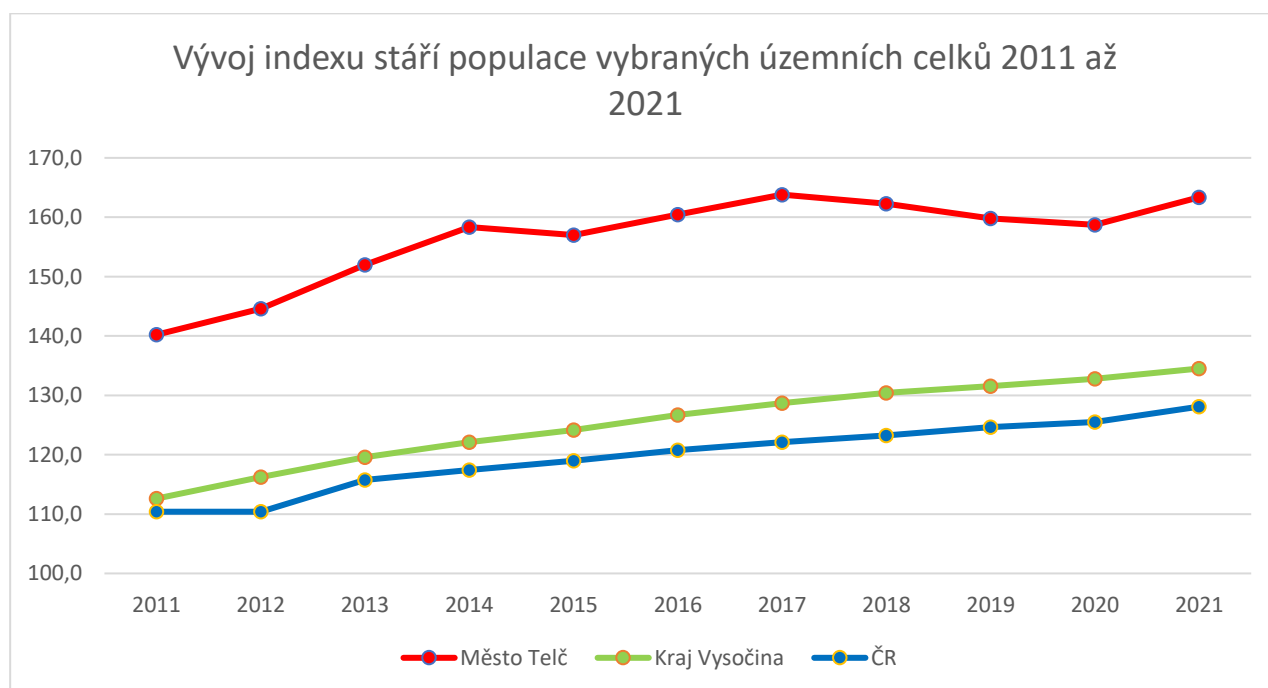
Graf č. 16 zachycuje vývoj průměrného věku populace vybraných územních celků. Z grafu je jasně vidět vyšší věk populace města Telče ve srovnání s ostatními územními celky, a to během celého sledovaného období. V současné době je průměrný věk populace města 45,1 roků. Jde o výrazně vyšší hodnotu, než jaká je vykazována za území kraje Vysočina (43,2 roků) a ČR (42,8 roků). Z grafu je také patrný intenzivnější nárůst průměrného věku u městské populace, kde se hodnota průměrného věku za sledované období zvedla o 2,7 let. Zatímco nárůst u kraje Vysočina (nárůst o 2,1 let) a především pak u ČR (nárůst o 1,7 let), nebyl tak dramatický.

Graf 16: Vývoj průměrného věku populace (v letech) u vybraných územních celků 2011 až 2021

Zdroj: ČSÚ, 2021

Index stáří udává, kolik obyvatel v poproduktivním věku připadá na sto dětí. Konkrétně v tomto případě, kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let věku. U všech srovnávaných územních celků převládá starší obyvatelstvo nad dětmi. Avšak hodnota indexu stáří je ve městě na výrazně vyšší úrovni ve srovnání s krajem Vysočina a ČR, viz graf 17. Trend vývoje u srovnávaných územních celků má obdobné růstové tendence, ale u města Telče je křivka mírně příkřejší. Negativně u vývoje městské populace lze vnímat to, že index stáří překročil hodnotu 150. Znamená to, že starších osob je o polovinu více než jaký je počet osob v dětském věku. V meziročním vývoji dochází k rozdílnému vývoji u těchto dvou kategorií. Zatímco u osob v poproduktivním věku dochází každoročně k nárůstu počtu osob patřících do této věkové kategorie, tak u osob v předproduktivním věku čtyřikrát počet osob v uplynulých deseti letech meziročně klesl. Bohužel nelze očekávat, že by v budoucnu mohlo dojít k nějakému zásadnějšímu zvratu vlivem přirozené měny obyvatelstva, což bylo zmíněno v kapitole věnující se porodnosti. Jednou z možností, jak tento nepříznivý trend zbrzdit, je zvýšit atraktivitu města z pohledu trvalého žití pro mladé rodiny, tzn. zvýšit počet přistěhovaných mladých rodin či udržet mladé lidi ve městě, tak aby zde zakládali rodiny.

Graf 17: Vývoj indexu stáří populace (v letech) u vybraných územních celků 2011 až 2021

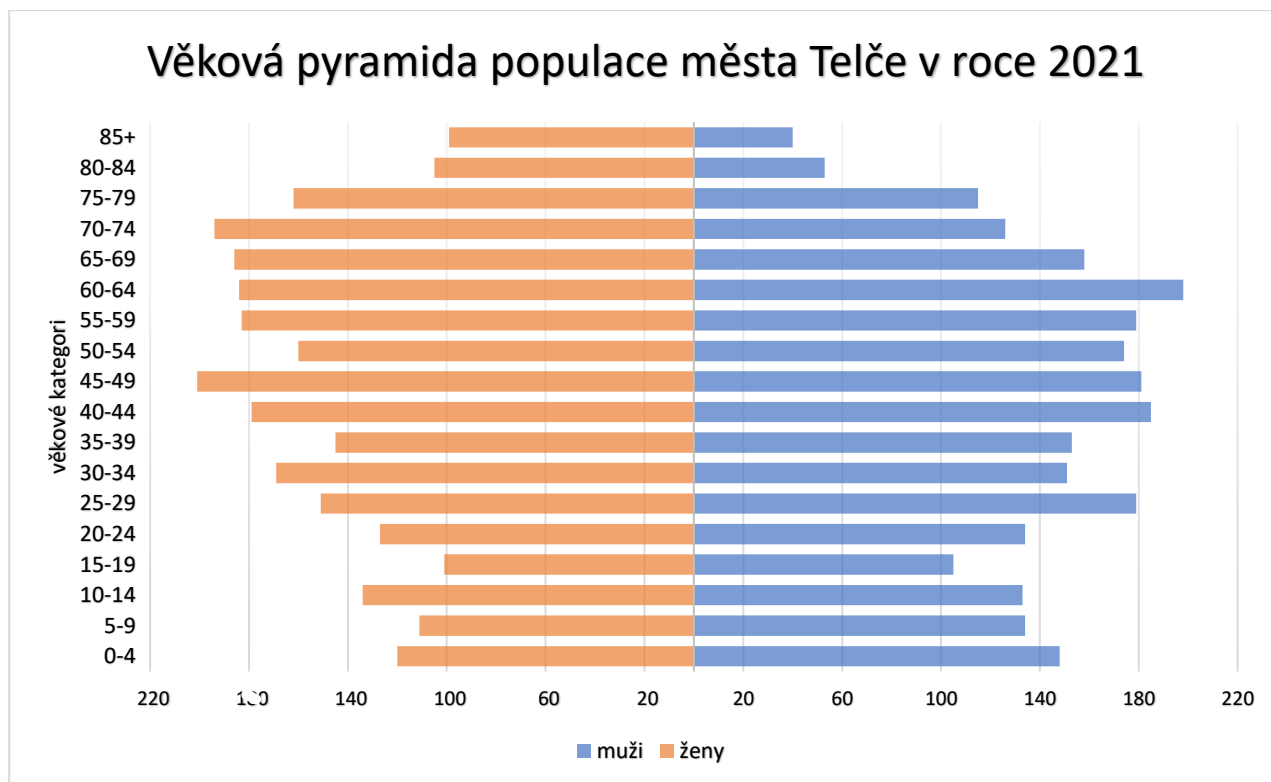

Zdroj: ČSÚ, 2021

Tvar věkové pyramidy nejlépe vystihuje demografickou strukturu a socioekonomický potenciál dané populace. Jednotlivé zářezy v pyramidě vypovídají například o horší ekonomické a politické situaci v daných letech, která se projevila na struktuře obyvatel (velmi často ve formě snížené reprodukce). Naopak shluk výrůstků jednotlivých věkových kategorií odpovídá zlepšení nejen ekonomických podmínek, které se velmi často projevují ve formě zvýšené reprodukce. Graf 18 podává přesnou představu o rozložení populace města Telče dle

pětiletých věkových kategorií a dle pohlaví. Jedná se o stav ke konci roku 2021. Z tohoto grafu je patrné, že od padesátého pátého roku života má převahu v populaci ženská složka populace. S rostoucím věkem se zvyšuje podíl žen na populaci dané věkové kategorie. Toto odpovídá i rozdílné naději dožití u mužů a žen, která byla zmíněna na začátku této kapitoly.

Graf 18: Věková pyramida populace městě Telče dle pohlaví v roce 2021

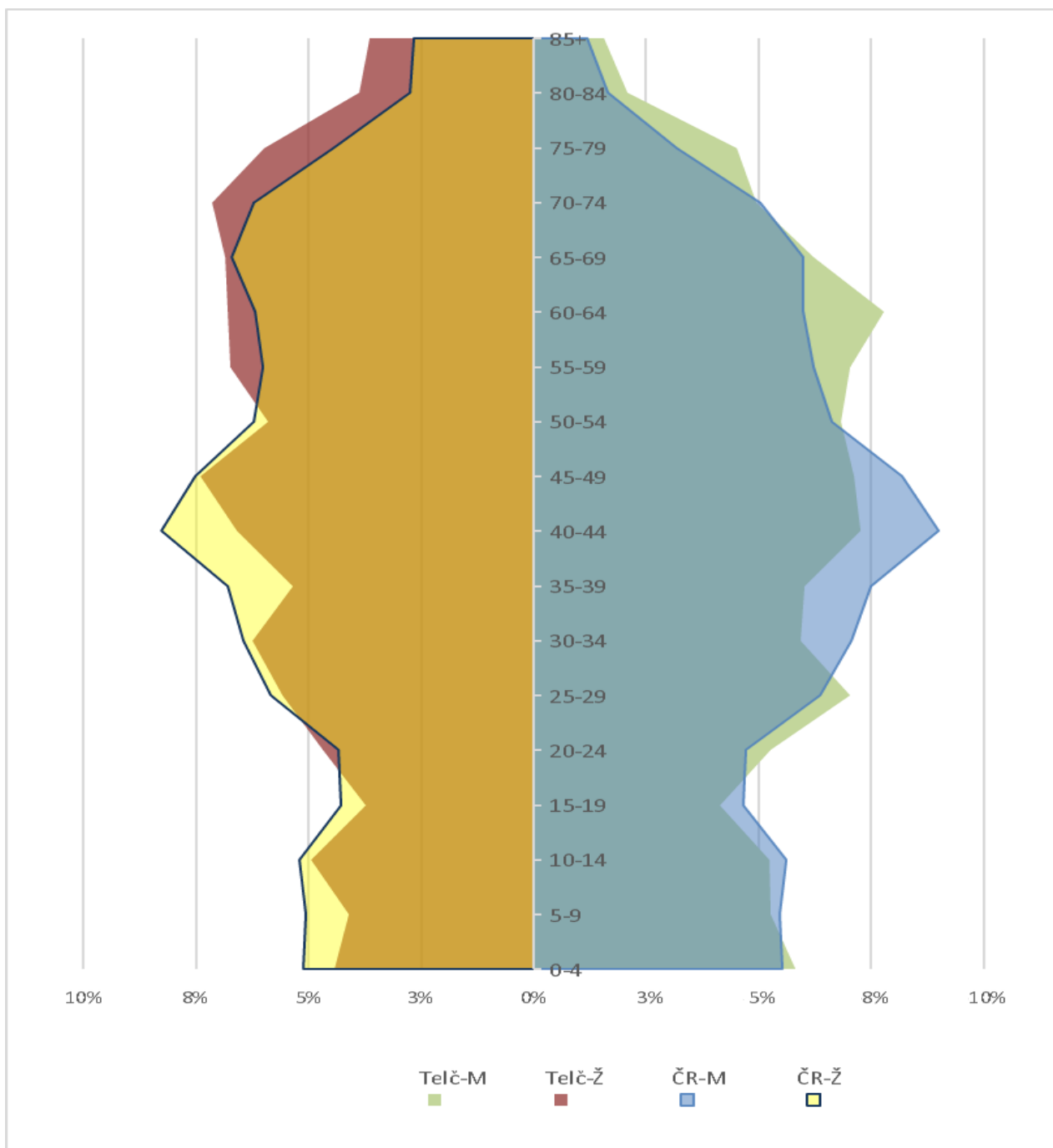
Zdroj: ČSÚ, 2021

Podle grafu 19 a 20 lze konstatovat, že věková pyramida obyvatel města Telč vykazuje řadu společných rysů s věkovou pyramidou Kraje Vysočina, respektive s věkovou pyramidou České republiky. Pokles počtu nově narozených obyvatel na počátku 30. let 20. století spojený s hospodářskou krizí můžeme pozorovat u všech pyramid výrazným zúžením na jejich samotném vrcholu (způsobené samozřejmě v nejvyšší míře vymíráním této kohorty v důsledku vysokého věku, ale zároveň i absolutně nižšími počty obyvatel v těchto kohortách). Následně je na všech třech územích patrný postupný nárůst obyvatel vrcholící v období po konci druhé světové války.

Přírůstky v generaci tzv. Husákových dětí (silné ročníky ze 70. let) nejsou na věkové pyramidě města tak výrazné, jako u vyšších územních celků. Nástup populačního propadu v devadesátých letech byl ve městě zpožděn oproti kraji a České republice, ale nyní se projevuje o to výraznějším zúžením základny. V poslední zaznamenané kohortě již vidíme opětovný nárůst počtu obyvatel, ale na nižší úrovni, která není a zřejmě nebude schopna kompenzovat ztráty (zářezy) z posledních dvou desetiletí.

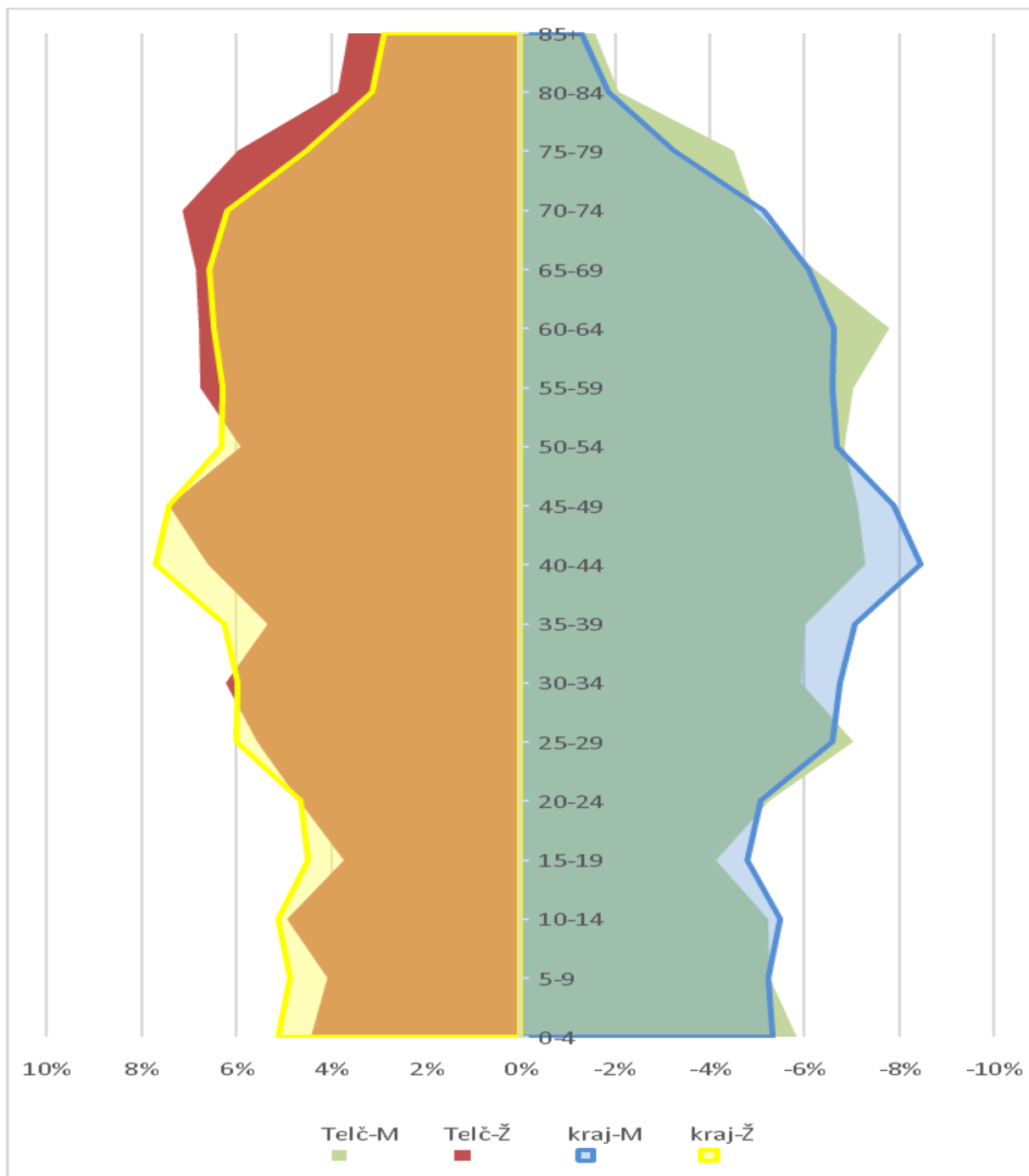
Mužská složka populace v rámci města Telče převládá u většiny věkových kategorií do věku 54 let, po tomto věku se začíná projevovat mužská nadúmrtnost a počet mužů v daných věkových kategoriích se s rostoucím věkem rapidně snižuje. Stejně tak je tomu ale i u ostatních srovnávaných územních celků.

Graf 19: Srovnání věkové pyramidy populace města Telče a ČR v roce 2021 (podíl věkových kategorií na celku)

Zdroj: ČSÚ, 2021

Graf 20: Srovnání věkové pyramidy populace města Telče a kraje Vysočina v roce 2021 (podíl věkových kategorií na celku)

Zdroj: ČSÚ, 2021

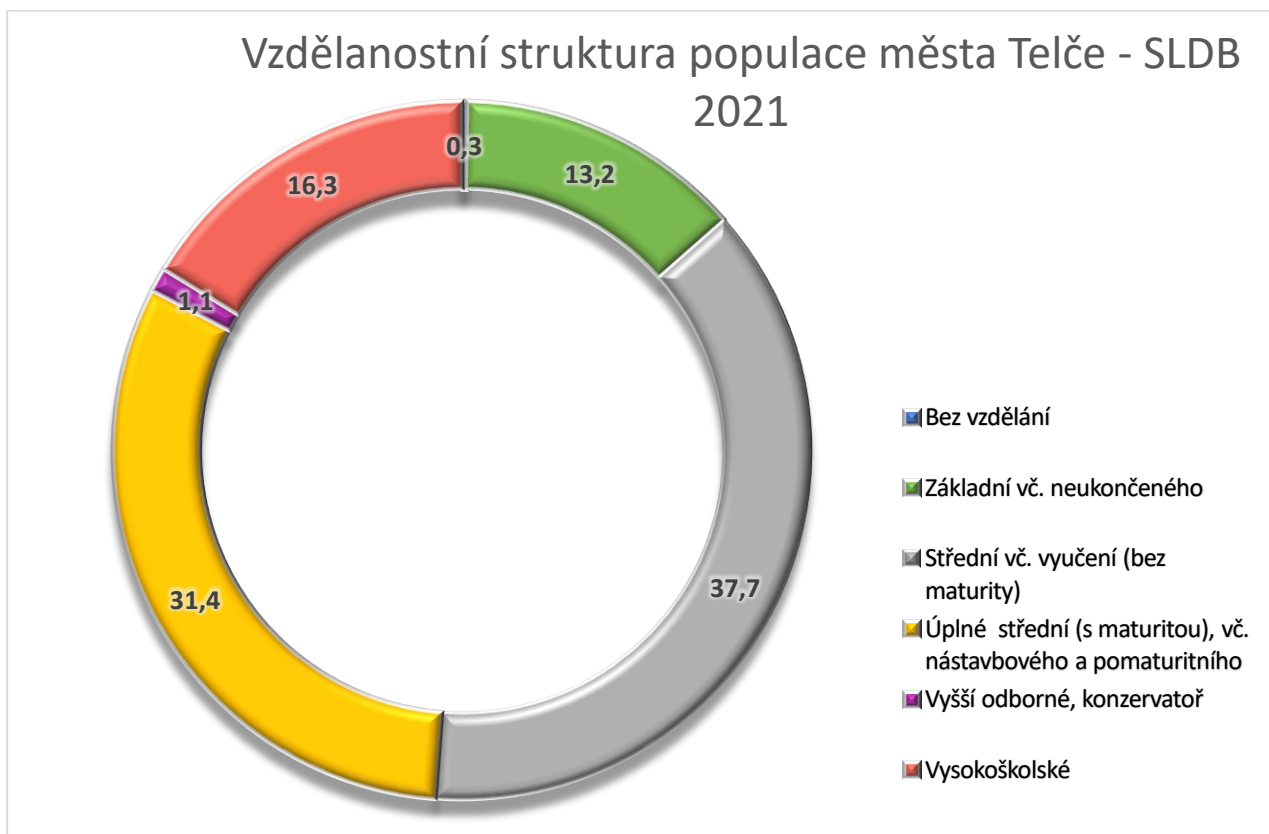
V dalších letech můžeme očekávat spíše pokračování negativního trendu ve vývoji věkových poměrů populace města. Společně s relativně vysokým počtem obyvatel mezi 55. a 65. rokem života, který povede v blízké budoucnosti ke vzestupu počtu zemřelých i přes očekávaný obecný pokles intenzity úmrtnosti, dojde k dalšímu prohlubování úbytku obyvatel přirozenou měrou. Tento nastíněný vývoj mohou odvrátit jen vhodně načasované migrační zisky, které mohou být spojeny s bytovou výstavbou a celkově s atraktivitou daného území.

2.5 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Níže zobrazený graf zachycuje vzdělanostní strukturu populace města Telče. Jedná se o data získaná v rámci Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021, vzdělanostní struktura je sledována za obyvatelstvo města starší 15 let. Graf 21 zachycuje jen to obyvatelstvo, které v rámci censu uvedlo dosažené vzdělání. Přibližně 5 % obyvatelstva tuto informaci v rámci sčítání nevedlo, stejně tomu tak bylo i v rámci ČR a kraje Vysočina. Graf tak tuto kategorii osob, která nevedla žádné vzdělání, nezohledňuje.

Nejpočetnější skupinou obyvatel města Telč, z hlediska vzdělanostní struktury, jsou lidé vyučení a se středoškolským odborným vzděláním bez maturity. Tato skupina má přibližně téměř 38 % podíl na všech obyvatelích města starších 15 let. Druhou nejvíce zastoupenou skupinou občanů, podle posledního SLDB 2021, jsou lidé s úplným středoškolským vzděláním, kterých je ve městě 31 %. Město Telč dosahuje i relativně vysokého podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, podle údajů z roku 2021 jich na území města žilo 16 %.

Graf 21: Struktura obyvatel města Telč podle vzdělání (2021).

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Důležité z pohledu vývoje vzdělanosti je, že ve městě Telči výrazně klesl podíl osob, které měly jen základní vzdělání, za posledních třicet let se snížil podíl této vzdělanostní kategorie o téměř 20procentních bodů. Jejich podíl na celkové vzdělanosti se snížil z původních 33,6 % v roce 1991 na 13 % v roce 2021. Další vzdělanostní kategorií, kde došlo oproti předchozímu SLDB k poklesu, jsou osoby s vyšším odborným vzděláním. U této vzdělanostní kategorie došlo k poklesu o téměř

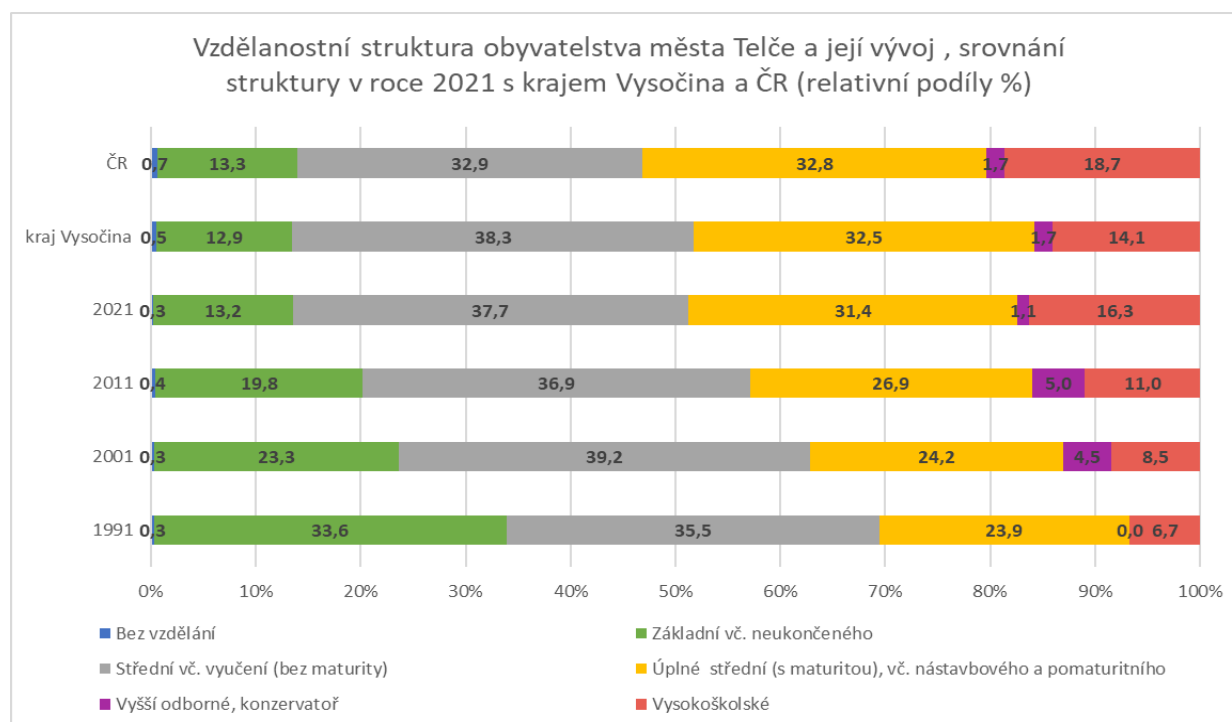
4procentní body, což je vzhledem k původní velikosti této kategorie hodně razantní úbytek. Jde ale o všeobecný trend, ke kterému došlo i v rámci kraje Vysočina a ČR, viz graf 22. Uchazeči o vzdělání začali dávat přednost vysokoškolskému vzdělání.

Naopak u všech ostatních kategorií zaznamenáváme za posledních třicet let nárůst, který se nejvíce projevil u skupiny osob se středoškolským vzděláním (s maturitou i bez), kde se oproti původní hodnotě z roku 1991 zvedl souhrnný podíl na struktuře obyvatel o téměř deset procentních bodů. Patrný je též téměř dvouapůlnásobný podíl lidí s vysokoškolským vzděláním oproti počátečnímu sledovanému roku (graf 22).

Ve srovnání s celorepublikovými podíly jednotlivých vzdělanostních skupin obyvatelstva má město Telč výrazně nadprůměrný podíl obyvatel vyučených a středoškolsky vzdělaných osob bez maturity. Toto však nemusí znamenat problém z hlediska vzdělanostní struktury, neboť dlouhodobě chybí kvalifikovaní vyučení pracovníci a lidé s odborným vzděláním, a to takřka ve všech oborech. Také v kraji Vysočina došlo k mírnému nárůstu této vzdělanostní kategorie, a to o téměř jeden procentní bod. Naopak v rámci ČR se podíl této kategorie snížil.

Město Telč má téměř o 2,5procentního bodu nižší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva ve srovnání s Českou republikou (graf 22). Ve srovnání s krajem Vysočina lze ale naopak vysledovat nadprůměrné podíly vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Avšak oproti údaji z předchozího SLDB (11 % podíl) došlo ve městě k výraznému nárůstu této vzdělanostní kategorie. Stejný trend byl i v kraji Vysočina a ČR. Jak bylo již výše zmíněno k nárůstu došlo díky upřednostnění vysokoškolského vzdělání nad vzděláním na VOŠ.

Graf 22: Vzdělanostní struktura obyvatelstva města Telče podle vzdělání v letech 1991, 2001, 2011 a 2021 - relativní podíly (%) a srovnání s krajem Vysočina a Českou republikou v roce 2021

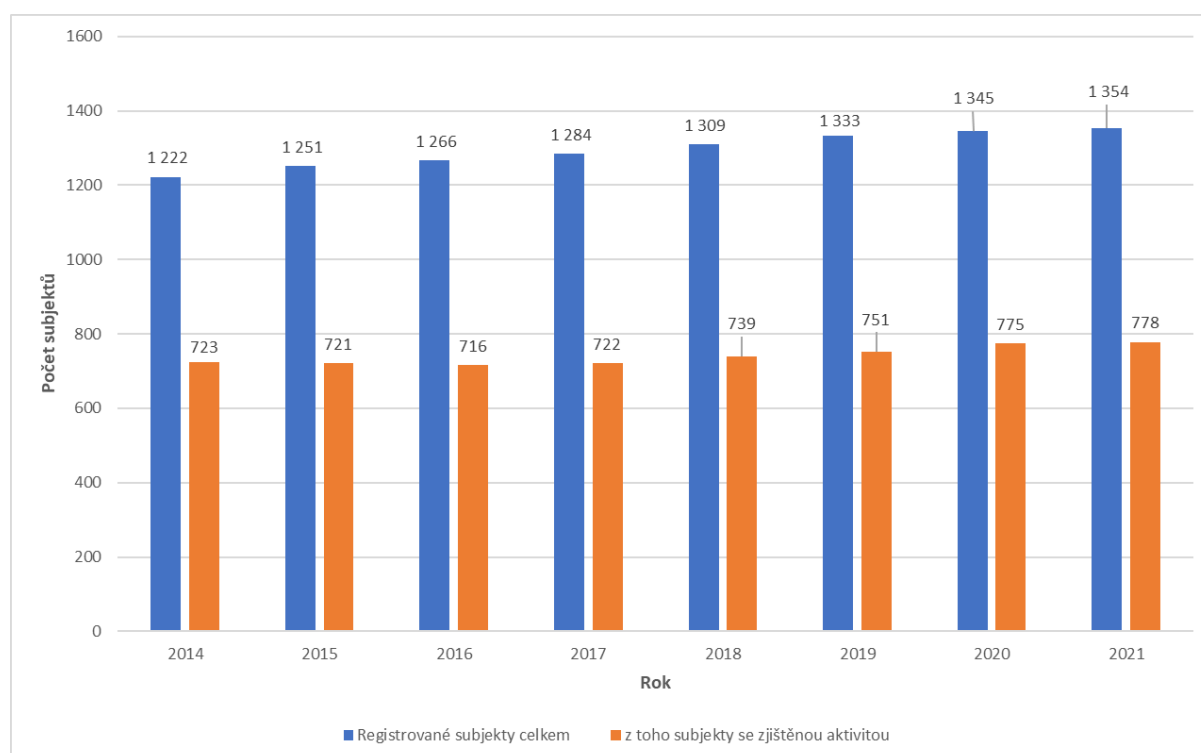

Zdroj: ČSÚ, 2022

3. EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA

Tato kapitola se zabývá charakteristikou města Telč z hlediska počtu a struktury ekonomických subjektů se sídlem ve městě. Níže uvedený graf sleduje vývoj počtu ekonomických subjektů podnikajících v Telči, a to od roku 2014. V rámci zlepšení vypovídající hodnoty této části jsou v grafu 22 uvedeny i subjekty, u kterých byla ve sledovaném roce zjištěna podnikatelská aktivita. Tímto postupem lze ze sledovaného vzorku vyloučit ty podnikatelské subjekty, které žádnou ekonomickou činnost nevykazovaly, a jejichž uvedením by byla ekonomická síla regionu zkreslena.

Graf 23: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů a subjektů se zjištěnou aktivitou ve městě Telč v letech 2014-2021

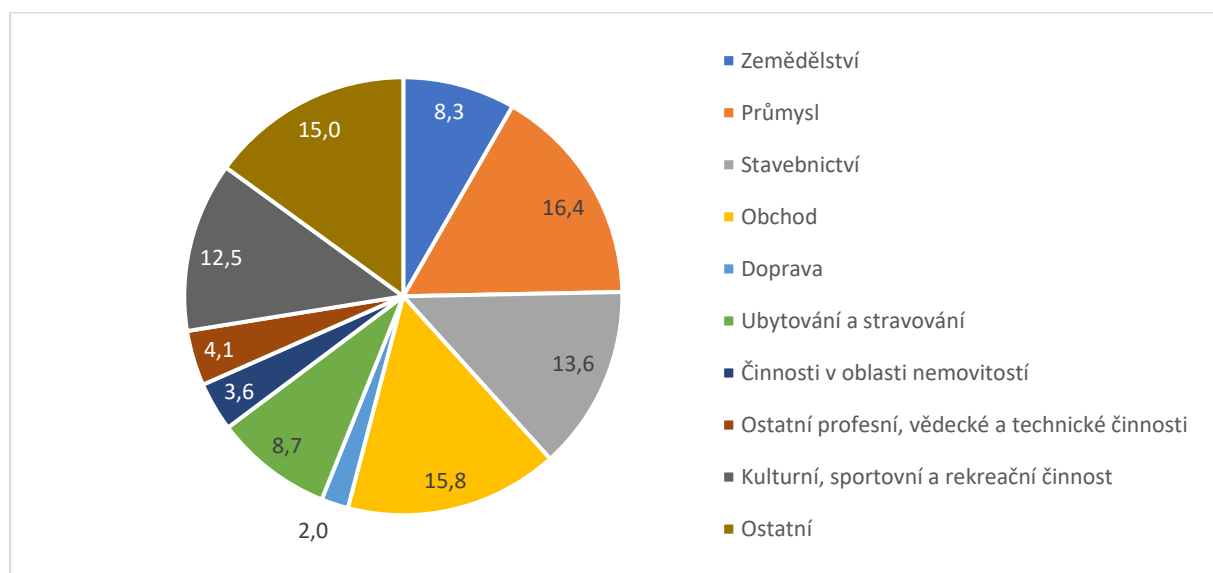

Zdroj: ČSÚ, 2022

Ve sledovaném období 2014-2021 je patrný rostoucí trend v počtu registrovaných subjektů. Celkem za dané období přibylo ve městě 132 ekonomických subjektů, tj. bezmála 11 %, přičemž těch se zjištěnou aktivitou bylo v roce 2021 o 55 více než v roce 2014 (tzn. o 7,6 %). Údaje hovoří o relativně příznivých podmínkách pro podnikání ve městě, neboť na úrovni Kraje Vysočina vzrostl počet všech registrovaných ekonomických subjektů v daném období o 8,4 % a v celé ČR o 8,9 %. Počet ekonomických subjektů s vykázanou aktivitou ve městě neklesl ani v důsledku krize spojené s pandemií nemoci COVID-19. Index ekonomické aktivity dosáhl v Telči v roce 2021 hodnoty 263 podniků na tisíc obyvatel, což bylo více než v Kraji Vysočina (234), ale stále méně než v průměru v celé ČR (283).

Struktura ekonomických subjektů dle klasifikace ekonomické činnosti (CZ-NACE) je uvedena v grafu 24. Největší zastoupení mají podnikatelské subjekty řazené do terciárního sektoru (61,5 %), dále do sekundéru (průmysl a stavebnictví – 30 %) a nejméně do primárního sektoru (8,5 %), kam jsou řazeny subjekty podnikající v zemědělství, lesnictví, rybářství a také v oblasti těžby. Z průmyslových odvětví výrazně dominuje kovozpracující průmysl se 73 podniky, ale přes 20 se jich řadí také do průmyslu oděvního a do odvětví „opravy či instalace strojů a zařízení“. Ze sektoru služeb lze vyzdvihnout počet firem působících v obchodě (205, tj. 15 %), při kulturních, sportovních a rekreačních činnostech (12,5 %) a v odvětví ubytování a stravování (113, tj. 8,5 %). To je charakteristické pro menší města, která jsou významnou destinací pro turisty, což Telč se svými památkami UNESCO určitě je.

Graf 24: Ekonomické subjekty podle odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE) v roce 2021

Zdroj: ČSÚ, 2022

Z hlediska typu právní formy ekonomických subjektů tvoří největší skupinu živnostníci (1 025, tj. 75 % všech subjektů). Obchodních společností, mezi nimiž převažují společnosti s ručením omezeným, je 110, z toho pět akciových společností.

Tabulka 3: Podnikatelské subjekty ve městě Telč podle typu právní formy v roce 2021

Typ právní formy	Počet subjektů
Obchodní společnosti	110
- z toho akciové společnosti	5
Družstva	7
Fyzické osoby	1 107
- z toho soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona	1 025
- z toho zemědělské podnikatelé	45
- z toho soukromí podnikatelé podnikající dle jiných zákonů	37

Zdroj: ČSÚ, 2022

Vlastním průzkumem byly získány informace o počtu zaměstnanců u největších ekonomických subjektů působících v Telči. Průmyslová výroba ve městě prošla v období ekonomické transformace v ČR výrazným útlumem doprovázeným jak snížením počtu zaměstnanců, tak ukončením výroby u nejvýznamnějších zaměstnavatelů (Telč Nábytek, Motorpal Telč). Největším současným zaměstnavatelem v regionu je již dlouhodobě společnost *Telčská strojírenská a.s.*, která se profiluje v oblasti výroby přesných rotačních dílců a vysokotlakých ventilů pro automobilový průmysl, tak i ve výrobě nářadí a přípravků, a v roce 2021 zaměstnávala zhruba 120 osob.

V létě 2014 přesunula z Třeště do Telče svoji výrobu bývalá společnost Musterbuch s.r.o., nyní nazvaná *MAXXISAMPLE, s.r.o.*, vyrábějící vzorníky materiálů pro sluneční a stínící techniku. Společnost v současnosti zaměstnává asi stovku pracovníků a dosáhla tedy svých plánů - počet zaměstnanců z původního stavu zdvojnásobit. Třetím největším zaměstnavatelem je *Zemědělské družstvo Telč* s osmi desítkami pracovníků. Kromě Města Telč, zdejšího domova pro seniory (SeneCura SeniorCentrum Telč s.r.o.) a gymnázia již žádná organizace nemá více než 50 pracovníků. Výčet těch s více než 20 zaměstnanci zachycuje následující tabulka.

Tabulka 4: Největší zaměstnavatelé ve městě Telč s více než 20 zaměstnanci (rok 2021)

Název	Typ právní formy	Oblast činnosti	Počet zaměstnanců
Telčská strojírenská, a.s.	Akciová společnost	Obrábění	120
MAXXISAMPLE, s.r.o.	Společnost s ručením omezeným	Výroba vzorníků materiálů pro sluneční a stínící techniku	100
Zemědělské družstvo Telč	Družstvo	Smíšené hospodářství	80
SeneCura SeniorCentrum Telč s.r.o.	Společnost s ručením omezeným	Sociální péče	60
Město Telč	Obec (obecní úřad)	Všeobecné činnosti veřejné správy	60
Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč	Příspěvková organizace	Vzdělávání	55
Základní škola Telč, Hradecká 234, příspěvková organizace	Příspěvková organizace	Vzdělávání	45
Základní škola Telč, Masarykova 141, příspěvková organizace	Příspěvková organizace	Vzdělávání	45
Sdílení, o. p. s.	Obecně prospěšná společnost	Ambulantní terénní služby	35
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči	Příspěvková organizace	Činnost muzeí	35
HEIRU CZ s.r.o.	Společnost s ručením omezeným	Výroba elektrických vodičů	30
Služby Telč, spol. s r.o.	Společnost s ručením omezeným	Pěstování obilovin (kromě rýže), luštěnin a olejnatých semen	28
Opravy Telč, a.s.	Akciová společnost	Výroba kovových konstrukcí a jejich dílů	27
EKOPLAST TELČ s.r.o.	Společnost s ručením omezeným	Výroba ostatních plastových výrobků	25
SATES ČECHY s.r.o.	Společnost s ručením omezeným	Výstavba silnic a dálnic	20
SELMA a.s.	Akciová společnost	Živočišná výroba	20
KROVYS s.r.o.	Společnost s ručením omezeným	Pokrývačské práce	20

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, ČSÚ, 2022; vlastní průzkum

4. TRH PRÁCE

4.1 Ekonomická aktivita obyvatelstva a struktura zaměstnanosti

Údaje o ekonomické aktivitě z posledního SLDB 2021 nejsou bohužel ještě v roce 2021 známy, proto byly ponechány původní informace o ekonomické aktivitě obyvatelstva z roku 2011 (poslední výsledky ze SLDB). Míra ekonomické aktivity ve městě Telč dosáhla v roce 2011 hodnoty 54,1 %. Oproti celorepublikové míře (56,8 %) a míře pro Kraj Vysočina (56,5 %) se jedná o hodnotu nižší. Podle dat k 31. 3. 2011 (SLDB) bylo ve městě celkem 2 244 ekonomicky aktivních lidí zaměstnáno. Nejmenší podíl tvořili pracující studenti (1 %) a ženy na mateřské dovolené (1 %). Naopak nejvíce zastoupena byla kategorie „zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající“ s 93% podílem. V této kategorii jednoznačně dominovali zaměstnanci (77 %), 13,1 % byli zaměstnaní pracující na vlastní účet a 3 % tvořili zaměstnavatelé (v absolutních číslech viz tabulka 5). Při srovnání s vyššími územními jednotkami je patrný přibližně stejný podíl jednotlivých kategorií, ať už s podíly pro Českou republiku nebo Mikroregion Telčsko.

Tabulka 5: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity (2011)

		celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		2 574	1 424	1 150	
v tom:	zaměstnaní	2 244	1 275	969	
	z toho podle postavení v	zaměstnanci	1 731	946	785
		zaměstnavatelé	72	52	20
	zaměstnaní				
		pracující na vlastní účet	294	211	83
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	89	45	44
		ženy na mateřské dovolené	34	-	34
	nezaměstnaní	330	149	181	
Ekonomicky neaktivní celkem		2 792	1 163	1 629	
z toho	nepřipravení důchodci	1 410	532	878	
	žáci, studenti, učni	887	439	448	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		174	92	82	

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Tabulka 6: Srovnání počtů ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v jednotlivých kategoriích města Telč s vyššími územními jednotkami v roce 2011

obec	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající (%)	pracující studenti a učni (%)	pracující důchodci (%)	ženy na mateřské dovolené (%)	ekonomicky aktivní - zaměstnaní
Telč	93,2	1,4	4,0	1,5	2 244
Mikroregion Telčsko	94,0	1,2	2,9	1,8	6 047
Region Renesance	93,8	1,2	3,1	1,8	23 385
Kraj Vysočina	93,0	1,3	3,7	2,0	220 743
Česká republika	91,2	1,7	5,0	2,1	4 580 714

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z celkového počtu zaměstnaných ekonomicky aktivních obyvatel města jich podle odvětví bylo nejvíce zaměstnáno v průmyslu (686), naopak nejnižší podíl tvořily kategorie „informační a komunikační technologie“ a „peněžnictví a pojišťovnictví“. Tabulka 7 přináší srovnání podílu zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích pro město Telč, Kraj Vysočina a Českou republiku. Je patrné, že v priméru je ve městě Telč stále zaměstnáno relativně vysoké procento obyvatel (5,2 % oproti 2,7 % pro ČR), což je ovšem typické pro Kraj Vysočina. V sekundéru (průmyslu) je zaměstnanost naopak nadprůměrná. V sektoru služeb se pak situace mění v závislosti na typu služby. Nadprůměrná je zaměstnanost ve vzdělávání, v ostatních typech služeb je spíše podprůměrná při srovnání s Českou republikou.

Tabulka 7: Podíl zaměstnaných v jednotlivých odvětvích hospodářství (2011) pro Telč, Kraj Vysočina a Českou republiku

sektory hospodářství	Telč (%)	Kraj Vysočina (%)	Česká republika (%)
zemědělství, lesnictví, rybářství	5,2	6,3	2,7
průmysl	30,6	32,9	25,4
stavebnictví	6,1	7,2	6,8
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,0	9,1	10,2
doprava a skladování	5,2	5,0	5,6
ubytování, stravování a pohostinství	3,1	2,5	3,1
informační a komunikační činnosti	0,9	1,4	3,0
peněžnictví a pojišťovnictví	1,5	1,6	2,5
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	5,0	4,8	7,8
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5,1	5,2	5,9
vzdělávání	8,5	6,0	6,0
zdravotní a sociální péče	4,7	6,4	6,5
nezjištěno	11,4	9,2	11,2

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Srovnáme-li podíl ekonomických subjektů a podíl zaměstnaných na sektorech národního hospodářství, je patrná výrazná disproporce v oblasti vzdělávání a dopravy a skladování (tedy menší podíl počtu subjektů a vyšší podíl počtu zaměstnaných), který ukazuje, že menší počet ekonomických subjektů zaměstnává více osob. Naopak ve stavebnictví figuruje relativně hodně ekonomických subjektů, ale zaměstnanost v něm je podprůměrná. To znamená, že je v Telči větší počet OSVČ (zřejmě živnostníků), kteří jsou řemeslníky v některém z oborů stavebnictví. Podobná situace platí i pro velkoobchod, maloobchod a opravy a údržbu motorových vozidel, stejně jako pro služby v ubytování, stravování a pohostinství.

Následující tabulka přináší přehled o průměrném počtu zaměstnanců registrovaných ekonomických subjektů z Telče se zjištěnou aktivitou podle jednotlivých odvětví. Vypočtená hodnota byla očištěna o počty vyjíždějících a dojíždějících obyvatel.

Tabulka 8: Průměrný počet zaměstnanců na 1 ekonomický subjekt podle odvětví národního hospodářství (2011)

sektor národního hospodářství	počet EA zaměstnaných obyvatel	počet ekonomických subjektů	kladná korekce o počet dojíždějících	záporná korekce o počet vyjíždějících	průměrný počet zaměstnanců na 1 ekonomický subjekt
zemědělství, lesnictví, rybářství	117	63	26	6	2,2
průmysl	686	124	75	215	4,4
stavebnictví	137	72	43	26	2,1
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	201	119	47	30	1,8
doprava a skladování	116	17	32	22	7,4
ubytování, stravování a pohostinství	70	57			1,2
informační a komunikační činnosti	21	15			1,4
peněžnictví a pojišťovnictví	33	24			1,4
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	113	100			1,1
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	115	5			23,0
vzdělávání	191	12	51	31	17,6
zdravotní a sociální péče	106	25	26	23	4,4
nezjištěno	255	108			2,4

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011 a VDB

Z celkového počtu ekonomicky aktivních zaměstnaných obyvatel v jednotlivých místních částech města Telč je patrné, že přibližně polovina z nich je zaměstnána v terciéru (mimo místní část Studnice, kde se jedná přibližně o čtvrtinu zaměstnaných občanů). Zaměstnanost v priméru (tedy v zemědělství, lesnictví a rybářství) v jednotlivých částech vykazuje nadprůměrné podíly ve srovnání s Českou republikou. Mimo část Vnitřní Město se u všech podíl zaměstnaných v priméru pohybuje nad hodnotou 5 %, část města Vnitřní Město vykazuje podíl nižší, přibližně 2 %. Z tabulky 9 je patrné, že převážná většina místních obyvatel pracuje v Telči, kolem 27 % jich pak vyjíždí za prací mimo město.

Tabulka 9: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity, počty zaměstnaných ve vybraných segmentech a počty vyjíždějících do zaměstnání mimo obec v obecních a místních částech města Telč v roce 2011

Část obce/místní část	Ekonomicky aktivní	Zaměstnaní			
		celkem	z toho		
			v zemědělství, lesnictví a rybářství	ve službách	vyjíždějící za prací mimo obec
Studnice	34	27	2	7	9
Telč-Podolí	463	405	32	181	104
Telč-Staré Město	1314	1144	51	545	317
Telč-Štěpnice	658	576	30	264	166
Telč-Vnitřní Město	105	92	2	52	13
Telč - celek	2574	2244	117	1049	609

Zdroj: ČSU, 2014

4.2 Dojíždka a vyjíždka za prací

Vzhledem k absenci údajů z posledního SLDB 2021 o dojíždce a vyjíždce za prací, byly v analýze ponechány poslední známe informace o této oblasti ze SLDB 2011. Z 2 244 ekonomicky aktivních zaměstnaných obyvatel města Telč jich 609, tedy 27 % v roce 2011 vyjíždělo za zaměstnáním do jiných obcí.

Z hlediska nabídky pracovních příležitostí je pro obyvatele města atraktivní zejména Jihlava, kam v roce 2011 vyjíždělo 198 osob, tedy třetina všech vyjíždějících. Nejvíce dojíždějících do Jihlavy je zaměstnáno v některém z podniků zpracovatelského průmyslu a dále pak ve službách. Všechna ostatní centra dojíždky za prací již zdaleka nedosahují tak vysokého počtu osob, druhým nejsilnějším centrem jsou Dačice s 52 dojíždějícími z města Telč. Ze vzdálenějších center dojíždky je nejsilnější hlavní město Praha s celkem 35 dojíždějícími, z nichž 10 dojíždí denně.

Tabulka 10: Počet vyjíždějících za zaměstnáním do jednotlivých obcí a odvětví, ve kterém vyjíždějící pracují (2011)

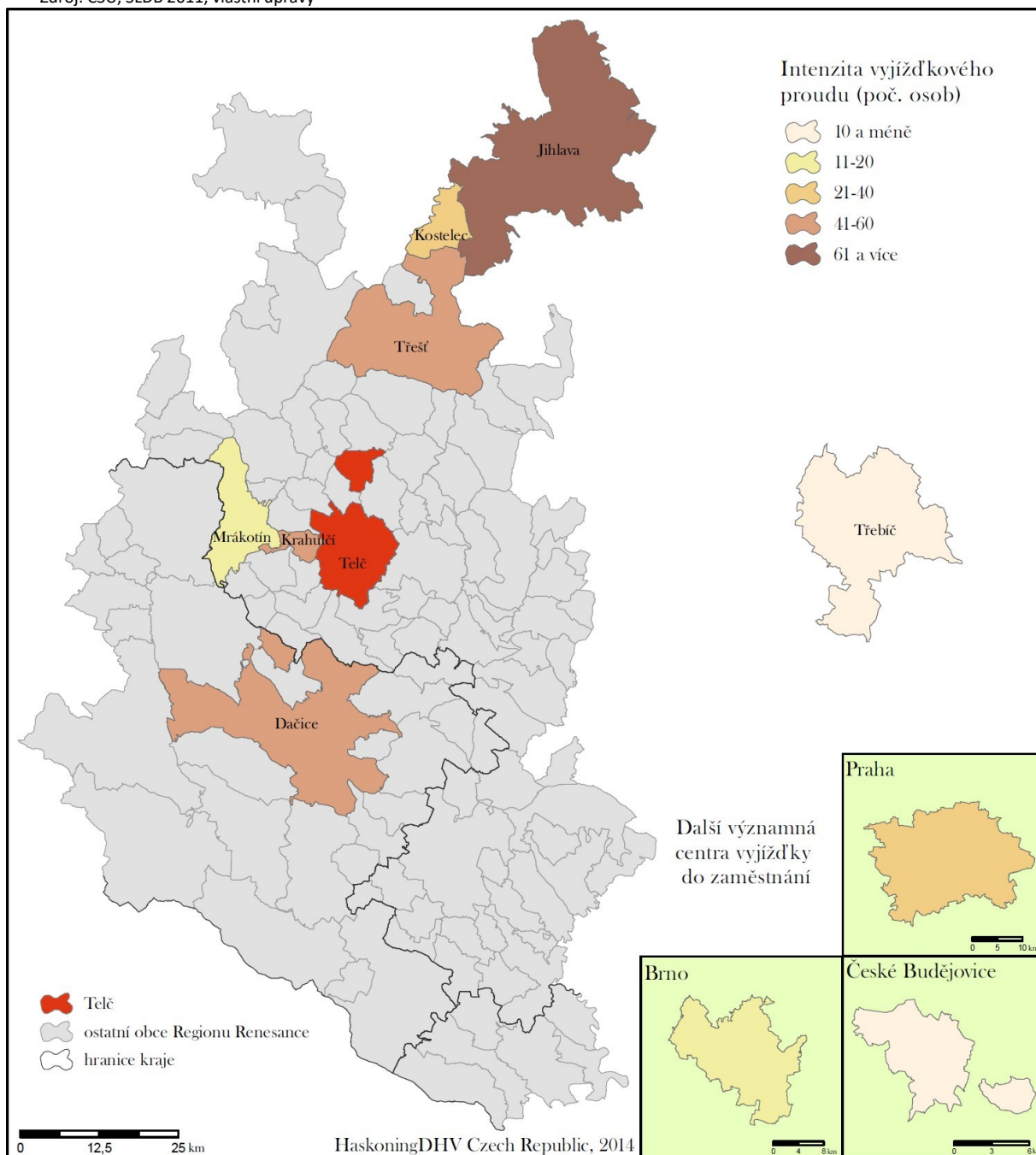
obec dojížděky	zemědělství, lesnictví, rybářství	těžba a dobývání	zpracovatelský průmysl	výroba a rozvod elektriny, plynu a tepla	zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami	stavebnictví	velkoobchod a malobchod; opravy motorových vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče	celkem
Brno	0	0	1	0	0	2	2	0	1	1	13
Dačice	0	0	27	1	2	2	3	0	8	2	52
Jihlava	2	0	81	0	0	11	14	13	9	16	198
Kostelec	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	29
Krahulčí	0	0	41	0	0	1	1	0	2	0	45
Mrákotín	3	2	0	0	0	0	0	3	2	0	14
Praha	0	0	2	2	0	3	4	1	1	2	35
Třebíč	0	0	4	0	0	1	0	0	0	1	7
Třešť	1	0	24	0	0	4	4	5	7	0	50
České Budějovice	0	0	3	0	0	2	2	0	1	1	8
celkem	6	2	208	3	2	26	30	22	31	23	451
podíl na celkem (%)	1,3	0,4	46,1	0,7	0,4	5,8	6,7	4,9	6,9	5,1	100,0

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Pozn.: v tabulce jsou zachyceny pouze obce, kde celkový vyjížděkový proud (za zaměstnáním i do školy) čítá nejméně 10 osob

Obrázek 3: Vyjíždka obyvatel za prací z města Telč, 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úpravy

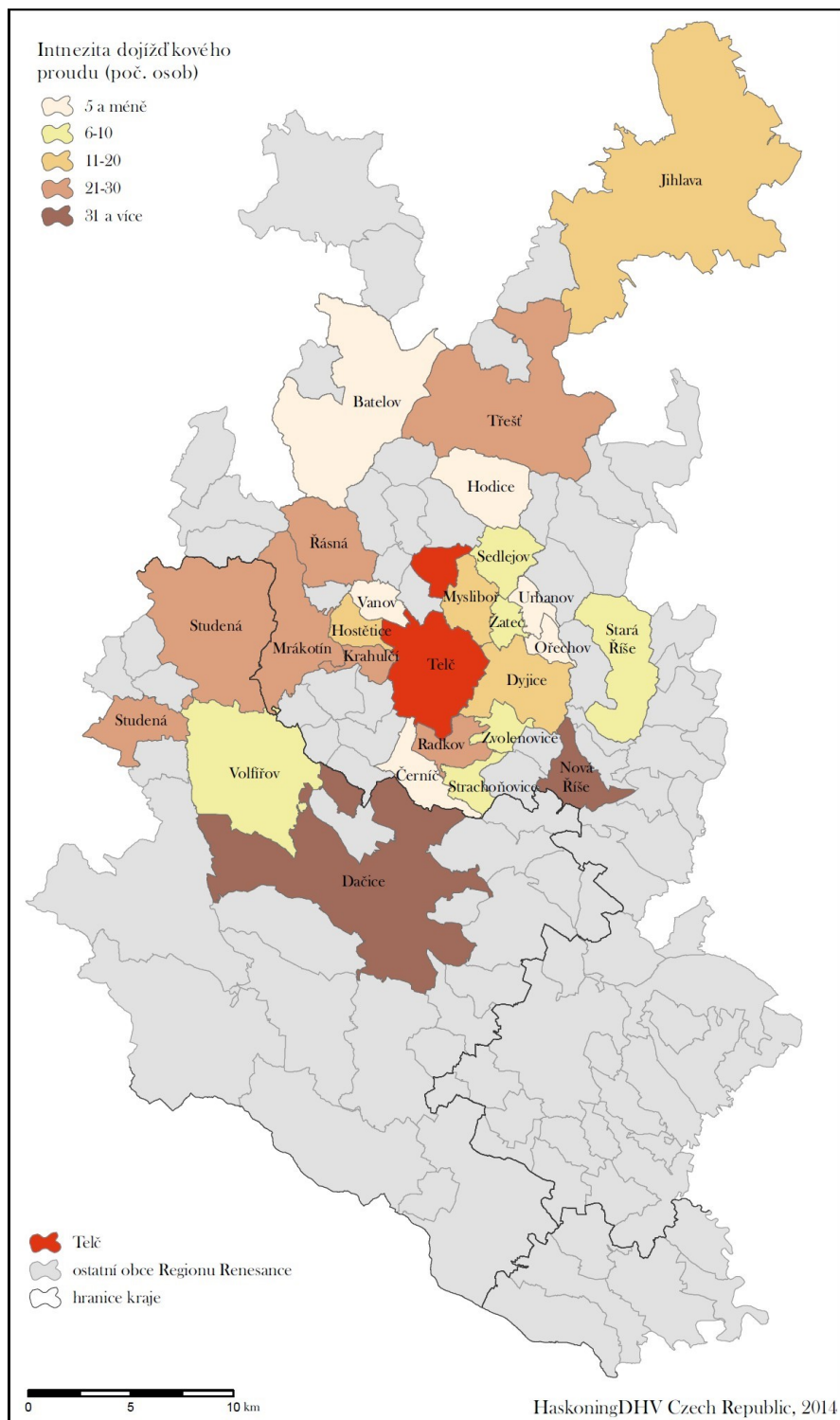
Naopak do města Telč dojíždí za prací celkem 369 osob. Město má tak z hlediska vyjíždky za prací negativní saldo. Nejvíce lidí dojíždí za prací do Telče z Dačic a Nové Říše (viz obrázek níže). Nejvyšší podíl z nich je zaměstnán ve službách (vzdělávání, zdravotnictví a sociální péče) a dále pak ve zpracovatelském průmyslu. Třetím nejčastějším odvětvím je velkoobchod a maloobchod. Přehled o obcích, ze kterých obyvatelé dojíždí za prací do města Telč a odvětví, ve kterých zde pracují, přináší následující tabulka.

Tabulka 11: Počet dojíždějících za zaměstnáním do města Telč z jednotlivých obcí a odvětví, ve kterém dojíždějí pracují (2011)

obec vyjížděky	zemědělství, lesnictví, rybnářství	těžba a dobývání	zpracovatelský průmysl	výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami	stavebnictví	velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče	celkem
Dačice	0	0	7	1	0	2	5	4	6	4	40
Studená	0	2	2	0	1	2	3	2	5	2	23
Volfířov	0	0	5	0	0	1	1	1	2	0	9
Batelov	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	4
Dyjice	6	0	5	0	0	1	1	0	4	0	19
Hodice	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Hostětice	2	0	1	0	0	2	0	4	0	0	11
Jihlava	0	0	1	0	0	2	2	0	0	6	18
Krahulčí	1	0	7	0	0	1	2	4	5	1	28
Mrákotín	1	0	7	0	0	4	4	3	2	1	27
Mysliboř	0	0	0	0	0	4	4	2	0	2	13
Nová Říše	1	0	9	0	0	3	4	2	2	2	33
Ořechov	0	0	0	0	0	3	0	0	1	0	5
Radkov	2	0	7	0	0	3	6	2	2	1	29
Sedlejev	2	0	1	0	0	0	0	1	3	0	10
Stará Říše	1	0	4	0	0	0	0	0	1	0	9
Strachonovice	1	0	2	0	0	3	3	0	1	0	8
Třešť	4	0	2	1	0	4	4	5	4	2	30
Urbanov	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	5
Vanov	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Zvolenovice	0	0	3	0	0	1	1	0	4	0	9
Žatec	0	0	2	0	0	2	2	0	1	0	9
Černíč	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	3
Řásná	2	0	1	0	2	3	3	0	5	4	21
celkem	26	2	67	2	4	43	47	32	51	26	369
podíl na celkem (%)	7,0	0,5	18,2	0,5	1,1	11,7	12,7	8,7	13,8	7,0	100

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, Pozn.: v tabulce jsou zachyceny pouze obce, kde celkový vyjížděkový proud (za zaměstnáním i do školy) čítá nejméně 10 osob

Obrázek 4: Dojíždka za prací do města Telč, 2011

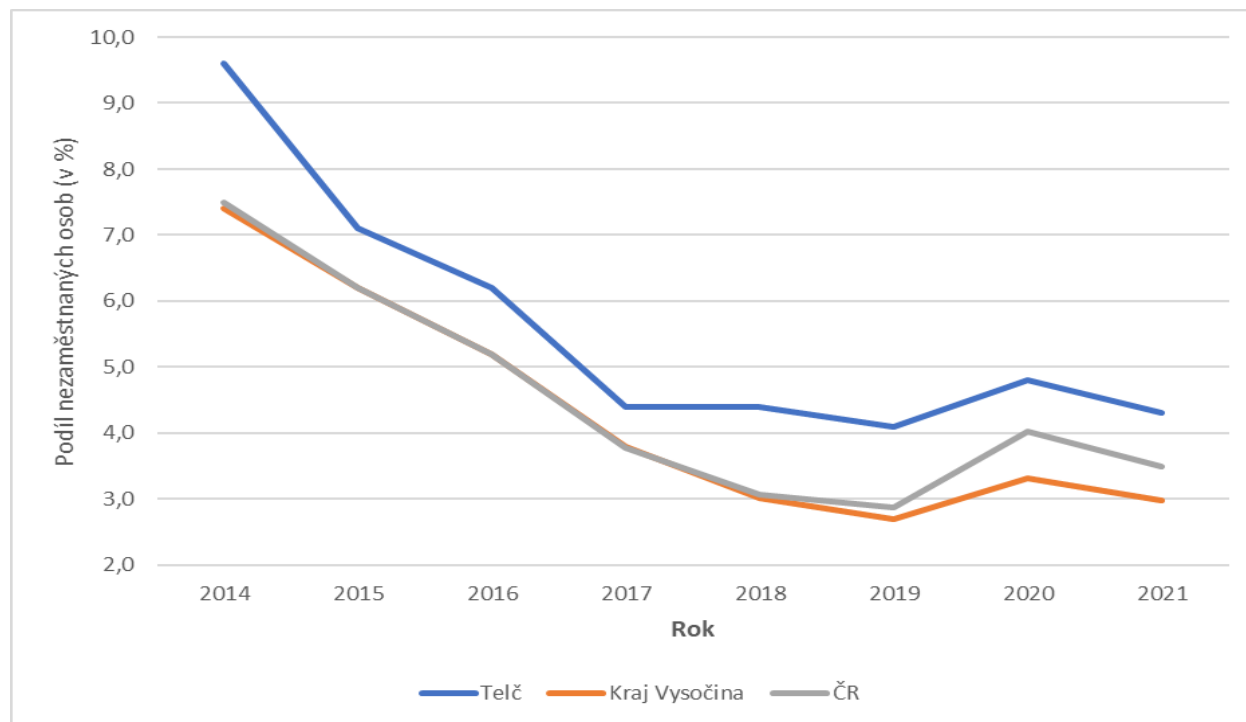

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úpravy

4.3 Nezaměstnanost

Trh práce lze do úrovně obcí charakterizovat za pomoci dat z Úřadu práce ČR (ukazatelé počet uchazečů o zaměstnání a jejich struktura, podíl nezaměstnaných osob, počet volných pracovních míst). V grafu č. 25 je zaznamenán vývoj ukazatele „podíl nezaměstnaných osob“ (dále PNO), a to v období 2014-2021, který do jisté míry kopíruje trendy ostatních hierarchicky vyšších územních jednotek, ale na úrovni o něco vyšší.

Graf 25: Vývoj podílu nezaměstnaných osob (PNO) ve městě Telč s vyššími územními jednotkami v letech 2014-2021

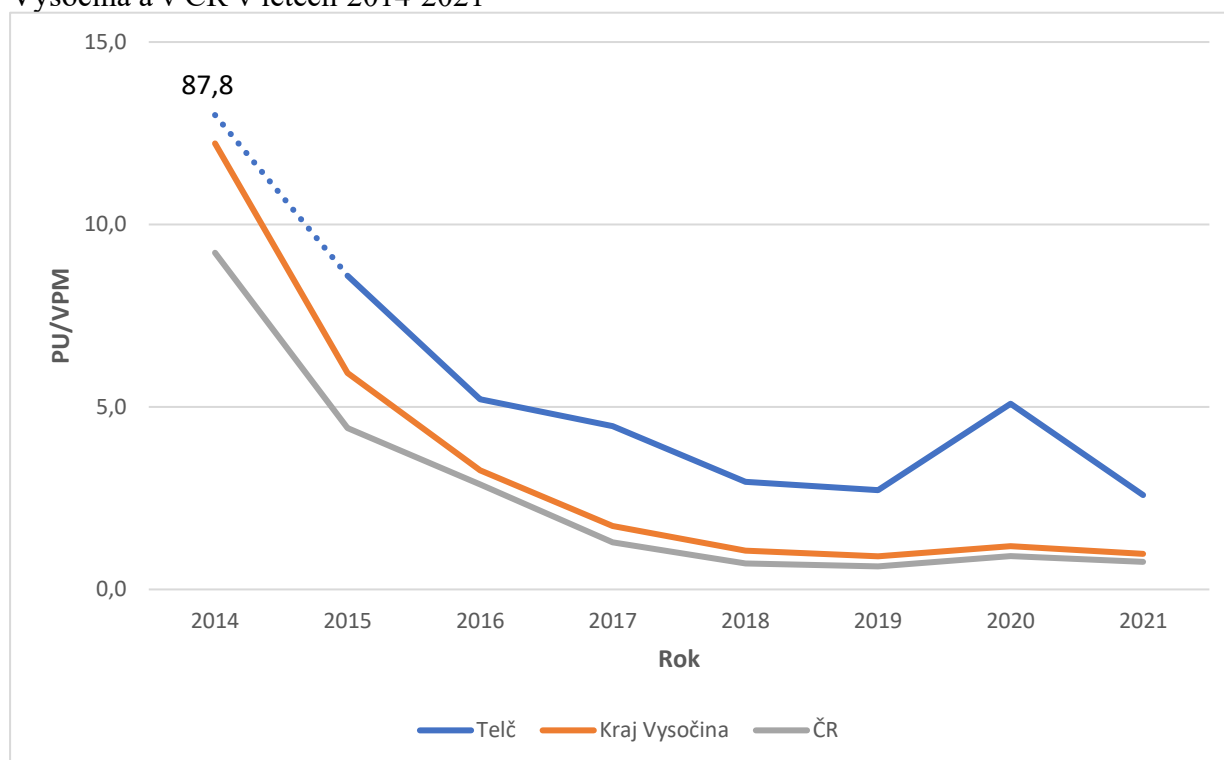
Zdroj: Nezaměstnanost – měsíční, MPSV ČR, 2022

Mezi roky 2014-2021 lze vysledovat velmi příznivé období ve vývoji úrovně nezaměstnanosti, a to v letech 2017-2019. V dřívějších letech je patrná rychle klesající nezaměstnanost, přičemž v Telči je intenzita poklesu zřetelnější než v celém Kraji Vysočina i ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Zatímco v roce 2014 byl rozdíl v PNO mezi městem a krajem více než dva procentní body (dále p. b.), v roce 2017 se jednalo pouze o 0,6 p. b. V následujících letech nezaměstnanost v Telči stagnovala, zatímco kraj i republika si ještě o něco polepšily, takže rozdíl v PNO činil na konci roku 2019 opět více než jeden p. b.

„Koronavirová“ krize vedla na všech úrovních k meziročnímu zvýšení nezaměstnanosti, nicméně dopady na většinu území Kraje Vysočina byly mírnější než v jiných částech ČR, takže zatímco do roku 2019 byl PNO v kraji i v ČR téměř shodný, v posledních dvou letech vykazoval kraj nižší PNO, než činil průměr ČR. Z grafu je patrné, že po celou dobu byla úroveň nezaměstnanosti ve městě nad krajským i celorepublikovým průměrem. Na konci roku 2021 byl PNO v Telči vyšší než v celé ČR o 0,8 p. b., oproti Kraji Vysočina o 1,3 p. b.

Graf č. 26 dokumentuje vývoj ukazatele „počet uchazečů o zaměstnání připadajících na jedno volné pracovní místo“ (dále PU/VPM) v Telči, v Kraji Vysočina a v celé ČR. V Telči byla na konci roku 2014 evidována pouze čtyři volná pracovní místa (VPM), takže sledovaný ukazatel dosáhl hodnoty téměř 88. I v ostatních dvou sledovaných územích byly hodnoty tohoto ukazatele nejvyšší v roce 2014, ale na podstatně nižší úrovni. Poté se však podmínky relativně srovnaly, i když Telč vykazovala po celé období o něco vyšší hodnoty než ostatní dva územní celky. Největší rozdíl byl pak zjištěn v roce 2020, kdy se v Telči propadl počet VPM na hodnotu 33 a ukazatel vzrostl na 5 uchazečů na jedno VPM.

Graf 26: Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání připadajících na 1 VPM ve městě Telč, v Kraji Vysočina a v ČR v letech 2014-2021

Zdroj: Nezaměstnanost – měsíční, MPSV ČR, 2022; vlastní výpočty

Lze tedy shrnout, že z hlediska situace na trhu práce, tedy z pohledu volné pracovní síly a volných pracovních míst je situace v Telči o něco horší než v průměru v Kraji Vysočina nebo v ČR. Vzhledem k velkému významu cestovního ruchu pro město je však třeba upozornit na sezónní vývoj nezaměstnanosti, neboť např. v letních měsících roku 2021 zde klesl PNO i pod 3 % a na těchto hodnotách se udržel až do konce listopadu. Jde tedy o úroveň, která odpovídá dobrovolné nezaměstnanosti.

Data z Úřadu práce ČR dovolují analyzovat nezaměstnanost také z hlediska změn ve struktuře uchazečů o zaměstnání. Následující tabulka č. 12 dokumentuje stav na konci roku 2014 a 2021 z hlediska tří kategorií (věk, vzdělání a délka nezaměstnanosti) a také z pohledu vybraných skupin uchazečů o zaměstnání (osoby se zdravotním postižením a absolventi škol).

Mezi oběma sledovanými roky klesl počet uchazečů o zaměstnání s místem bydliště v Telči z 351 na 150, tedy zhruba na dvě pětiny. Pokles počtu uchazečů – osob se zdravotním postižením (OZP) byl také výrazný, ale v relativním měřítku méně intenzivní (na 55 % původního stavu). Vzhledem k tomu se jejich podíl na celkové nezaměstnanosti zvýšil ze 7,7 na 10,0 %. Naopak mnohem intenzivnější klesající trend nastal u absolventů škol, jejichž počet v evidenci Úřadu práce ČR se snížil téměř na nulu a na celkové zaměstnanosti se absolventi na konci roku 2021 podíleli pouze 2 % (v roce 2014 to bylo 6,6 %).

Tabulka 12: Struktura uchazečů o zaměstnání v Telči v roce 2014 a 2021

		2014		2021	
		abs.	v %	abs.	v %
Uchazeči o zaměstnání celkem		351	100,0	150	100,0
- z toho osoby se zdravotním postižením (OZP)		27	7,7	15	10,0
- absolventi škol		23	6,6	3	2,0
Věková struktura	do 19 let	12	3,4	2	1,3
	20 - 29 let	99	28,2	29	19,3
	30 - 39 let	83	23,6	23	15,3
	40 - 49 let	69	19,7	37	24,7
	50 - 59 let	76	21,7	37	24,7
	60 a více let	12	3,4	22	14,7
Vzděl. struktura	základní vzdělání	162	46,2	24	16,0
	střední bez maturity	78	22,2	75	50,0
	střední s maturitou	80	22,8	42	28,0
	vysokoškolské vzdělání	31	8,8	9	6,0
Struktura podle délky ev.	méně než 6 měsíců	197	56,1	97	64,7
	6 - 12 měsíců	36	10,3	13	8,7
	12 - 24 měsíců	49	14,0	15	10,0
	24 měsíců a více	69	19,7	25	16,7

Zdroj: Struktura uchazečů o zaměstnání, MPSV ČR, 2022; vlastní výpočty

Z hlediska věkové struktury dominovali na konci roku 2014 mezi uchazeči o zaměstnání ti ve věku 20 až 29 let (bezmála 30 %). Druhou nejčetnější skupinou byli nezaměstnaní ve věku 30 až 39 let a více než 20 % bylo také uchazečů v kategorii 50 až 59 let. Shodně velkou skupinu (3,4 %) tvořili nezaměstnaní v nejmladší a nejstarší věkové kategorii. Do roku 2021 se situace ve městě výrazně změnila. Nejvíce bylo v evidenci těch ve věku 40 až 49 let a 50 až 59 let (zhruba čtvrtina), což v podstatě odpovídá demografické situaci české společnosti (nejsilnější ročníky narozené v 70. letech minulého století). Výrazně se snížil podíl mladších ročníků, zatímco podíl osob starších 60 let vzrostl na téměř 15 % a zároveň šlo o jedinou kategorii, kde počet uchazečů vzrostl i absolutně, což může být způsobeno prodlužující se hranicí věku odchodu do starobního důchodu.

Velké změny nastaly také z hlediska vzdělanostní struktury. Na konci roku 2014 dominovali mezi uchazeči o zaměstnání jasně ti s nejvýše základním vzděláním, kteří tvořili téměř polovinu všech nezaměstnaných. Středoškoláci bez maturity i s maturitou představovali něco přes pětinu

uchazečů a vysokoškoláci (včetně VOŠ) pak necelou desetinu. Za posledních sedm let se výrazně snížil počet uchazečů s nejvýše základním vzděláním, a to na 15 % původního stavu, ale také jejich podíl na celkové nezaměstnanosti (na 16 %). Počet uchazečů se středním vzděláním bez maturity sice zůstal absolutně téměř nezměněn, ale vzhledem k celkovému poklesu počtu uchazečů o práci se jejich podíl zvýšil na 50 %. Nárůst podílu na celkové nezaměstnanosti byl zaznamenán také u středoškoláků s maturitou, kdežto podíl vysokoškoláků ve srovnání s rokem 2014 ještě klesl (na 6 %).

Jak v roce 2014, tak na konci roku 2021 tvořili největší skupinu uchazečů z hlediska délky evidence ti krátkodobě nezaměstnaní (do 6 měsíců), kteří mají většinou nárok na finanční podporu v nezaměstnanosti. Jejich podíl se z 56 % zvýšil na téměř dvě třetiny. Dlouhodobě nezaměstnaní, kteří byli dříve ve většině okresů velkým problémem, představovali v roce 2014 pouze necelou pětinu a jejich počet i podíl se v Telči do loňského roku snížil na 16,7 %. Ostatní dvě skupiny tak byly zastoupeny méně než desetinou uchazečů.

5. INFRASTRUKTURA A TECHNICKÁ VYBAVENOST

5.1 Vodovody a kanalizace

Vodovody

Ve městě Telč je vybudovaný veřejný vodovod, který je součástí skupinového vodovodu Nová Říše. Vodovodní sítě byly postupně vybudovány v letech 1958–1999. Postupně dochází k modernizaci sítě. O provoz a údržbu kanalizační a vodovodní sítě se stará firma Vodárenská akciová společnost, a.s. Brno, divize Jihlava.

Zdrojem pitné vody pro veřejný vodovod je Vodárenská nádrž Nová Říše, která byla vybudována na Olšanském potoce. Povolený denní odběr z nádrže je 80 l/s. Voda z nádrže je upravována v ÚV Nová Říše o maximální kapacitě 110 l/s. Z úpravny vody N. Říše je voda čerpána ocelovým výtlačným řadem DN 350 do vodojemu Telč – Na Lazích 2 ano 250 m³ (596,00 /592,65 m n.m.). Z tohoto vodojemu je dále voda vedena: - ocelovým potrubím DN 300 a DN 400 směr Třešť – Kostelec – Jihlava – ocelovým potrubím DN 300 do vdj. Zvolenovice 2 ano 1000 m³ (580,0/576,3 m n.m.). Z vodojemu Zvolenovice dále pokračuje ocelový zásobní řad DN 400 přes přerušovací komoru Zvolenovice 40 m³ do Telče.

Jako náhradní zdroj pitné vody pro město Telč je veden místní zdroj nad obcí Řásná (studny, zářezy). Z místního zdroje Řásná je povolený maximální odběr 9,65 l/s. Voda je upravována v odkyselovací stanici Řásná a ve VDJ Telč – Lipky (odradonování). Upravená podzemní voda slouží pouze k zásobování „výtokového stojánku“.

Kromě místní části Studnice jsou všechny ostatní městské části součástí vodovodní sítě města Telč a situace v nich je vyhovující. V místní části Studnice se nachází jedna veřejná studna, na kterou je napojena pouze menší část domů. Ostatní domy ve Studnicích mají své vlastní studny.

Za posledních cca 15 let bylo investováno ve městě do zlepšení vodovodní infrastruktury desítky mil. Kč. Stále však je řada nutných investic do rekonstrukce i výstavby, které je nutné v následujících letech realizovat.

Kanalizace

Město Telč má v městských částech vybudovanou jednotnou kanalizační síť, která je zaústěná do ČOV Telč. Délka sítě odvádějící odpadní vody přesahuje 30 000 m.

ČOV Telč byla uvedena do provozu v r.1998. Mechanicko – biologická ČOV s oběhovou nízkozátěžovou aktivací, s nitrifikací, denitrifikací a aerobní stabilizací kalu, umístěná na levém břehu Telčského potoka cca 200 m pod hrází Staroměstského rybníka. ČOV je projektována pro

8000 ekvivalentní obyvatel. Kapacitně je dostačující, problémem jsou balastní vody přitékající na ČOV. Je nutné řešit opatření, která množství balastních vod na ČOV sníží. Město Telč má vypracovaný generel kanalizace z roku 2016.

Kromě místní části Studnice jsou všechny městské části napojeny na kanalizační síť města a situace v nich je vyhovující. Problematické je řešení odkanalizování místní části Studnice. Dle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina se o vybudování kanalizační sítě na tomto území neuvažuje kvůli malému počtu obyvatel. Odpadní vody jsou individuálně zachycovány v jímkách, nebo septicích.

Za posledních cca 10 let bylo investováno ve městě do zlepšení kanalizační infrastruktury desítky mil. Kč. Stále však je řada nutných investic do rekonstrukce i výstavby, které je nutné v následujících letech realizovat, vč. opatření snižující poměr balastních vod.

5.2 Energetika a spoje

Zásobování plynem

Město Telč je zásobováno zemním plynem z vysokotlakého (VTL) plynovodu Pavlov – Telč, který je u Pavlova napojen na dálkovod Znojmo – Praha.

Středotlaké a nízkotlaké plynovody, které dále rozvádí plyn do zastavěného území města, jsou po technické stránce i kapacitně vyhovující.

Dále se na území města nachází VTL regulační stanice U Štěpnického rybníka (ve společném areálu – RS 3000 m³/h – dodává plyn do STL sítě v severní části města a RS 1200 m³/h – dodává do samostatné NTL sítě v severní části města (Štěpnici), U Staroměstského rybníka RS 5000 m³/h – dodává do STL sítě v jižní části města a stanice katodické ochrany s ochranným pásmem 100 m.

Místní část Studnice není plynofikována.

Zásobování elektrickou energií

Katastrálním územím města procházejí nadřazené trasy nadzemního vedení VVN 110 kV, a to východním okrajem řešeného území. Vedení dodává el. energii do rozvodny 110/22 kV, která se nachází v severovýchodní části města. Nadzemní vedení 22 kV přivádí el. energii do města třemi linkami nadzemního vedení 22 kV.

Vlastní napájecí rozvod ve městě je proveden dvěma rozvodnými systémy:

- nadzemní vedení 22 kV (okrajové části města)
- zemní kabelové vedení 22 kV (vnitřní město)

Na řešeném území je v provozu cca 27 sloupových a 19 zděných trafostanic 22/0,4 kV zásobující el. energií distribuci i soukromý sektor. Postupně dochází ze strany EG.D k obnově trafostanic dle aktuálních požadavků a potřeb.

Síť nízkého napětí NN je různorodá, rozvod je proveden jednak podzemními kabely, jednak nadzemním vedením na železobetonových stožárech, střešnicích a závěsnými kabely a kabelovým vedením. Stav NN sítě je částečně vyhovující. V návaznosti na investice města Telče (revitalizace prostranství, ulic) dochází ke kabelizaci vzdušného vedení NN, případně obnově nevyhovujícího kabelového vedení NN.

Zásobování teplem

Ve městě není vybudována základní soustava centrálního zásobování teplem. Pro výrobu tepelné energie se používá zemní plyn, který je přiveden do jednotlivých blokových kotelen. Nemovitosti jsou z větší části napojeny na STL (přes domovní regulátory) a NTL rozvody. Kde nejsou provedeny přípojky zemního plynu je používáno jako topné medium převážně pevné palivo, elektrická energie.

Za posledních 10 let město Telč investovalo prostřednictvím dotace z Operačního programu Životní prostředí desítky mil. Kč do zateplení veřejných budov ve městě. Došlo k zateplení objektů mateřských škol, základních škol, administrativních budov i např. objektu polikliniky.

Veškeré veřejné „nepamátkové“ objekty v majetku města Telče jsou zatepleny, vč. výměny oken.

Spoje a telekomunikace

Ve městě je zřízena pobočka České pošty.

Řešeným územím procházejí trasy dálkových optických kabelů. Trasy jsou vedeny podél komunikací, v chodnících, a to ve směru na Jihlavu, Horní Myslovou a Novou Říši.

Ve městě je vybudována metropolitní optická síť. Metropolitní optická síť je v Telči provozována především soukromou společností – M - SOFT, spol. s r.o. Metropolitní síť není úplná, stále dochází k jejímu rozšiřování. Optická síť propojující veřejné budovy je ve vlastnictví města Telče.

Nad k.ú Telč prochází paprsek radioreléové trasy veřejné komunikační sítě ve správě Českých radiokomunikací a.s., CETIN.

Celé území je pokryto wifi signálem. Na území se nacházejí zařízení mobilních operátorů. Pokrytí signálem mobilních operátorů je na velmi dobré úrovni.

Územní plán

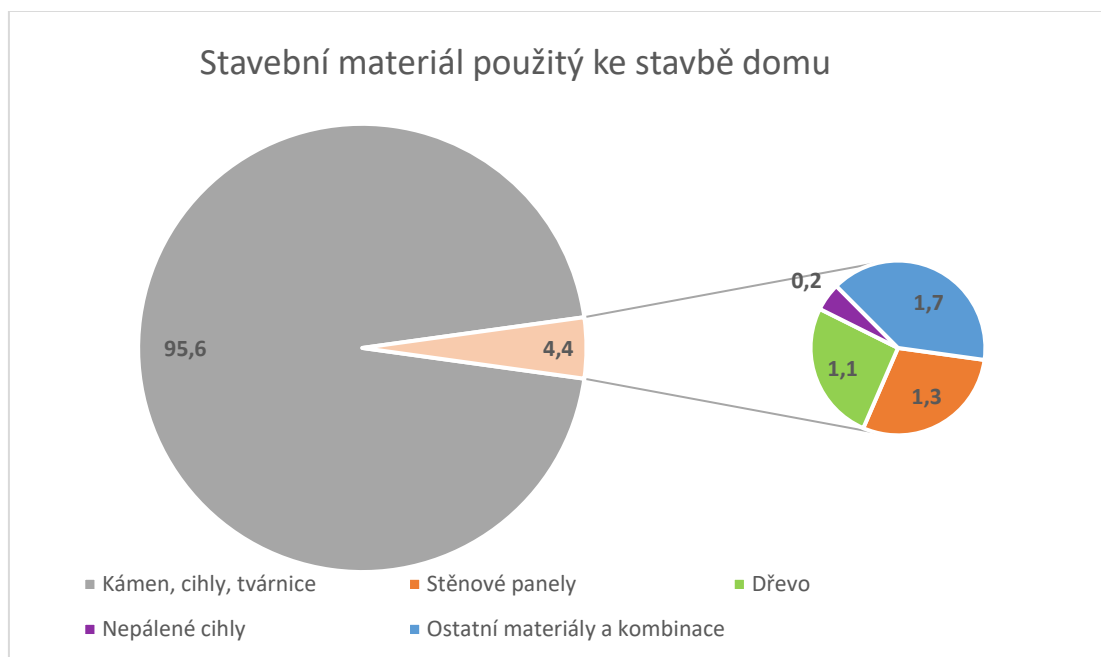
Město Telč má zpracovaný plán z roku 2011. Postupně dochází dle aktuálních potřeb ke schvalování změn územního plánu. V současné době je zpracováno úplné znění Územního plánu Telč po změnách č. 1, č. 2 a č.3.

5.3 Technická vybavenost domů a bytů

V rámci Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 bylo ve městě Telči evidováno celkem 1 520 domů. Vzhledem k předběžným výsledkům dat ze SLDB 2021, tak zatím byla uveřejněna jen část údajů o domech, a to jen souhrnně za celé území města Telče. Údaje o bytech a podrobnější údaje o počtu domů či bytů v místních částech města zatím nejsou zveřejněna. Výsledky ze sčítání 2021 jsou ovlivněny ještě tím, že byla možnost údaje nevyplnit. Prezentované výsledky níže jsou tak přepočteny jen na poskytnuté údaje. Údaj „nezjištěno“ není tedy v zobrazených datech zachycen, neboť nemá vypovídající hodnotu. Bohužel tato neposkytnutá informace o domech má 10 % podíl na celkovém počtu domů. V některých případech, tak skutečný stav může být jiný, ale bohužel toto nelze nijak jinak zjistit.

Většina domů je ve městě Telči postavena z tradičních stavebních materiálů viz následující graf č. 27, téměř 96 % domů je postaveno z materiálu kámen, cihly, tvárnice. Ostatní materiály a kombinace mají 1,7 % podíl na celkovém počtu domů, dalším použitým stavebním materiálem jsou stěnové panely (1,3 % podíl na celkovém počtu domu) a pak následuje dřevo (1,3 % podíl na celkovém počtu domu). Pouze tři domy jsou postaveny z nepálených cihel.

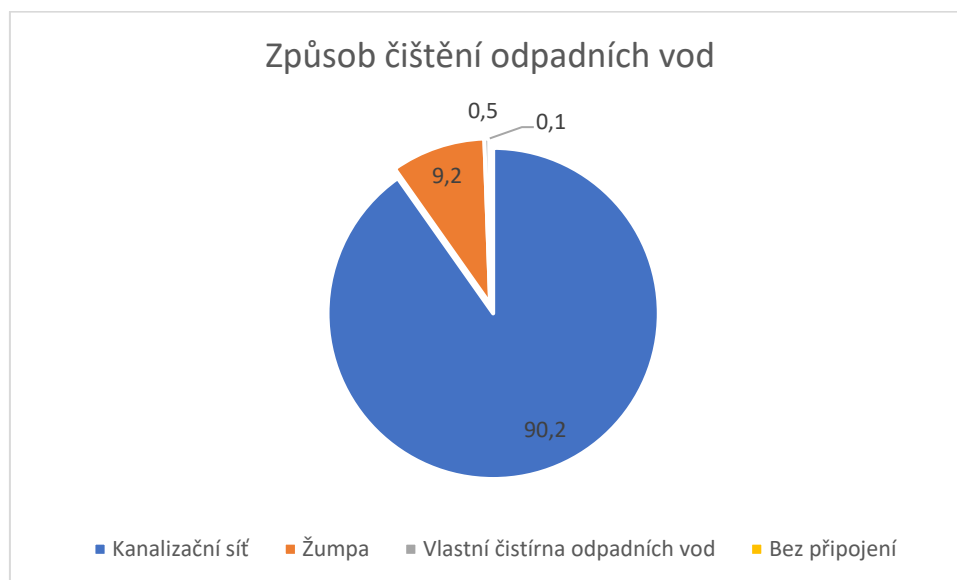
Graf č. 27: Stavební materiál použitý ke stavbě domu ve městě Telči – SLDB 2021

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

Jak je patrné z grafu č. 28 většina domů je napojena na kanalizační síť a tím pádem dochází k čištění odpadních vod na místní čistírně odpadních vod. Necelých deset procent domů pak má vlastní žumpu, do které jsou svedeny odpadní vody. Tuto bezodtokou jímku je pak po její zaplnění nutné vyvážet k přečištění jejího obsahu na ČOV. Jen minimum domů má svou vlastní čistírnu odpadních vod.

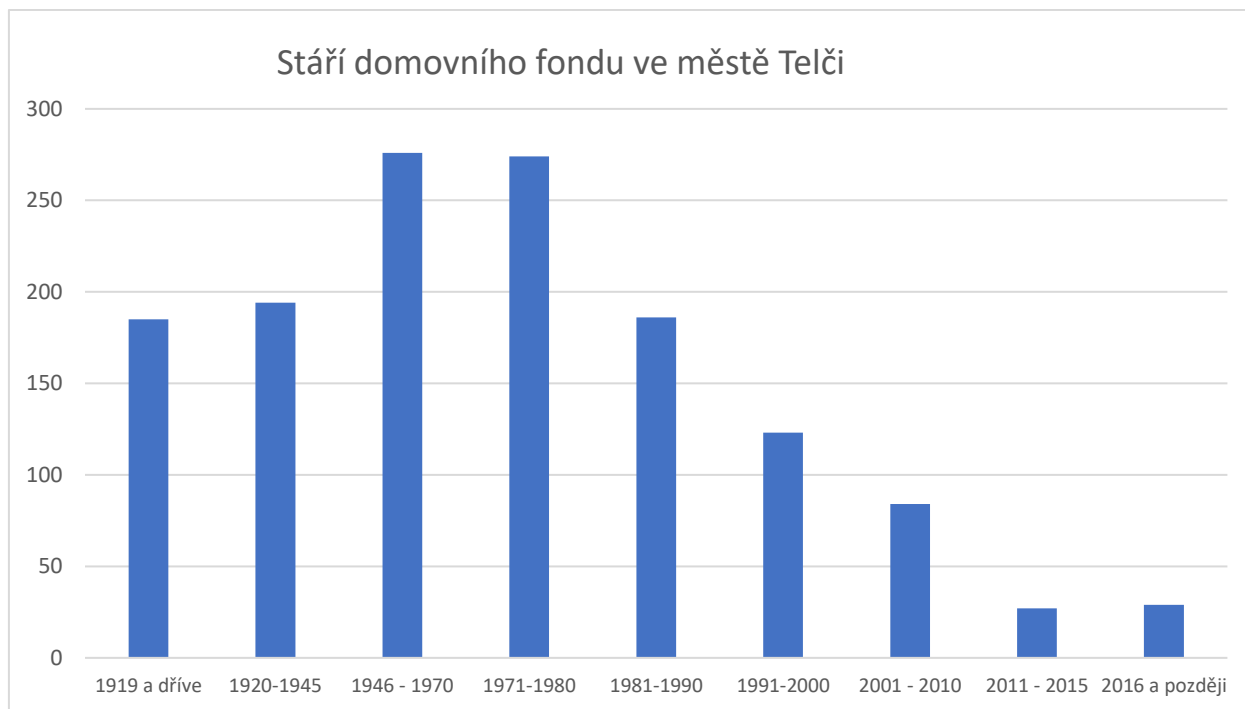
Graf 28: Stavební materiál použitý ke stavbě domu ve městě Telči – SLDB 2021

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

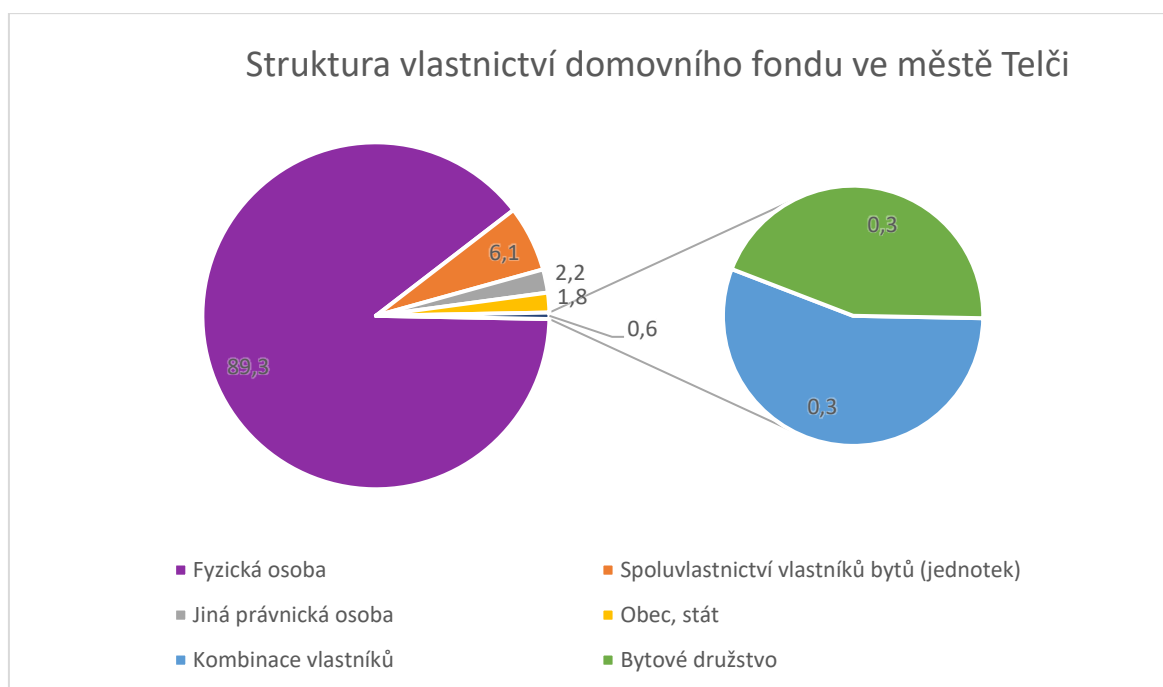
Pouze pět domů je vybaveno výtahem, tzn. jsou vhodné i pro osoby se zdravotním postižením či pro starší lidi s omezenou pohyblivostí.

Jak je z grafu č. 29 patrné většina domů byla postavena v druhé polovině 20. století, jedná se o více než 60 % domovního fondu. Přičemž z tohoto období je cca 40 % domovního fondu starší 40 let. Více než 13 % domů bylo postaveno před rokem 1919, jedná se především o domy v historickém centru města Telče, které jsou navíc i památkově chráněné a jsou součástí zóny UNESCO. Dále se pak jedná o lokalitu Starého Města, zde se také nachází domy postavené do roku 1919. Z grafu je patrný výrazný pokles počtu postavených domů v porevolučním období, souvisí to s řadou událostí. Jednou z nich je trend odchodu mladých lidí do větších měst a s tím související nezáměr o bydlení ve venkovských oblastech a malých městech. Dále pak nástup nových regulativů v oblasti územního plánování a samozřejmě i rostoucí ceny za stavební pozemky. V posledních deseti letech byly postaveny pouze 4 % domovního fondu města. Toto souvisí i s nedostatkem volných a vhodných stavebních míst ve městě.

Graf 29: Stáří domovního fondu ve městě Telči

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

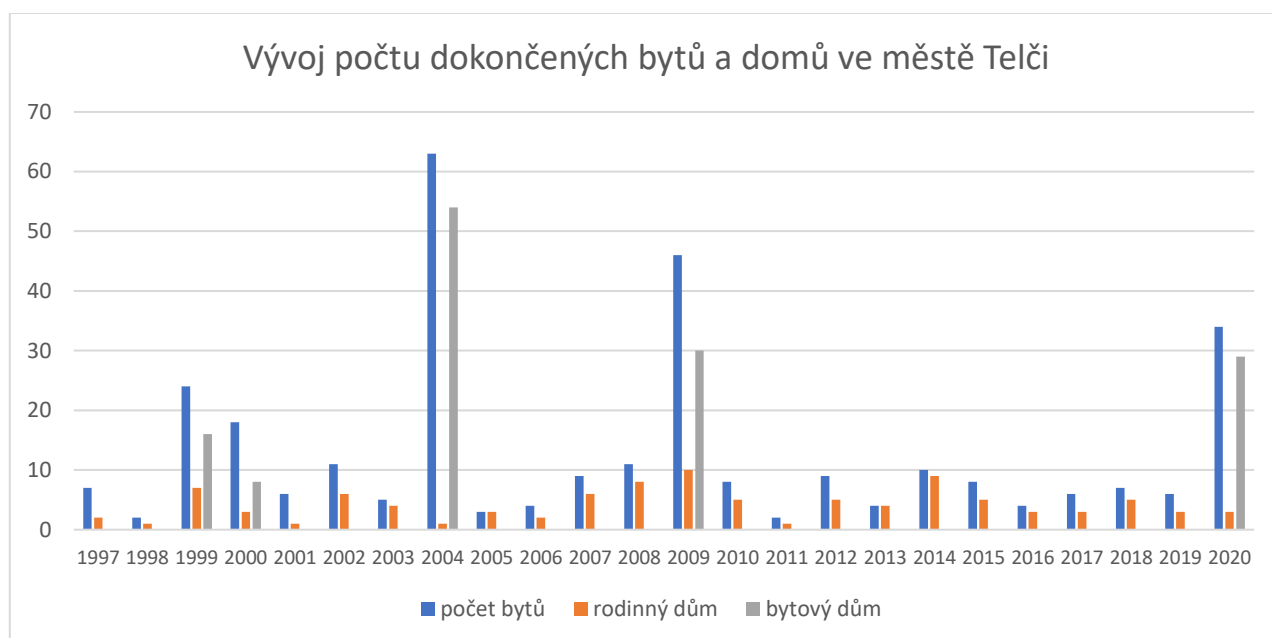
Z pohledu vlastnické struktury domovního fondu ve městě Telči je většina domů v majetku fyzických osob, tak jak je patrné z grafu č. 30. Téměř 90 % domů je v majetku fyzických osob. Druhým nejčastějším vlastníkem je forma spoluvlastnictví vlastníků bytových jednotek. Město Telč vlastní 28 domů, což odpovídá podílu 1,8 %.

Graf 30: Vlastnická struktura domovního fondu ve městě Telči.

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

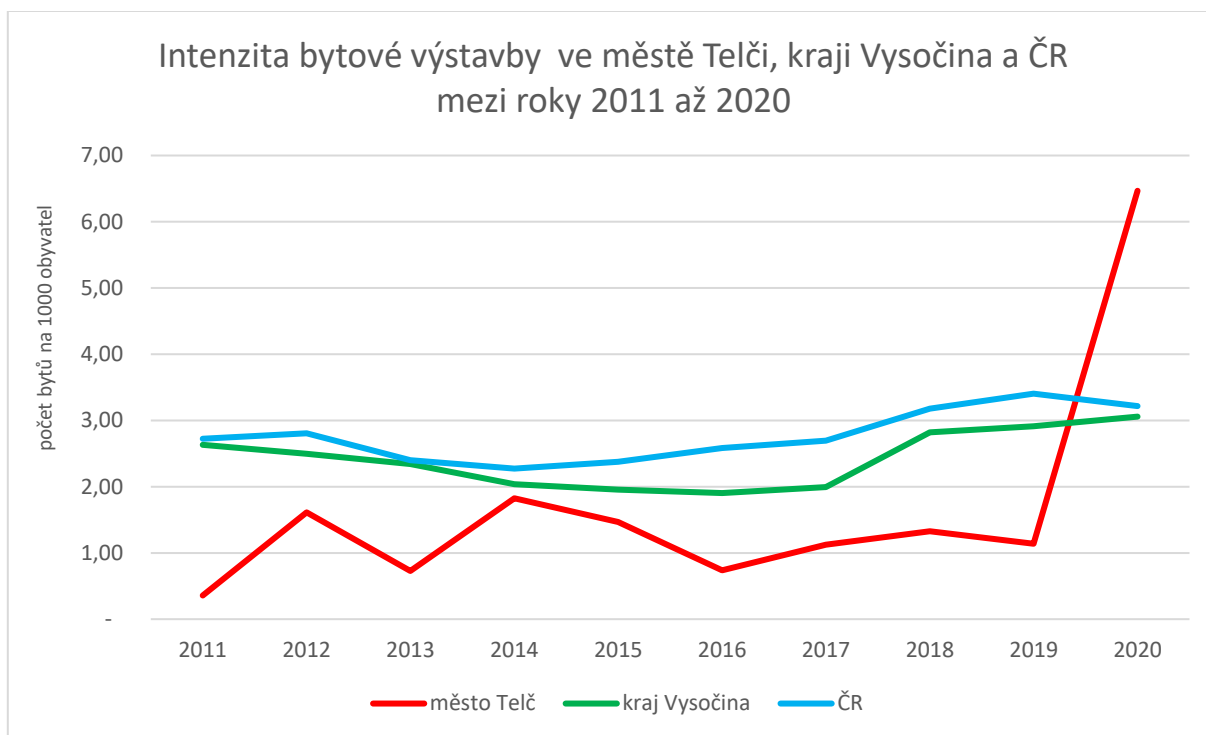
Vývoj bytové výstavby ve městě Telči dokládá graf č. 31, na kterém je zachycený vývoj mezi lety 1997 až 2020. V rámci bytové výstavby převažuje především individuální výstavba bytů v rámci rodinných domů nad výstavbou bytů v bytových domech. V průběhu sledovaného období je vidět několik vrcholů v rámci bytové výstavby. Jedná se především o roky 2004, 2009 a 2020, dále pak ještě o dva roky 1999 a 2000, kdy vznikl větší počet bytů. Vždycky v té době na tom měla výrazný podíl výstavba bytových domů, markantní je to v roce 2004 a 2020. V těchto letech výstavba bytů v bytových domech převážilo výstavbu bytů v rodinných domech. Ročně ve městě Telči je průměrně postaveno cca 13 bytů, avšak tato hodnota je značně ovlivněna zmíněnými špičkami ve výstavbě. Pokud bychom těchto pět let do průměru nezahrnuli, tak pak ročně v Telči vznikne pouze 6 bytů. Z grafu je patrné, že ta nižší průměrná hodnota odpovídá více skutečnosti.

Graf 31: Vývoj bytové výstavby ve městě Telči mezi roky 1997 až 2020

Zdroj: ČSÚ 2021

Vývoj intenzity bytové výstavby ve městě Telči a u dalších vybraných územních celků porovnává graf č. 32, na kterém je zachycený vývoj mezi lety 2011 až 2020. Intenzita bytové výstavby je v grafu stanovena jako podíl počtu postavených bytů na tisíc obyvatel. Ze zobrazeného grafu je patrná výrazně nižší úroveň intenzity bytové výstavby ve městě Telči ve srovnání s vývojem v kraji Vysočina a v ČR. Nižší intenzita bytové výstavby může být ovlivněna několika faktory, jednak může jít o nedostatek vhodných stavebních parcel pro výstavbu obecně, tak i nižší zájem investorů o výstavbu bytových domů ve městě. To, že ve městě vzniká jen menší počet bytových domů dokládá názorně graf č.32. V předchozích letech byly stavěny bytové domy častěji, a to v pětiletých intervalech.

Graf 32: Vývoj bytové výstavby ve městě Telči mezi roky 1997 až 2020

Zdroj: ČSÚ 2021

V rámci SLDB 2011 bylo ve městě Telč evidováno celkem 1 477 domů. Převažují domy rodinného typu². Ve všech místních částech se podíl zastoupení rodinných domů pohybuje nad 85 %, u třech z nich dokonce nad 90 % (viz graf 33). Největší zastoupení rodinných domů je v místní části Studnice, kde z celkového počtu 27 domů nejsou pouze 2 rodinné. Naopak nejmenšího podílu dosahuje samotné centrum města, část zvané Vnitřní Město, kde ze 110 domů jich je 95 rodinného typu (přibližně 86 %).

² Rodinný dům je z hlediska sčítání stavba pro bydlení, která svým stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinné bydlení, má maximálně tři samostatné byty, nejvíce dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Mezi rodinné domy patří rovněž rekreační chalupy s číslem popisným nevyčleněné z bytového fondu, využívané k rekreaci.

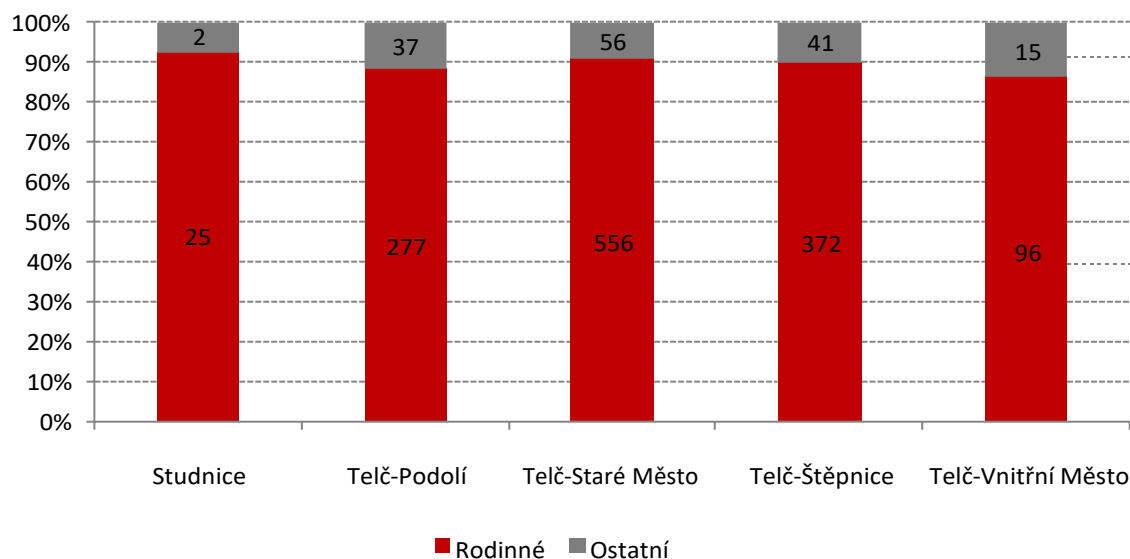
Tabulka 13: Počty domů a bytů v místních částech a ZSJ města Telče (SLDB 2011)

Část obce/místní část	ZSJ	Domy			Byty		
		celkem	rodinné	ostatní	celkem	obydlené	neobydlené
město Telč – celkem		1 477	1 326	151	2 526	2 072	454
Studnice	Studnice celkem	27	25	2	31	25	6
Telč-Podolí	Telč-Podolí celkem	314	277	37	545	437	108
	Telč-historické jádro díl 2	40	38	2	51	32	19
	U nádraží	49	25	24	197	177	20
	Podolí	205	199	6	257	193	64
	Na novoříšské cestě	20	15	5	40	35	5
Telč-Staré Město	Telč-Staré Město celkem	612	556	56	1 119	978	141
	Za Staroměstským rybníkem	274	249	25	580	513	67
	Na Žabinci	320	291	29	516	450	66
	Na radkovské silnici	15	13	2	17	10	7
	V Buzovech	3	3	0	6	5	1
	Na myslovské cestě						
Telč-Štěpnice	Telč-Štěpnice celkem	413	372	41	662	541	121
	Telč-historické jádro díl 3	6	5	1	9	7	2
	Štěpnice	245	221	24	413	348	65
	Na myslibořské cestě	129	124	5	164	139	25
	Na statku	26	18	8	58	32	26
	Na Mokrovcích	2	2	0	3	3	0
	Rovné pole						
	Panské nivy	5	2	3	15	12	3
Telč-Vnitřní Město	Telč-historické jádro díl 1	111	96	15	169	91	78

Zdroj: ČSÚ, Statistický lexikon obcí 2013

Pozn.: údaje z posledního SLDB 2021 nejsou ještě za tuto oblast k dispozici, proto byly ponechány údaje ze SLDB 2011.

Graf 33: Druhy domů v místních částech města Telč (SLDB 2011)

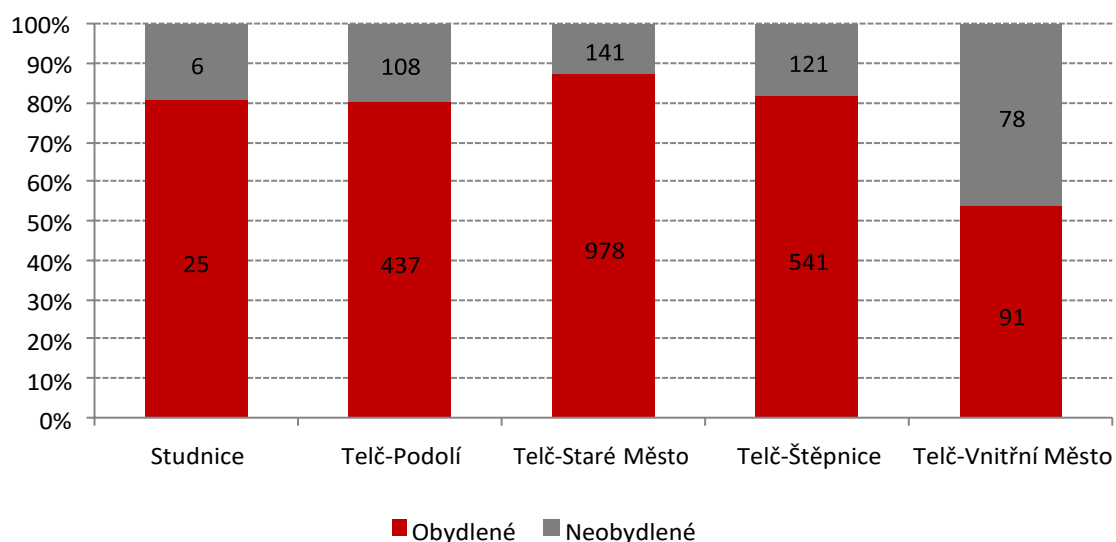

Zdroj: ČSÚ, Statistický lexikon obcí 2013

Z celkového počtu 2 072 obydlených bytů ve městě Telč je jich nejvíce vytápěno plynem (podíl 63,2 %). Naopak nejméně využívá teplo z kotelen mimo jejich domy, jedná se o 6,5 % bytů, nicméně ostatní typy vytápění jsou na srovnatelné úrovni (například vytápění elektřinou – 6,9 %, dřevem 7,7 % apod.).

Obydlenost³ bytů jednotlivých částí města Telč dosahuje více než 80 % podílu, mimo část Vnitřní Město, kde se nachází velký podíl bytů, respektive domů, sloužících pro komerční i veřejné účely (restaurační zařízení, ubytovací zařízení, banky, jednotlivé úřady apod.). I přes tuto skutečnost dosahuje obydlenost bytů v samotném centru města více než 50 %.

Graf 34: Obydlenost bytů v obcích a místních částech města Telč (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ, Statistický lexikon obcí 2013

³ Obydlený byt je byt, ve kterém měla v rozhodný okamžik sčítání obvyklý pobyt alespoň jedna osoba.

6. NAPOJENÍ NA DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURU

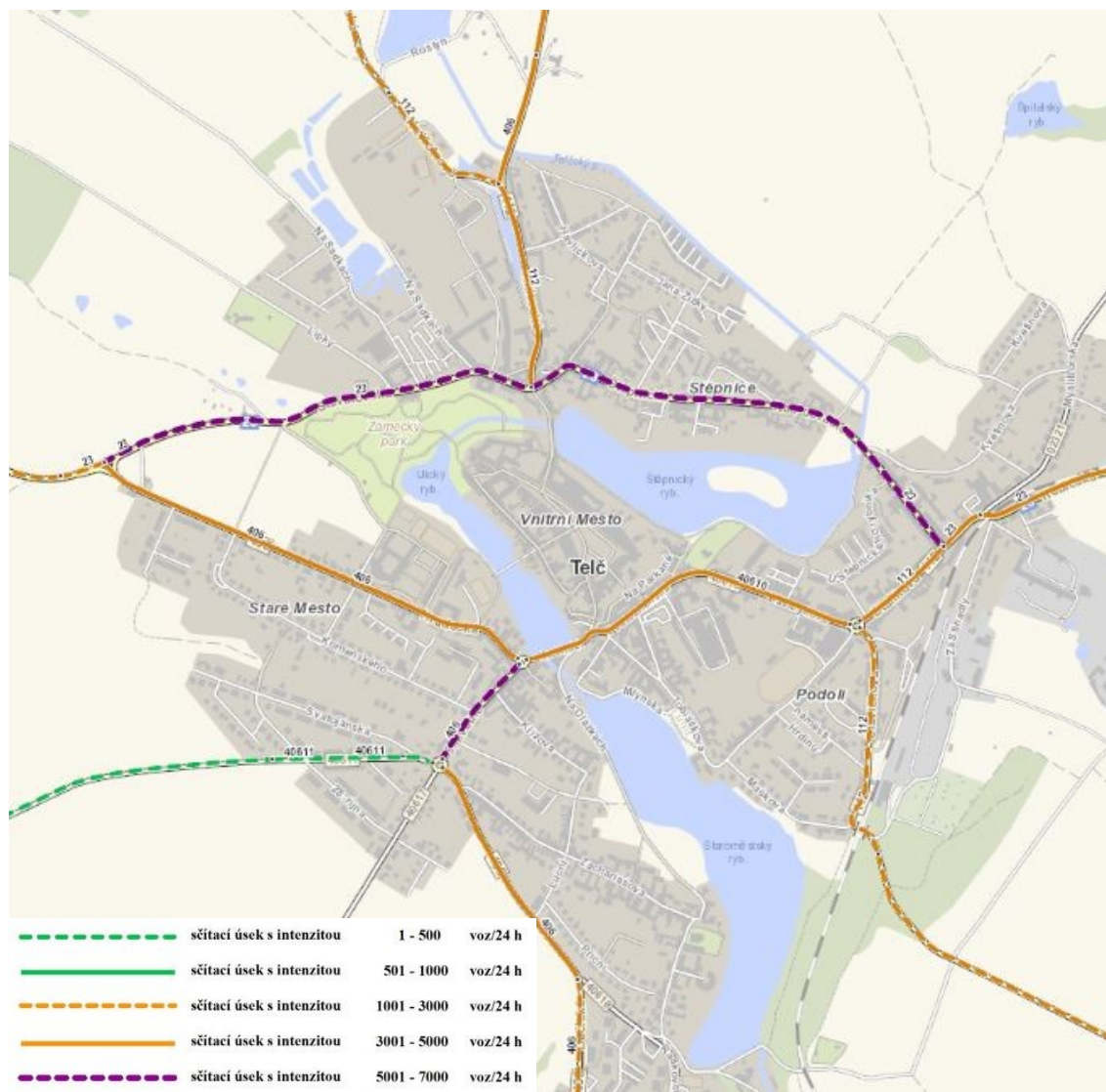
6.1 Napojení na silniční síť

Město Telč je na páteřní silniční síť České republiky napojeno komunikací I. třídy č. 23, která spojuje dálnici D3 u Soběslavi (přes Jindřichův Hradec s Telčí) a dále pokračuje přes Třebíč a Náměšť nad Oslavou do Brna. Tato silnice v západo-východním směru je nejvytíženější komunikací ve městě, kdy podle dat ze sčítání dopravy v roce 2016 (realizuje ŘSD) dosahovala v jednotlivých úsecích intenzita dopravy až na hodnoty kolem 6 000 vozidel za den. Pozemní komunikace I/23 procházející městem Telč prošla v roce 2011 a 2012 kompletní rekonstrukcí, vč. navazujících chodníků (vyjma části ul. Třebíčská) a veřejného osvětlení. Rovněž došlo k vybudování nových osvětlených přechodů.

Z dopravního hlediska má zcela zásadní význam pro město také komunikace II/406 vedoucí od Jihlavy (od silnice II/602 – Třešť – Telč – Dačice – Slavonice) dále do Rakouska. Tato komunikace dosahuje na území města Telč podobných hodnot intenzity dopravy jako silnice první třídy č. 23 (přes 5100 vozidel za den). Komunikace je významná jak z pohledu napojení na krajské město či centra v okolí (Třešť, Dačice), tak i z pohledu plánovaného severojižní propojení Kraje Vysočina s Dolním Rakouskem. Komunikace II/406 procházející městem Telč prošla v ulicích Hradecká a 9. května v roce 2013 a 2014 kompletní rekonstrukcí, vč. vybudování dvou nových okružních křižovatek a rekonstrukce navazujících chodníků a veřejného osvětlení. Rovněž došlo k vybudování nových osvětlených přechodů. V roce 2021 byla rekonstruována tato komunikace v ul. Jihlavská (vč. vybudování okružní křižovatky se silnicí II/112 v ul. Batelovská).

Městem dále prochází komunikace druhé třídy č. 112 vedoucí z obce Želetava přes Telč do Pelhřimova. Tato komunikace dosahuje v nejfrekventovanějších úsecích v Telči rovněž hodnot kolem cca 4400 vozidel za den.

Obrázek 5: Intenzita dopravy na vybraných úsecích silnic v Telči v roce 2016

Zdroj: Sčítání dopravy 2016; <http://scitani2016.rsd.cz/>

Nejkratší vzdálenost mezi městem Telč a dálnicí D1 je 38 km přes Jihlavu. Z hlediska obslužnosti města a jeho propustnosti pro silniční dopravu a snížení tranzitní dopravy je významným projektem vybudování obchvatu města. Ten je již zanesen v územním plánu města. Je zpracována studie jižní varianty obchvatu města, nicméně tato akce není zahrnuta do dlouhodobých investic Ministerstva dopravy ČR či Kraje Vysočina.

Doprava v klidu

Město Telč disponuje téměř cca 440 parkovacími místy pro osobní automobily umístěnými v nejbližším okolí historického centra (jde jak o plochy určené pro návštěvníky, tak i plochy pro občany města a okolí - využívání služeb na náměstí a v okolí, cesta do zaměstnání apod.). V tomto výčtu nejsou parkovací plochy přímo na náměstí (jsou v provozu pouze v „zimním režimu“, jinak jen parkování pro rezidenty) a parkovací místa vymezená různě v ulicích kolem náměstí (primárně jsou určené pro rezidenty, případně řešeno časovým stáním – obsluha služeb v území).

Převážná většina parkovacích míst je zpoplatněna (celkem 48 parkovacích míst v lokalitě Na Korábě je zdarma). Největší parkovací plochou ve městě je centrální parkoviště Na Sádkách, které má kapacitu cca 179 automobilů a 12 autobusů. Toto parkoviště prošlo rekonstrukcí v roce 2009, stejně jako parkoviště Na Korábě a spodní parkoviště v ul. Svatoanenská (vrchní část parkoviště prošlo rekonstrukcí v roce 2022).

Dále jde o parkoviště umístěno v ulici Hradecká (areál bývalého zimního stadionu), které pojme až 130 osobních automobilů. Parkoviště je vytvořeno na nezpevněné ploše, resp. z části rovněž na betonové bývalé ledové ploše. Celý areál je nyní připravován k revitalizaci, probíhá zpracování studií, které definují další směr a podobu tohoto významného areálu v těsné blízkosti města. Parkoviště v ul. Hradecká je důležité také pro obsluhu náměstí Zachariáše z Hradce, pro občany města a rezidenty (vlastníky domů a provozovatele služeb na náměstí). Především jde o „letní režim“, kdy je vjezd na náměstí významně omezen. Jde o parkoviště s nejkratší docházkovou vzdáleností k náměstí.

Další významnou veřejnou parkovací plochou je parkoviště v ul. Svatoanenská. Obdobně jako pro parkoviště v ul. Hradecká platí, že jde o parkoviště významné nejen pro návštěvníky města, ale také občany města a regionu (obchody, docházková vzdálenost náměstí). I z toho důvodu stejně jako pro parkoviště Hradecká platí nyní zde režim první půlhodiny parkování zdarma. Parkoviště na náměstí Zachariáše z Hradce je provozováno pouze v „zimním režimu“. V „letním režimu“ je na náměstí umožněno parkovat pouze majitelům předplatitelských karet.

Tabulka 14: Seznam parkovacích ploch v Telči v roce 2022

Parkoviště	Kapacita		Poplatky
	automobilů	autobusů	
Na Sádkách	179	12	ano
náměstí Zachariáše z Hradce*	37		ano*
Svatoanenská ulice	85		ano
Na Korábě	48		ne
Hradecká ulice – bývalý ZS	130		ano
Celkem	479	12	

Zdroj: databáze MěÚ Telč

pozn.: * v letním období pouze pro rezidenty, v zimním období placené parkování a rezidenti

Výše uvedená tabulka zachycuje parkovací plochy o kapacitě větší než 40 míst. V Telči se nachází řada další menších parkovacích ploch, které však primárně slouží pro místní obyvatele (ul. Masarykova, Staňkova, sídliště, parkovací plochy/místa v ulicích apod.).

Tabulka 15: Statistika obsazenosti parkovacích míst v roce 2022 (počet obsazených míst)

Parkoviště	Sledovaný den a hodina					
	7.8. 17:00	10.8. 10:00	10.8. 16:00	11.8. 10:00	11.8. 14:00	17.8. 10:30
Hradecká ulice – bývalý ZS	130	76	107	86	105	46
Na Sádkách	155	24	93	65	142	62
Svatoanenská ulice*	65	29	65	37	68	62
Na Korábě	46	45	47	46	45	30

Zdroj: vlastní šetření zpracovatele

pozn.: * v době šetření část parkoviště zabrána stavbou (10 parkovacích míst)

Dopravu ve městě významně ovlivňuje cestovní ruch a jeho sezónnost. Jde především o kapacity parkovacích míst, případně regulace vjezdu na náměstí. Mimo hlavní turistickou sezónu jsou stávající parkovací kapacity dostatečné s rezervou pro pokrytí potřeb jak občanů města a regionu, tak návštěvníků města. Problém nastává v letní turistické sezóně. Především pak v době konání různých akcí, festivalů apod. V tomto období jsou parkovací plochy nárazově na hranici kapacit. Problémem je rovněž v hlavní turistické sezóně parkování návštěvníků mimo hlavní parkovací plochy (ulice, sídliště). Výše uvedené sčítání obsazenosti parkovacích ploch probíhalo v době konání festivalu Prázdniny v Telči (29.7. – 14.8.) a dále 17.8., kdy žádná akce v Telči neprobíhala.

Režim na náměstí je rozdělen nyní do dvou období. V rámci zimního období (od 1.10. do 31.5.) je umožněn volný vjezd na náměstí, vč. parkování na parkovišti na náměstí. V letním období (od 1.6. do 30.9) je umožněn vjezd pouze dopravní obsluze, parkování pouze rezidentům – majitelům parkovacích karet. Parkování na náměstí dále upravuje vydané nařízení města Telče. Nařízení města rovněž upravuje režim parkování v ulicích v blízkosti náměstí (systém parkovacích karet apod.). Některé vybrané ulice v Telči mají nastaven pro parkování hodinový/časový režim. Jde o ulice v blízkosti náměstí a ulice, kde je zvýšená potřeba parkování z důvodu služeb (ul. Masarykova, Furchova, Svatoanenská apod.).

Z pohledu dostatečné kapacity parkování je problémem také stav v ul. Tyršova v návaznosti na akce konané na zimní stadionu a navazujícím sportovním areálu. Město Telč v této souvislosti připravuje vybudování parkovacích plochy u zimního stadionu a její přímé propojení s ulicí Masarykova. Tím jednak dojde významně ke zlepšení situace parkování při konání akcí ve sportovním areálu a na zimním stadionu, tak rovněž významně bude rozšířena kapacita parkovacích míst v ul. Masarykova v návaznosti na množství služeb v této ulici.

Pro navýšení kapacity parkovacích míst v Telči v blízkosti centra města je vhodné o prázdninách (případně i o víkendech) využít parkoviště v areálu škol v ul. Hradecká (kapacita 46 aut).

Mezi další lokality, kde je vhodné řešit systém parkování je ul. Staňkova (kolem pošty). Jde především o nastavení systému pro parkování občanů využívající navazující služby v ulici. Dále problémy s parkováním vznikají na sídlišti U Štěpnického rybníka a Radkovská, neboť tyto sídliště byly projektovány a stavěny na jiné kapacity aut. U obou sídlišť se postupně ze strany města připravuje revitalizace, která bude nové potřeby z pohledu parkování již reflektovat. Dílčí problémy s parkováním jsou viditelné také v některých ulicích, kde často občané parkují v jednu jízdním pruhu.

V současné době město nemá vyčleněno žádné parkoviště (místa) speciálně pro obytné automobily (tedy vč. zázemí – likvidace odpadních vod z obytných vozů, napojení elektro).

Pěší a cyklodoprava

Z pohledu bezpečnosti dopravy občanů ve městě je důležité klást rovněž důraz na kvalitní infrastrukturu pro pěší a cyklo dopravu. Rozvoj cyklodopravy je důležité také z pohledu mobility občanů regionu, využívání alternativy dopravy (místo automobilu či veřejné dopravy) do zaměstnání, škol či za službami. Město Telč v období posledních cca 15 let zrekonstruovalo téměř všechny chodníky kolem všech komunikací I. a II. tříd, které městem procházejí. Chodníky jsou řešeny v souladu s příslušnými vyhláškami pro bezpečný pohyb chodců a pohyb hendikepovaných občanů. Jedním z posledních „nedořešených“ úseků je ul. Třebíčská, prostor kolem železničního přejezdu. Zde nyní občané z ul. Třebíčská jsou nuceni přecházet železniční přejezd v místě, které k tomu není určené, chybí návazné chodníky a místa pro přecházení. Tento stav by se měl změnit v 2025, kdy SŽDC připravuje revitalizaci železniční tratě a s tím rekonstrukci přejezdu v ul. Třebíčská, vč. chráněných míst pro přecházení. V rámci revitalizace železnice rovněž dojde k rozšíření železničního mostu v ulici Slavíčková a tím k doplnění nyní chybějícího chodníku (průchodu) ve směru do lokality Oslednice.

V posledních pěti letech město zrealizovalo jak v zastavěném území města, tak i v návaznosti na okolní obce řadu cyklostezek. Jde o cyklostezky se smíšeným provozem (pro pěší i cyklo). V intravilánu města jsou budovány dílčí úseky cyklostezek se snahou o jejich propojení, zaokružování apod. Tedy se snahou umožnit občanům a návštěvníkům města vyhnout se frekventovaným komunikacím při dopravě k centru města, za službami, školami apod. Nicméně vzhledem k zastavění města, vzhledem k šíří komunikací a chodníků je to v řadě míst velmi problematické, často nerealizovatelné. Nicméně je vhodné stále budovat i drobné/dílčí úseky ve snaze co nejvíce cyklistů odchýlit z vytížených dopravních komunikací. V extravilánu města jde především o propojení města na okolní obce, turistické cíle. Určitě

mezi stěžení projekty z pohledu cyklodopravy patří připravované propojení města ve směru od severu (Jihlavy) na jih (Dačice) a ve směru od východu (Třebíč) na západ (J. Hradec). Toto propojení je nyní ve fázi studie, případně již projektů pro stavební povolení.

Město Telč ve spolupráci s mikroregionem telčsko vytvořilo v roce 2019 Studii proveditelnosti cyklostezek v mikroregionu Telčsko. Jde o důležitý dokument, který zmapoval možnosti regionu v oblasti rozvoje cyklo dopravy a navrhl podrobně nové trasy a okruhy pro cyklistickou dopravu.

Ve městě a v blízkém okolí se střetává celkem 7 značených cyklotras různých tříd.

Tabulka 16: Seznam značených cyklotras v okolí Telče

trasa č.	třída	průběh trasy	délka trasy (km)
16	II.	Hlinsko – Jihlava – Telč – Slavonice	125
1113	IV.	Telč – Mrákotín – Jindřichův Hradec	44
5091	IV.	Telč – Panenská Rozsíčka – Třešť	15
5125	IV.	Telč – Želetava – Jaroměřice	39
5126	IV.	Telč – Řásná – Janštejn – Jihlávka	15
5021	IV.	Roštejn – Řásná – Kostelní Myslová	20
5123	IV.	Kostelní Myslová – Sedlejev – Doupě	26

Zdroj: databáze MĚÚ Telč

Nejvýznamnější cyklotrasa, která městem přímo prochází, je cyklotrasa II. třídy č. 16 z Hlinska do Slavonic (přes Jihlavu a Telč). Tato trasa je součástí dálkové trasy Českomoravská stezka, která vede z Jeseníku (přes Žamberk, Hlinsko, Jihlavu) a z Telče dále pokračuje do Slavonic, Třeboně a do Českých Budějovic (trasa činná 365 km). Zbýlých 6 cyklotras je v kategorii IV. třídy, nejdelší z nich je 44 kilometrů dlouhá trasa č. 1113 z Telče přes Zahrádky a Strmilov do Jindřichova Hradce.

Problémem cyklotras je však jejich časté vedení po dopravních komunikacích s často i vysokou intenzitou dopravy. Z tohoto důvodu je snahou města Telče vytvořit bezpečnější trasy pro cyklisty a následně změnit trasování cyklotras v regionu. Např. nyní se řeší změna vedení trasy č. 5126 mezi Řásnou a Telčí (přeložení trasy na novou cyklostezku) a rovněž č. 16 mezi Volevčicemi a Telčí.

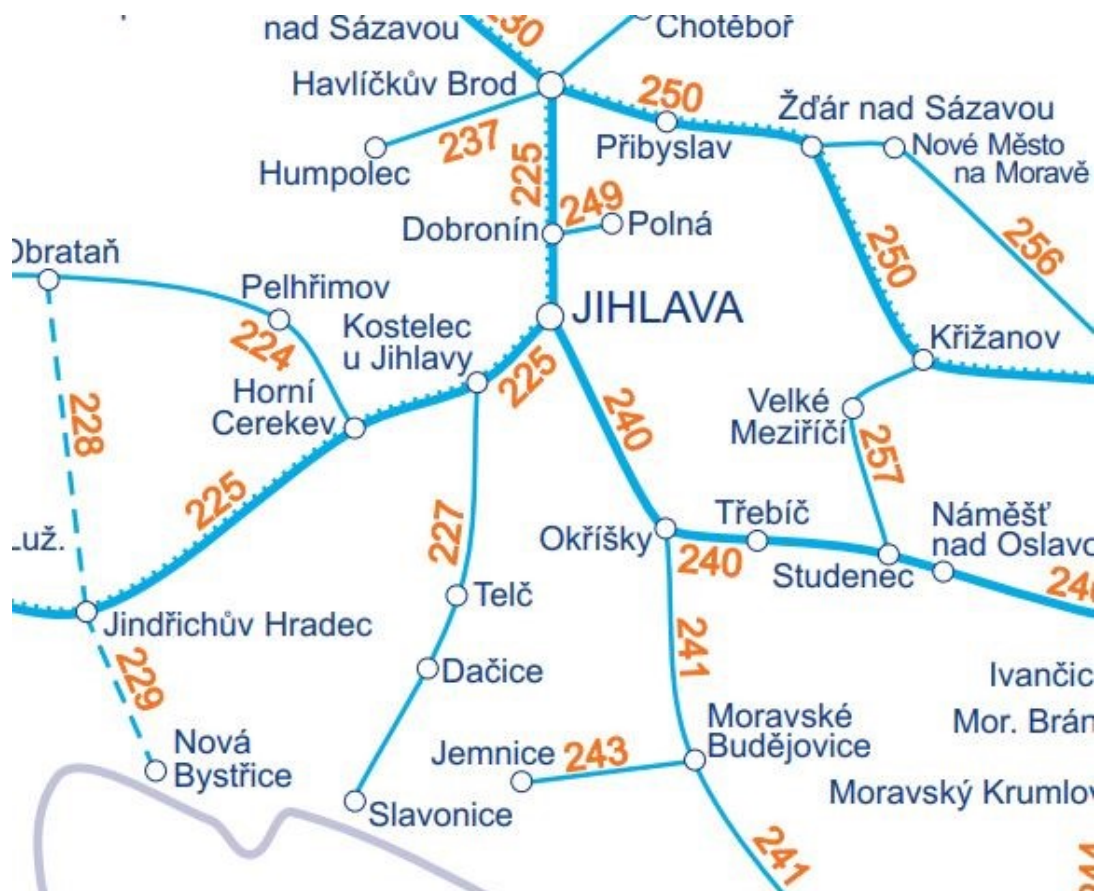
6.2 Napojení na železniční síť

Městem Telč prochází železniční trať č.227, která propojuje města a obce na trase Slavonice – Havlíčkův Brod. Pro obce na trase bylo významné propojení s Jihlavou a následně Havlíčkovým Brodem (do této doby nutnost přestupů v Kostelci u Jihlavy) v roce 2019. Vlaky jezdící na trati Slavonice – Havlíčkův Brod nesou společný název „Renesance“.

Nabídku tvoří přibližně 14 párů vlaků v pracovní den a 8 párů vlaků o víkendech. Přímé spojení Telče a krajského města Jihlava je tedy zabezpečeno všemi vlaky jedoucími po trase Slavonice – Jihlava – Havlíčkův Brod bez nutnosti přestupu v Kostelci.

Význam tkví nejen v dopravě občanů do zaměstnání/škol/za službami, ale rovněž jako rozšíření turistické nabídky regionu. Vlaky jsou uzpůsobeny pro přepravu kol. Ve Slavonicích železnice končí. Dřívější snaha o znovu propojení železniční tratě s Dolním Rakouskem nebyla úspěšná. Nicméně došlo k vybudování cyklostezky vedoucí po železničním tělese, která nabízí ideální propojení Slavonic s kvalitními cyklostezkami v Dolním Rakousku.

Obrázek 6: Schéma železniční sítě v okolí Telče

Zdroj: České dráhy, www.cd.cz (2020)

Na území města Telč se nachází 2 železniční zastávky. První z nich je stanice Telč, která primárně obsluhuje především střed města a kde je vybudován přestupní terminál (viz níže). Druhou je zastávka (na znamení) Telč – Staré Město, která primárně slouží obyvatelům stejnojmenné části města.

Na tuto železniční trať byl navázán projekt DY-THA Rail, spolufinancovaný z fondů Evropské unie v rámci přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko. Projekt se

zaměřoval na využití potenciálu železniční trati a jejího okolí mezi Kostelcem u Jihlavy a Slavonicemi. Hlavním záměrem projektu bylo využít velkého potenciálu stávající železniční trati Kostelec-Slavonice s návazností na cyklostezky v Rakousku a vytvoření ucelené nabídky turistických atraktivit ve všech dotčených regionech (tzv. na "jedné trati"), využít pro turistiku atraktivního území podél trati a historie trati pro rozvoj a posílení cestovního ruchu na obou stranách česko-rakouské hranice. V rámci projektu mimo jiné vzniklo v Telči muzeum železničních vozidel (novostavba muzea, částečné využití budovy stávajícího depa). Významným subjektem z pohledu oživení tratě, realizace aktivit spojených s železnicí je Svazek obcí „Železnice Kostelec – Slavonice, který byl založen v roce 1998. Významné jsou rovněž aktivity občanského sdružení Společnost telčské místní dráhy. Tato společnost organizuje nostalgické jízdy zvláštních vlaků s parní trakcí. Společnost telčské místní dráhy spolu se Svazkem obcí „Železnice Kostelec – Slavonice se snaží připomínat nejen historii uvedené místní dráhy, ale i propagovat tuto dráhu jako moderní dopravní prostředek daného regionu a v rámci celého kraje Vysočina.

V současné době je připravována rozsáhlá revitalizace železnice od Kostelce po Slavonice. Je vydáno územní rozhodnutí na revitalizaci celého úseku železnice Slavonice – Kostelec u Jihlavy.

6.3 Hromadná autobusová doprava osob

Služby hromadné autobusové přepravy osob na území města Telč zajišťuje majoritně firma ICOM transport, a.s. z Jihlavy (včetně firem ČSAD Jindřichův Hradec, a.s. a TRADO BUS, které jsou součástí společnosti ICOM transport, a.s.). Dále na území města operují autobusový dopravci Student Agency, a.s., Tourbus, a.s., AZ BUS & TIR PRAHA s.r.o. a ČSAD Jihotrans, a.s., kteří provozují dálkové trasy především z Brna do Českých Budějovic a z Prahy do Jemnice.

Trasa Jihlava – Třešť – Telč – Dačice patří k nejsilnějším přepravním vazbám v kraji. V této trase je vedena také železnice (viz předchozí kapitola).

Na katastru města se nachází 11 autobusových zastávek (Telč – autobusové nádraží, Telč – Hradecká škola, Telč – rozcestí Kostelní Myslová, Telč – ČSAD rozcestí, Telč – kino, Telč – Interiér, Telč – Kačárna, Telč – Radkovská, Telč – Laurova cihelna, Telč – výkrmna, Telč – Studnice), které obsluhují celé území města. V roce 2010 byl dokončen projekt na přesunutí autobusového nádraží z ulice Slavíčkova do prostoru před železniční stanicí Telč spolu s vybudováním parkovacích míst a rekonstrukcí železniční stanice včetně prostor pro veřejnost i zaměstnance na železnici. Díky tomuto projektu vznikl terminál veřejné hromadné dopravy (autobusové a vlakové) a individuální dopravy osob (automobilové, cyklistické, pěší apod.), který umožnil zefektivnění a zlepšení přestupních vazeb ve městě. V roce 2020 došlo k dobudování chybějících parkovacích míst u tohoto integrovaného nádraží.

V roce 2014 došlo v ulici Hradecká z důvodu zvýšení bezpečnosti a kvality veřejné dopravy k vybudování autobusového zálivu. Zároveň zde bylo vybudováno několik parkovacích míst pro osobní automobily.

6.4 Městská policie

Městská policie byla v Telči založena 1. ledna 2020 obecně závaznou vyhláškou č. 3/2019 O zřízení městské policie. V současné době (září 2022) zajišťují činnost Městské policie Telč dva strážníci.

V Telči je vytvořen kamerový systém, který je propojen jak na centrální pult na Policii ČR v Telči, tak i na Městskou policii Telč. Neustále dochází k rozšiřování tohoto kamerového systému jako důležitého faktoru prevence kriminality.

7. VEŘEJNÉ SLUŽBY

7.1 Vzdělávání

Mateřské školy

Mateřská škola Telč vznikla sloučením dvou existujících školek (a to MŠ Komenského a MŠ Nerudova). Budovy MŠ Komenského a MŠ Nerudova prochází postupnou obnovou, vč. zahrad obou škol. Stav budov je dobrý. Největším problémem je stav a vybavení kuchyní obou budov škol. Kapacita mateřské školy je 245 dětí. Kapacita školy je dlouhodobě na hraně možností. V roce 2021 město zrealizovalo projekt, kdy došlo k rozšíření kapacity budovy školy v ul. Komenského o 25 dětí. Nicméně šlo pouze o přesun dětí z náhradních prostor (byla povolena výjimka Krajské hygienické stanice pro umístění dětí v prostorách ZŠ Masarykova).

V Telči působí rovněž Lesní klub pro děti od 3 let do 6 let, který je inspirován konceptem lesních mateřských škol. Lesní klub provozuje Spolek Na Větvi.

Tabulka 17: Počet dětí a počet tříd MŠ Komenského

Školní rok	počet dětí celkem	počet otevřených tříd celkem
2018/2019	217	10
2019/2020	235	10
2020/2021	229	10
2021/2022	216	10
2022/2023	231	10

Zdroj: databáze MěÚ Telč, 2022

Základní školy

Ve městě se nacházejí dvě základní školy. Obě shodně poskytují základní vzdělání v celém rozsahu (od první do deváté třídy).

Základní škola Masarykova 141 vyučuje ve školním roce 2022/2023 celkem 372 žáků v 17 třídách, kapacita školy je uváděna na 550 žáků. Při této základní škole je provozována i školní jídelna a školní družina. Budova základní školy Masarykova prošla v roce 2013 a 2014 částečnou rekonstrukcí. Došlo k zateplení budovy, výměně oken a rekonstrukci III. NP. Při ZŠ Masarykova vyvíjí činnost také Otevřená škola poskytující další vzdělávání občanům města (vzdělávací kurzy). V roce 2020 došlo na ZŠ Masarykova k modernizaci počítačové učebny a k vybudování nové venkovní environmentální učebny. V současné době je připravována projektová dokumentace rekonstrukce I. a II. NP hlavní budovy školy. Součástí školy je rovněž školní jídelna, kde je nyní připravován projekt řešící modernizaci stávajícího zastaralého vybavení a technologie kuchyně.

V sousedství školy se nachází sportovní areál, kde je připravována investice do celkové modernizace (realizace v roce 2023) a zimní stadion.

Tabulka 18: Počet žáků a počet tříd ZŠ Masarykova

Školní rok	počet žáků celkem	počet otevřených tříd celkem
2018/2019	378	17
2019/2020	384	18
2020/2021	395	18
2021/2022	397	18
2022/2023	372	17

Zdroj: databáze MěÚ Telč, 2022

Základní škola Hradecká 234 kromě základního vzdělání poskytuje ještě výuku ve třech třídách školy praktické. V aktuálním školním roce 2022/2023 školu navštěvuje celkem 438 žáků, z toho 19 žáků navštěvuje školu praktickou. Budova základní školy Hradecká prošla v roce 2011 a 2013 částečnou rekonstrukcí. Došlo k zateplení budovy, výměně oken a rekonstrukci přístavby školy, vybudování nástavby a vybudování nové sportovní haly. V roce 2020 byla, v rámci zkvalitnění zázemí pro výuku odborných předmětů, na ZŠ Hradecká provedena rekonstrukce 3. NP a části I. NP školy, kde vznikly nové odborné učebny s moderním výukovým vybavením. V současné době je připravována projektová dokumentace rekonstrukce šaten a II. NP hlavní budovy školy. V roce 2022/2023 prochází rekonstrukcí tělocvična školy. Součástí školy je rovněž sportovní hala. V sousedství školy se nachází modernizovaný sportovní areál v majetku města Telče.

Tabulka 19: Počet žáků a počet tříd ZŠ Hradecká

Školní rok	počet žáků celkem	z toho v praktické škole	počet otevřených tříd celkem	Z toho v praktické škole
2018/2019	378	28	20	3
2019/2020	379	25	21	3
2020/2021	397	24	21	3
2021/2022	385	18	20	2
2022/2023	438	19	21	3

Zdroj: databáze MěÚ Telč, 2022

V Telči působí rovněž soukromá základní škola Základní škola Vážka. Jde o základní školu komunitního typu pro 1.-9. třídu. Škola je zapsaná v rejstříku MŠMT od 1.9.2022 s kapacitou 25 žáků a školní družinou pro 18 žáků. V aktuálním školním roce 2022/2023 navštěvuje školu 20 žáků ve 4 třídách (2 třídy na 1. stupni, 2 třídy na 2. stupni).

Střední školy

V Telči se nachází rovněž škola poskytující středoškolské vzdělání, jedná se o subjekt Gymnázium Otakara Březiny a Střední odborná škola Telč. Gymnázium Otakara Březiny v Telči je nejstarší střední školou s českým vyučovacím jazykem na jihozápadní Moravě - bylo založeno v roce 1852. Na škole je možné studovat tyto gymnaziální studijní obory:

- všeobecné osmileté studium pro absolventy 5. tříd ZŠ
- všeobecné čtyřleté studium pro absolventy 9. tříd ZŠ

Střední odborná škola Telč vzdělává žáky a studenty ve čtyřletém maturitním oboru ekonomika a podnikání. Ve školním roce 2020/2021 navštěvovalo gymnázium 344 žáků a střední odbornou školu 52 žáků.

Další vzdělávací zařízení

Základní umělecká škola Telč poskytuje vzdělání v hudebních a výtvarných oborech. Škola byla zřízena usnesením Zastupitelstva města Telče dne 1. 1 1999 jako příspěvková organizace a byla zařazena do sítě škol s kapacitou 450 žáků.

Tabulka 20: Počet žáků Základní umělecké školy Telč

Školní rok	počet žáků celkem
2018/2019	431
2019/2020	432
2020/2021	421
2021/2022	415
2022/2023	411

Zdroj: databáze MěÚ Telč, 2022

Pozn.: Žák je vykazován tolikrát, kolikrát platí úplatu za vzdělání.

Dům dětí a mládeže Telč (DDM) působí v rekonstruovaných prostorách (rekonstrukce 2020) objektu č.p. 66 na nám. Zachariáše z Hradce. V aktuálním školním roce 2022/2023 DDM organizovalo celkem 72 zájmových útvarů (kroužků), které navštěvovalo celkem 831 účastníků (pozn.: do roku 2021 včetně jde o celkový počet, některé děti navštěvují více zájmových útvarů a tedy jsou do toho výčtu započteny vícekrát, od roku 2022 se vyzují účastníci přijatí k 1 nebo více zájmovým útvarům).

Tabulka 21: Počet účastníků a počet zájmových útvarů DDM

Školní rok	počet účastníků celkem	Počet zájmových útvarů
2018/2019	836	65
2019/2020	875	60
2020/2021	753	66
2021/2022	875	69
2022/2023	831	72

Zdroj: databáze MěÚ Telč, 2022

Univerzitní centrum Telč Masarykovy univerzity Brno se nachází v budově bývalé jezuitské koleje na nám. Zachariáše z Hradce. Poskytuje studijní a vzdělávací příležitosti fakult Masarykovy univerzity v kraji Vysočina, nabízí studijní a vzdělávací programy v rámci celoživotního vzdělávání a reaguje na vzdělávací potřeby regionu – konají se zde semináře, konference a letní vzdělávací kurzy. Díky rekonstrukci vznikl v Telči moderní integrovaný areál, který vytváří kvalitní zázemí pro poskytování vysokoškolských studijních a vzdělávacích programů Masarykovy univerzity. Součástí objektu jsou také ubytovací kapacity, knihovna a informační centrum. Výukové prostory jsou vybaveny moderní audiovizuální a počítačovou technikou. V přízemí budovy je otevřena kavárna a zajištěný stravovací provoz. V rámci Univerzitního centra MU Brno rovněž působí Univerzita třetího věku, jejíž výuka probíhá v univerzitním centru od roku 2006. Univerzita třetího věku je souborem programů celoživotního vzdělávání, který je zaměřen na vzdělávání osob seniorského věku.

Předmětem činnosti výukového střediska ČVUT je v rámci hlavní a doplňkové činnosti stavební fakulty poskytovat celoročně ubytovací služby pro výuku, rekreaci, společenské události, a to zaměstnancům fakulty, studentům i dalším osobám. Rovněž slouží pro akce v rámci vědeckovýzkumné činnosti školy, pro akce celoživotního vzdělávání zaměstnanců.

V roce 2012 bylo ve městě vybudováno Centrum Excellence Telč (CET). Jedná se projekt Ústavu teoretické a aplikované mechaniky Akademie věd České republiky zabývající se výzkumem materiálů a konstrukcí, zejména historických. CET je vybaveno jedinečnou infrastrukturou speciálně navrženou a vyrobenou pro získávání základních poznatků i pro ověření aplikačního a inovačního potenciálu nově vyvinutých technologií diagnostiky, prodloužení životnosti, preventivní ochrany a záchrany i dlouhodobě udržitelného užívání stávajícího stavebního fondu.

V Telči se dále nachází Vzdělávací a konferenční centrum Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Jeho zřizovatelem je Ministerstvo financí ČR, resp. Generální finanční ředitelství. Toto centrum zabezpečuje vzdělávání a rekreaci zaměstnanců finanční správy.

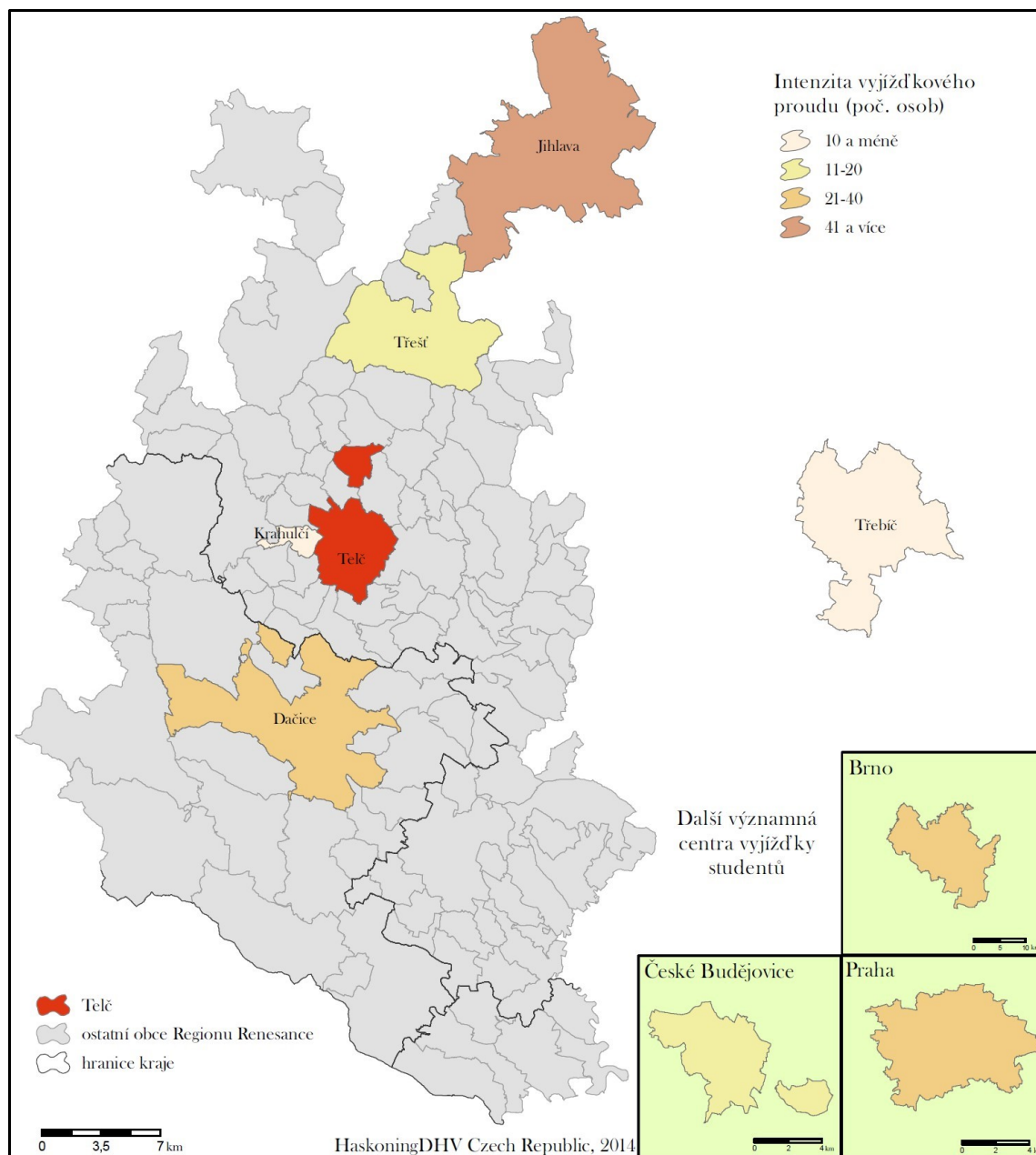
Vyjíždka a dojíždka žáků a studentů

Vyjíždka a dojíždka žáků a studentů do a z města Telče lze dokumentovat pouze ze SLDB 2011. Výsledky z posledního SLDB 2021 bohužel za tuto oblast ještě nejsou k dispozici.

Z města Telč vyjíždí za vzděláním nejen do okolních měst a obcí 216 žáků a studentů, naopak do města Telč za vzděláním dojíždí více než 300 osob. Destinace vyjíždky do škol a zdrojové obce dojíždky znázorňují kartogramy na obrázcích 7 a 8.

Z hlediska vyjížďky jsou nejatraktivnější města Jihlava, Dačice a Třešť, u kterých lze předpokládat vyjížďku za středoškolským stupněm vzdělání vzhledem k jejich blízkosti a nabídce vzdělávacích zařízení. Vysoce atraktivní jsou i město Brno, Praha a částečně i Jihlava, u nichž se jedná o vyjížďku za vysokoškolským vzděláním.

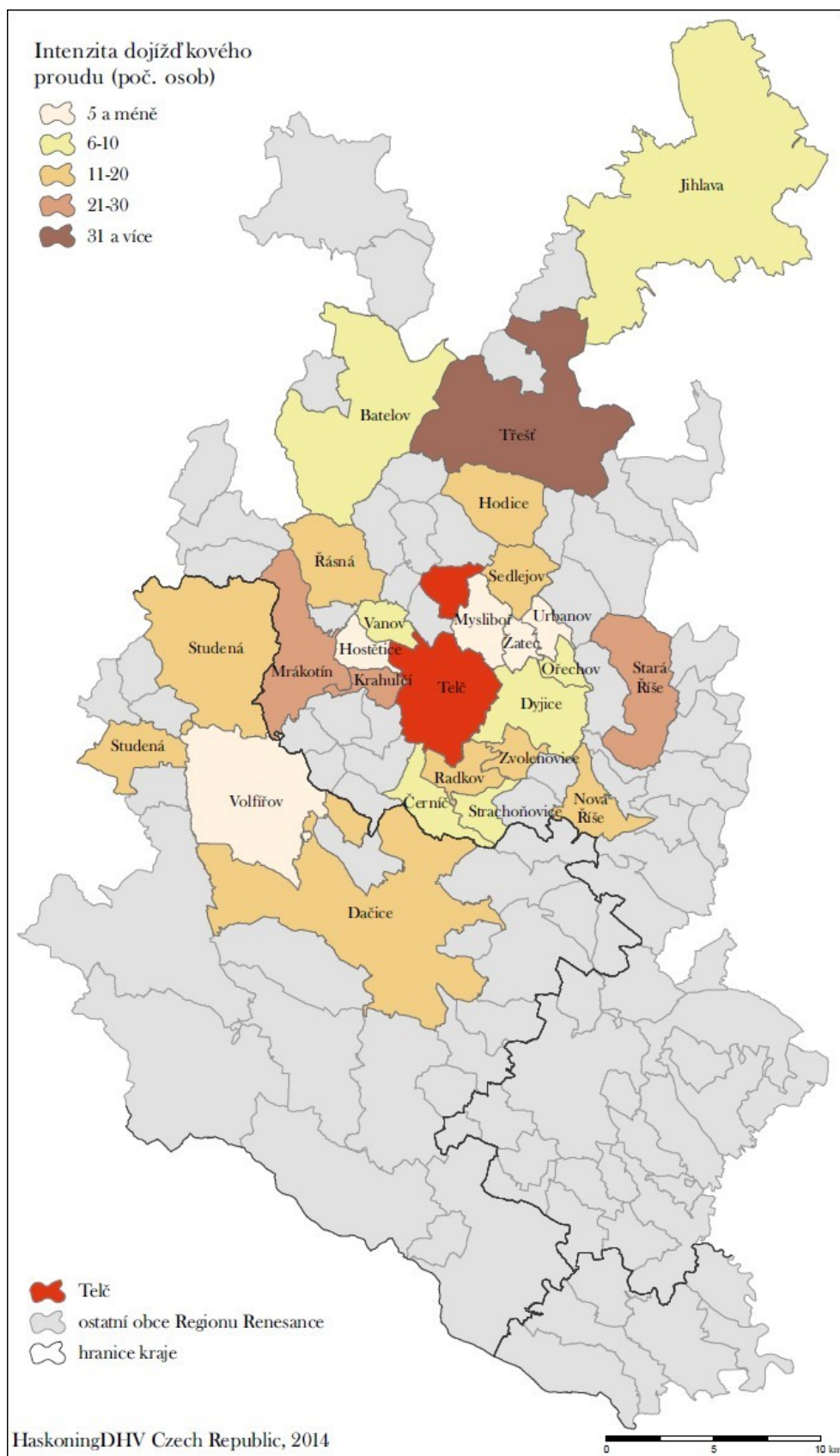
Obrázek 7: Vyjížďka žáků a studentů do škol z obce Telč, 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Jak je z obrázku č. 8 patrné, nejvíce lidí dojíždí za vzděláním z okolních obcí (Kraňulčí, Mrákotín). Atraktivita města Telč je vzhledem k nabídce vzdělávacích zařízení částečně způsobena dojíždějícími žáky základních škol z obcí, kde ZŠ chybí, částečně studenty středních škol z širšího okolí města.

Obrázek 8: Dojíždka žáků a studentů z okolních obcí do škol v Telči, 2011

7.2 Zdravotnictví

V oblasti poskytování zdravotnických služeb je hlavním poskytovatelem Poliklinika Telč, spol. s r.o., která sdružuje jednotlivá oddělení zdravotnické péče a soukromé ambulance (alergologie, biochemická laboratoř, elektroléčba, gynekologie, chirurgie, imunologie, interna, kožní, logopedie, neurologie, oční, ORL, ortopedie, plicní, praktický lékař, psychiatrie, rehabilitace, rentgen, revmatologie a urologie). Společnost Poliklinika Telč, spol. s r.o. působí v budově pronajaté od města Telč. Tato budova prošla v roce 2010 částečnou rekonstrukcí – výměna oken a zateplení budovy, postupně dochází k rekonstrukci vnitřních prostor budovy. Mimo objekt polikliniky se v Telči nachází další lékařské ordinace – praktický lékař, stomatologické ordinace. Zdravotní služby v Telči rovněž poskytuje organizace Sdílení o.p.s.. Sdílení o.p.s. poskytuje dvě zdravotní služby (obě hrazené ze zdravotního pojištění): domácí ošetřovatelskou péči + mobilní specializovanou paliativní péči (tzv. domácí hospic).

Ve městě jsou dále provozovány dvě lékárny a nachází se zde pobočka Veřejné zdravotní pojišťovny.

Od roku 1994 je ve městě zřízena výjezdová základna Zdravotní záchranné služby Kraje Vysočina. Je zde provozována jedna skupina rychlé lékařské pomoci přes den a v nočních hodinách pak jedna skupina rychlé zdravotnické pomoci. Výjezdová základna ZZS Kraje Vysočina působí v objektu polikliniky v ul. Masarykova, v prostorách ve vlastnictví města Telče. V současné době je Krajem Vysočina připravován projekt výstavby nové výjezdové základny v ul. Batelovská v Telči.

Z pohledu dostupnosti lékařské péče je vnímán největší problém v dostupnosti dětského lékaře, stomatologa a praktického lékaře pro dospělé. Na tuto situaci v roce 2022 zareagovalo vytvořením motivačního programu na podporu dostupné zdravotní péče v Telči pro poskytovatele zdravotní péče v oboru všeobecný praktický lékař, dětský lékař a zubní lékař. Součástí motivačního programu je mimo finanční částky rovněž nabídka pronájmu bytů, popř. nebytových prostor pro uvedené poskytovatele zdravotní péče.

Z pohledu dostupnosti lékařské služby jsou důležitá zařízení v okolních městech. Jde o nemocnici v Dačicích, nemocnice v Jihlavě, Třebíči či v Pelhřimově. Tyto zařízení poskytují širší zdravotní služby, vč. lůžkových oddělení.

7.3 Sociální služby

V Telči jsou sociální služby zajišťovány řadou subjektů – organizací řádně evidovanými v registru poskytovatelů sociálních služeb.

Ve městě Telč se nachází *Dům s pečovatelskou službou*, zřizovaný městem, který má celkem 33 bytů (kapacita pro 35 klientů). Tento Dům s pečovatelskou službou ve vlastnictví

města Telče provozuje Oblastní charita Jihlava. Ta zároveň nabízí pečovatelskou službu lidem v domácím prostředí, kdy se po sjednání s klientem o rozsahu a druhu potřebných úkonů uzavírá smlouva o poskytování sociální služby. Služba je nabízena seniorům a lidem se zdravotním znevýhodněním, kteří jsou částečně soběstační a nepotřebují nepřetržitou péči. Pečovatelky poskytují pomoc například při základní péči o osobní hygienu, péči o vlasy a nehty, v zajištění chodu domácnosti, při vaření stravy nebo dovoz oběda apod.

Od roku 2019 je v Telči v provozu nový domov pro seniory – *SeneCura SeniorCentrum Telč*. Toto zařízení nabízí sociální službu Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem zaměřený na péči o seniory trpící Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. Svým klientům toto zařízení poskytuje péči 24 hodin 7 dní v týdnu pro službu Domov pro seniory s kapacitou 62 lůžek, službu Domov se zvláštním režimem s kapacitou 60 lůžek a Odlehčovací službu s kapacitou 8 lůžek.

Dále se v Telči od roku 2016 nachází *Domov se zvláštním režimem – Senior Home, s.r.o., Telč*. Kapacita zařízení je 56 lůžek. Služby jsou poskytovány pro osoby se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Osoby s Parkinsonovou chorobou, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Ve městě dále působí nezisková organizace *Sdílení o.p.s.* sídlící v budově polikliniky. Organizace má registrované tyto dvě sociální služby: odlehčovací služby a odborné sociální poradenství. Organizace poskytuje své služby na území města Telče a v okolních obcích v dojezdové vzdálenosti 20 km. V rámci odborného sociálního poradenství zajišťuje organizace samotné sociální poradenství a také půjčovnu kompenzačních a rehabilitačních pomůcek. Poradna poskytuje poradenství osobám s vážným onemocněním a jejich blízkým. Terénní odlehčovací služba je určena rodinám, které v domácím prostředí pečují o své blízké.

Od roku 2013 ve městě funguje nízkoprahové zařízení *ZASTÁVka* (zřizované Oblastní charitou Jihlava), které je určené pro děti a mládež ve věku 11-26 let. Jedná se o zařízení pro trávení volného času dětí a dospívajících, pro které jsou pořádány různé zájmové a sportovní akce, preventivní, výchovné a vzdělávací programy. V případě potřeby pomáhají s přípravou do školy nebo poskytují sociální poradenství týkající se rodiny, vrstevnické skupiny, školy, partnerských vztahů, životního stylu, hledání práce apod.

Dalším poskytovatelem sociálních služeb ve městě je *Občanská poradna Jihlava*, která poskytuje odborné sociální poradenství v místní budově polikliniky. Tato služba funguje ve městě jednou týdně, kdy jsou zájemcům k dispozici konzultační hodiny. Občanská poradna Jihlava poskytuje rady, informace, asistenci a aktivní pomoc lidem, kteří se ocitli v tíživé životní situaci, nebo jim taková situace hrozí.

Ve městě je také krajem zřizovaný Dětský domov (Štěpnická 111) s kapacitou 24 lůžek. Tento dětský domov poskytuje celoroční náhradní rodinnou péči pro děti ve věku 3–18 let s nařízenou ústavní výchovou.

Od 1. března 2018 ve městě Telč funguje *Senior Taxi*. Tuto službu mohou využívat senioři od 65 let nebo držitelé průkazu ZTP, případně ZTP/P, kteří jsou občany Telče a kteří se potřebují snadněji přepravit na území města Telče vč. místní části Studnice.

Vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji, kdy dochází ke stárnutí obyvatelstva, lze v budoucnu předpokládat další zvýšení poptávky po terénních službách, zvýšení požadavků na péči o seniory.

Pro ORP Telč je zpracován a schválen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Telč na období 2023 - 2025 (schválení v zastupitelstvu města v září 2022).

8. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KRAJINA V ÚZEMÍ

V centrální poloze katastrálního území města Telč se nachází samotná městská zástavba rozdělená systémem rybníků. K ní ve východní a jižní části přiléhají oblasti klasifikované jako průmyslové a obchodní areály. Většina katastrálního území pak již spadá do kategorie nezavlažovaných orných půd s menšími plochami lesů, luk a pastvin.

Celková výměra pozemků na katastru města Telč činí 2 487,3 ha. Tři čtvrtiny plochy katastru tvoří zemědělská půda, z toho 85,5 % půda orná. Ve městě se nachází zhruba 18 ha zeleně, což je relativně vysoký podíl na zastavěné ploše (77 ha).

Tabulka 22: Struktura pozemků na území katastru obce města Telč v roce 2020 a 2021

Druhy pozemků (ha)	2020	2021
Celková výměra	2 487,31	2 487,31
Zemědělská půda	1 865,64	1 865,24
Orná půda	1 595,00	1 594,65
Zahrada	66,38	66,39
Ovocný sad	2,45	2,45
Trvalý travní porost	201,81	201,75
Nezemědělská půda	621,66	622,07
Lesní pozemek	227,92	227,83
Vodní plocha	80,53	80,45
Zastavěná plocha a nádvoří	77,37	77,03
Ostatní plocha	235,84	236,76

Zdroj: ČSÚ, 2022

8.1 Ochrana životního prostředí

Zájmové území je zařazeno do ekoregionu Centrální Vysočina. Na katastrálním území města Telč se nachází jediná lokalita se statusem chráněného území. Jedná se o maloplošné území s vazbou na vodu s názvem Luh u Telče, který je jedinečnou ukázkou listnatého lesa vyšších poloh, tzv. podhorského luhu a má status přírodní památky.

Významná je také alej Telč – Lipky, kde se nachází památné stromy – lípy malolisté, lípy velkolisté a duby letní. Do území katastru města zasahuje regionální biokoridor v údolí Dyje a je zde vymezeno 10 lokálních biocenter (Roštejnský rybník, Park, Romantika, U Radkova, Obora, Luh, Špitálský rybník, Pod Stráněmi, U Měrnice, Buzový).

8.2 Znečištění ovzduší

Informace o kvalitě ovzduší ve městě jsou získávány ze dvou zdrojů. První je stanice v Kostelní Myslové, patřící do systému monitoringu Českého hydrometeorologického ústavu, na které se měří stav ozónu. Druhým zdrojem informací je pak mobilní stanice, která byla

v rámci projektu „Informační systém kvality ovzduší Vysočina“ umístěna v areálu „zahrádkářů“ na rohu ulic Na Hrázi a Furchova. Tato stanice měřila koncentrace PM₁₀, PM_{2,5}, NO/NO₂/NO_x a SO₂ v ovzduší. V roce 2022 byla Krajem Vysočina mobilní stanice pro měření ovzduší umístěna ve sportovním areálu v ul. Hradecká (měření do ledna 2023).

Kvalita ovzduší se ve městě zhoršuje zejména v zimních měsících, kdy se ke znečištění způsobeném provozem automobilové dopravy a znečištění z výrobních stacionárních zdrojů přidává znečištění produkované domácnostmi při topení v kombinaci s častějším výskytem inverzního typu počasí.

Tabulka 23: Vyhodnocení topné a netopné sezóny z hlediska PM₁₀, PM_{2,5}, SO₂ a NO₂ včetně průměru za období 27.9.2016 - 26.9.2017

	topná sezóna			netopná sezóna			celý rok		
	průměr	minimum	maximum	průměr	minimum	maximum	průměr	minimum	maximum
PM ₁₀ Telč	25,11	6,83	47,74	11,82	5,56	18,47	18,47	5,56	47,74
PM ₁₀ Vysočina	28,38	8,51	63,67	15,17	5,62	30,21	21,5	5,09	63,67
PM _{2,5} Telč	21,91	5,58	44,52	6,71	3,05	11,59	14,31	3,05	44,52
PM _{2,5} Vysočina	23,08	6,75	52,5	10,55	3,73	21,93	16,58	3,48	52,5
SO ₂ Telč	5,34	3,96	7,16	5,69	4,84	7,1	5,52	3,96	7,16
SO ₂ Vysočina	5,68	3,25	9,54	6,74	4,21	10,35	6,22	2,97	11,46
NO ₂ Telč	20,46	10,92	32,29	16,26	6,15	23,58	18,36	6,15	32,29
NO ₂ Vysočina	20,06	8,21	43,04	12,46	4,86	24,74	16,16	4,71	43,06

Zdroj: Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina, www.ovzdušivysocina.cz

Z hlediska koncentrace PM₁₀ v průběhu topné a netopné sezóny 2016-2017 lze konstatovat, že hodnoty naměřené ve městě v topné sezóně se pohybovaly mírně pod průměrem Kraje Vysočina, naopak v netopné sezóně byla pak průměrná koncentrace vyšší. Celková průměrná koncentrace PM₁₀ ve městě byla naměřena na hodnotě 18,47, což je podprůměrná hodnota oproti krajskému průměru 21,5. Imisní limit pro průměrnou roční koncentraci PM₁₀ však nebyl překročen.

Podobně jako u PM₁₀, i koncentrace PM_{2,5} zaznamenává mírně podprůměrné hodnoty oproti krajskému průměru ve všech částech roku.

Problematika oxidu siřičitého je na území ČR považována za vyřešenou. Koncentrace dlouhodobě nepřekračují dolní mez pro posuzování na celém území ČR (s drobnými výjimkami v Ústeckém kraji).

Koncentrace NO₂ bývá zvýšena pouze v lokalitách nejzatíženějších dopravou, což není případ města Telč. Oproti celokrajskému průměru však lze zaznamenat u tohoto ukazatele vyšší hodnoty, a to zejména v topné sezóně, nejedná se však o překročení imisního limitu.

8.3 Vodstvo

Celé území leží v povodí řeky Moravské Dyje. Část řešeného území (východ) je odvodňována přímo do této řeky, severní, východní a jižní část do jejího přítoku – Telčského potoka, který prochází samotným městem a spadá mezi kaprové vody.

Z hlediska regionalizace povrchových vod České republiky patří území Telče do středně vodné oblasti se specifickým odtokem do 6–10 litrů za sekundu z km². Retenční schopnost území je malá, odtok je v průběhu roku slabě rozkolísaný, koeficient odtoku dosti vysoký (0,31 - 0,45). Rovněž specifický odtok podzemních vod je zde vysoký – do 2,01 – 5,0 litrů za sekundu z km².

Vodní plochy jsou významným krajinným prvkem na území města Telč. Jmenovitě uvádíme největší rybníky – v intravilánu města jsou to tři velké rybníky (Štěpnický, Ulický a Staroměstský rybník) a v jeho okolí pak další čtyři rybníky (Roštějnský, Rohozenský, Podhájský a Špitálský rybník).

Telčský potok, který přivádí vodu do Telče, je nejvýznamnějším tokem z pohledu zásobování vody v telčských rybnících. Celková délka jeho údolí je 9,5 km. Pro dostatečné množství vody v Telčském potoku bylo vytvořeno umělé koryto (zmínka už v roce 1833), které převádí část vody z povodí Třeštského potoka (povodí Jihlavy). Jako akumulární zdroj pro převod vody slouží Velký Pařezitý rybník (18ha) na Javořickém potoce. Převod vody od rybníka Velký Pařezitý umožňuje rozdělovací objekt v lese pod Velkým Pařezitým rybníkem (vlastník a provozovatel město Telč) se schváleným manipulačním řádem. Část vod je směřována do Javořického potoka (směr Třešť), část do umělého koryta – pravostranného přítoku Telčského potoka. Jeho délka je 3,5 km a ústí do Telčského potoka, který pramení nad rybníkem Smrk (7ha). Telčský potok prochází dalšími rybníky, které zásobuje vodou. Jsou to rybníky Vlček (0,9ha), Polívkův (3,2ha), Roštějnský (12,5ha). Poté zásobuje rybníky v intravilánu města Telče. Jde o rybníky: Štěpnický (9ha), Ulický (4,3ha) a Staroměstský (14,5ha). Město Telč je vlastníkem všech výše uvedených rybníků vyjma rybníka Velký Pařezitý (vlastnictví ČR, správa AOPK) a rybníka Roštejn (vlastnictví Rybářství Lipnice a.s.).

Na území města Telč se nenachází žádná ochranná pásma vodních zdrojů.

Z hlediska ochrany proti povodním město nespadá do rizikových oblastí. Záplavová území stoleté vody se nachází pouze v bezprostřední blízkosti řeky Moravská Dyje na jihovýchodní hranici katastru města.

Mezi hlavní znečišťovatele povrchových vod patří zejména zemědělská činnost a odpadní vody. Míra znečištění vodních toků a vodních ploch však nedosahuje kritických hodnot.

Dlouhodobý průměr srážek na území města je 617 mm za rok.

8.4 Hluk

Hlukové znečištění města není významné. Vyšší hodnoty hlukové zátěže jsou vázány zejména na dopravní komunikace (silniční a železniční), ale hodnoty způsobovaného hluku neohrožují zdraví obyvatel města.

8.5 Odpadové hospodářství

Město Telč zajišťuje systém oběhového hospodářství především prostřednictvím těchto dvou organizací

- *Oběhové hospodářství Renesance (OHR)*

Organizace založena městem Telč a okolními obcemi v roce 2015, která zabezpečuje a zajišťuje kompletní služby v oblasti s nakládání s odpady v Telči. Společnost prostřednictvím své zřízené servisní organizace OHR Services s.r.o. zajišťuje komplexní služby v oblasti odpadového hospodářství v Telči. Jde o pravidelný svoz nádob na směsný odpad (1x za 14 dní), svoz papíru a plastu od domácností (1x za 4 týdny), pravidelný svoz odpadu ze sběrných/svozových míst (plast, papír, BIO, kov, sklo, textil, tuky a oleje). Rovněž společnost zajišťuje svoz odpadu od podnikatelů a jiných společností v Telči.

- *Služby Telč, spol. s r.o.*

Organizace zajišťuje provoz sběrného dvora v areálu společnosti Služby Telč, vývoz odpadkových košů, likvidaci černých skládek.

Produkce směsného komunálního odpadu v Telči začala od založení OHR v roce 2015 a zlepšení systému sběru a třídění odpadů postupně významně klesat. V letech 2018-2020 se produkce komunálního odpadu dostala už pod úroveň 700 tun. Vývoj množství vybraných typů produkovaného odpadu v posledních letech popisuje následující tabulka.

Tabulka 24: Množství produkovaného odpadu v Telči v letech 2015–2020 (v tunách)

druh odpadu	2015	2016	2017	2018	2019	2020
papír	175,89	198,61	115,47	116,98	116,48	150,95
sklo	73,47	91,24	81,29	79,13	77,64	97,45
plast	45,34	110,02	109,51	102,60	105,56	121,78
kovy	4,31	20,99	9,97	21,53	34,18	43,30
směsný komunální odpad	1264,64	842,55	720,71	636,15	664,48	671,48

Zdroj: databáze MěÚ Telč

Ve městě jsou kontejnery na tříděný odpad umístěny na 35 sběrných místech ve městě (stále dochází k navýšení počtu míst i sběrných nádob). Konkrétně jsou tříděny na sběrných/svozových místech tyto odpady: papír, plast, sklo (barevné/bílé), kovy, použité oblečení, BIO, tuky. Vlastníkem nádob na separovaný odpad je město Telč.

Občané si zdarma mohou vyzvednout popelnice na plast a papír 240 l s tím, že je zajištěn pravidelný svoz 1x za 4 týdny od jednotlivých domů. Bytové domy si mohou zdarma vyzvednout kontejnery na plast a papír 1 100 l. Systém oběhového hospodářství je v porovnání měst ČR na vysoké úrovni. Dokladem toho je opakující se vítězství v prestižní soutěži měst a obcí kraje Vysočina „My třídíme nejlépe“. Rovněž se umísťuje na nejvyšších místech v celorepublikové soutěži o Křišťálovou popelnici.

9. CESTOVNÍ RUCH

Město Telč patří mezi významné turistické lokality v ČR. Atraktivita města je dána mimo jiné jeho zápisem na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Z pohledu návštěvnosti jednoznačně převládá sezónní (letní) návštěvnost. Město nabízí návštěvníkům mimo historické jádro (UNESCO) řadu dalších turistických zajímavostí. Rovněž vzhledem k návštěvnosti je v Telči širší struktura a počet ubytovacích a stravovacích zařízení.

9.1 Kapacita hromadných ubytovacích zařízení a návštěvnost města

Český statistický úřad v roce 2020 evidoval v Telči 18 ubytovacích zařízení (viz tabulka níže). Nejvyšší nabízený standard je v kategorii 4* hotelu. Nabídku ubytování tvoří především 3* hotely, jejichž celková kapacita v roce 2020 činila 92 pokojů, což je 42 % z celkové nabídky 219 pokojů ve všech typech ubytovacích zařízení. V Telči se na konci roku 2020 nabízelo celkem 516 lůžek. Možnost kempování v Telči nabízí kemp u rybníka Roštejn.

Tabulka 25: Seznam ubytovacích zařízení evidovaných Českým statistickým úřadem ve městě Telč k 2. 4. 2022

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů
HOTEL TELČ	Telč, Telč-Vnitřní Město, Na Můstku 37	Hotel ****	celoroční	10 a méně
HOTEL U HRABĚNKY	Telč, Telč-Štěpnice, Slavatovská 96	Hotel ****	celoroční	11 až 50
HOTEL ANTOŇ	Telč, Telč-Štěpnice, Slavatovská 92	Hotel ***	celoroční	11 až 50
HOTEL CELERIN	Telč, Telč-Vnitřní Město, náměstí Zachariáše z Hradce 43	Hotel ***	celoroční	11 až 50
HOTEL ČERNÝ OREL	Telč, Telč-Vnitřní Město, náměstí Zachariáše z Hradce 7	Hotel ***	celoroční	11 až 50
HOTEL PANGEA	Telč, Telč-Štěpnice, Na Baště 450	Hotel ***	celoroční	10 a méně
APART MIKEŠ	Telč, Telč-Podolí, Masarykova 55	Penzion	celoroční	10 a méně
PENZION HRADEBNÍ	Telč, Telč-Vnitřní Město, Hradební 26	Penzion	celoroční	10 a méně
PENZION KAMENNÉ SLUNCE	Telč, Telč-Vnitřní Město, Palackého 27	Penzion	celoroční	10 a méně
PENZION NO. 20	Telč, Telč-Vnitřní Město, náměstí Zachariáše z Hradce 20	Penzion	letní	10 a méně
PENZION PANSKÝ DVŮR TELČ	Telč, Telč-Štěpnice, Slavatovská 86	Penzion	celoroční	11 až 50
PENZION PATRICIA	Telč, Telč-Vnitřní Město, Na Můstku 38	Penzion	letní	10 a méně
PENZION PETRA	Telč, Telč-Staré Město, Srážná 572	Penzion	letní	10 a méně
PENZION STEIDLER	Telč, Telč-Vnitřní Město, náměstí Zachariáše z Hradce 52	Penzion	celoroční	10 a méně
CAMP U ROŠTĚNKY	Telč, Telč-Štěpnice, Roštýn 442	Kemp	letní	10 a méně
UBYTOVÁNÍ DOMEČEK TELČ	Telč, Telč-Staré Město, Hradecká 631	Turistická ubytovna	celoroční	10 a méně
APARTMÁNY POD NÁMĚSTÍM	Telč, Telč-Podolí, Furchova 27	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční	10 a méně
UNIVERZITNÍ CENTRUM TELČ	Telč, Telč-Vnitřní Město, náměstí Zachariáše z Hradce 2	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční	11 až 50

Zdroj: ČSÚ, 2022

Tabulka 26: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení ve městě Telč

Stav k 31.12.	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka
2012	19	220	530
2013	17	215	518
2014	15	202	479
2015	13	172	386
2016	13	172	384
2017	12	167	368
2018	14	172	384
2019	13	162	342
2020	18	219	516

Zdroj: ČSÚ, 2022

S ohledem na atraktivitu města je zajímavým faktem relativně krátká průměrná doba pobytu. V průměru za roky 2012 až 2020 je to 2,1 dní.

Tabulka 27: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení ve městě Telč – průměrná délka pobytu

Rok	Průměrný počet dní přenocování
2012	2,1
2013	2,1
2014	2,0
2015	2,0
2016	2,0
2017	2,1
2018	2,1
2019	2,0
2020	2,1

Zdroj: ČSÚ, 2021

Významnou roli v návštěvnosti Telče mají návštěvníci ze zahraničí. Jak uvádí následující tabulka, v posledních letech se na celkové návštěvnosti a přespání ve městě Telči podíleli více než ze třetiny.

Tabulka 28: Poměr návštěvníků města Telče pocházejících z České republiky a z cizích zemí

Rok	Hosté celkem	v tom		Přenocování celkem	v tom	
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti
2012	14 522	9 349	5 173	29 989	19 461	10 528
2013	12 098	7 523	4 575	25 142	15 204	9 938
2014	13 370	8 771	4 599	27 088	17 529	9 559
2015	14 119	9 439	4 680	28 343	18 819	9 524
2016	14 537	9 632	4 905	29 390	19 261	10 129
2017	14 547	10 417	4 130	29 972	20 723	9 249
2018	15 044	11 042	4 002	31 684	22 677	9 007
2019	16 934	12 043	4 891	33 204	23 427	9 777
2020	11 841	10 347	1 494	25 223	21 981	3 242

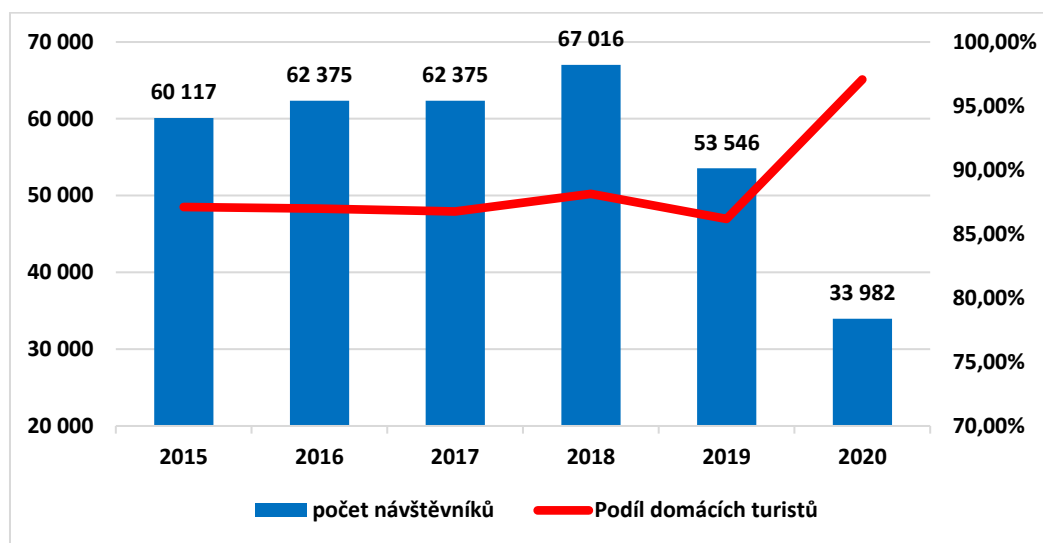
Zdroj: ČSÚ, 2022, vlastní úpravy

Na déle než jeden den Telč navštívuje mezi 35 až 45 % návštěvníků ze zahraničí. To je vysoká hodnota, potvrzující mezinárodní věhlas tohoto města.

9.2 Turistické informační centrum

V rámci propagace a koordinace cestovního ruchu v Telči hraje významnou roli odbor kultury MěÚ Telč, který rovněž zajišťuje provoz informačního centra (dále TIC) v objektu radnice na náměstí Zachariáše z Hradce. Zaměstnanci tohoto informačního centra poskytují informace o městě, o památkách a turistických cílech ve městě a jsou nedílnou součástí propagace města směrem k turistům. TIC je otevřeno celoročně, liší se pouze otevírací doba dle sezónnosti. Informace o návštěvnosti TIC Telč přináší graf. Z něho je vidět, že návštěvnost informačního centra se obvykle pohybuje lehce nad hranicí 60 tisíc návštěvníků za rok. Velký propad sledujeme u posledních dvou let, kdy zejména v roce 2020 klesla návštěvnost informačního centra téměř na polovinu obvyklých čísel. Důvod je zcela jednoznačný, jedná se o roky, které byly ovlivněny celosvětovou koronavirovou pandemií, která zapříčinila jednak úplné uzavření tohoto centra v některých měsících, tak také výrazně omezila všem turistům možnosti cestování do zahraničí i v rámci jednoho státu. Tento fakt se projevil i na skladbě návštěvníků informačního centra, kdy zatímco dříve tvořili domácí návštěvníci asi 87 % návštěvnosti centra, tak v roce 2020 tvořili domácí návštěvníci přes 97 % a pouze necelá 3 % tvořili zahraniční turisté. V roce 2022 v rámci rekonstrukce objektu radnice bylo rovněž zásadním způsobem modernizováno informační centrum, vč navazujících prostor.

Graf 35: Návštěvnost TIC v Telči

Zdroj: TIC Telč, 2021

9.3 Památky, návštěvnost

Nejnávštěvovanější památkou v Telči je Státní zámek Telč, který se podle dat agentury CzechTourism pravidelně každoročně umísťuje v top 5 nejnávštěvovanějších turistických cílů v celém Kraji Vysočina. Součástí zámku je i zámecká zahrada lemovaná arkádami a rozsáhlý komplex zámeckého parku vybudovaný v 16. století. Státní zámek Telč dosahuje každoročně návštěvnosti okolo 100 000 lidí (viz tab. 26), nicméně v posledních dvou letech se návštěvnost rapidně snížila vlivem omezení spojených s pandemií koronavirové nákazy, ale také probíhající rekonstrukcí na zámku. Jedná se o největší rekonstrukci telčského zámku za posledních 200 let. Plánovaná rekonstrukce započala v druhé polovině roku 2019 a probíhá za částečného provozu zámku (přístupná je pouze 1 z 3 prohlídkových tras). Ukončení rekonstrukce je plánována na rok 2023.

Tabulka 29: Přehled návštěvnosti vybraných památek v Telči

památká	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Státní zámek Telč	104 492	92 740	107 764	100 540	72 949	25 115
Věž sv. Ducha	4 515	3 256	514	2 839	6 100	5 484
Věž sv. Jakuba	13 416	17 172	19 141	14 777	19 174	17 256
Telčská rozhledna	5 856	6 669	6 370	6 341	7 199	6 540
Telčské podzemí	8 292	7 757	5 775	5 869	5 955	4 011

zdroj: TIC Telč, 2021

Městská památková rezervace

Historické jádro města Telče se může pochlubit několikanásobnou památkovou ochranou. V roce 1970 bylo centrum města prohlášeno městskou památkovou rezervací, v roce 2002 byl zámecký komplex zařazen mezi národní kulturní památky a v roce 1992 bylo území zapsáno jako jedno z prvních v České republice do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Historické jádro Telče představuje unikátně zachovalý a stavebně ukončený goticko – renesanční urbanistický celek, který nebyl ovlivněn dalším vývojem a nebude ani ve výhledu modifikován. Reprezentační zámecké sídlo a ojediněle zachovalý soubor měšťanských domů na náměstí jsou dokladem tvůrčí invence italských i domácích mistrů, ale i osvíceného myšlení členů městské rady v dobách, kdy podobné domy v jiných částech naší země ztrácely typicky renesanční loubí. V archivu města se můžeme setkat s několika žádostmi majitelů domů na náměstí o zazdění loubí. Protože jim to v minulých stoletích nebylo z různých důvodů dovoleno, může se město Telč dodnes chlubit vedle Malého loubí i Velkým loubím, které patří mezi nejdelší v České republice.

Romantická atmosféra města vždy přitahovala filmaře. V Telči se natáčela celá řada filmů.

Městská památková rezervace Telč – Staré město

Staré město, rozkládající se na břehu Staroměstského rybníka, je totožné s osadou zmiňovanou již v první třetině 13. století v souvislosti se zeměpanským dvorcem, jež zde založil Jan Lucemburský. Dvorec se nacházel u dodnes dochované pozdně románské věže sv. Ducha, jižně od něj pak byla založena osada, takzvané Staré Město. Nejvýraznější dominantou Starého města je kostel Matky Boží a budova renesančního špitálu, založeného Zachariášem z Hradce. Jinak v této části Telče převažuje zástavba vesnického charakteru. Přístupová cesta (Na Dlažkách), která spojuje centrum města se staroměstským předměstím, je lemovaná barokními plastikami svatých z 18. století.

V roce 2022 byla dokončena v MPR Telč rekonstrukce části areálu bývalého špitálu s tím, že zde budou umístěny expozice Muzea Vysočiny. Tato aktivita podporuje záměr města o větší propagaci a zviditelnění území MPR Telč – Staré Město pro návštěvníky města.

9.4 Možnosti pro koupání

V Telči či v okolí je možné koupání pouze v přírodních rybnících. Letní koupaliště je nejbližší v Dačicích a v Třešti (přírodní biotop), kryté bazény cca 35 km od Telče (Jihlava, Třebíč, Pelhřimov, Jindřichův Hradec).

Krajská hygienická stanice Kraje Vysočina sleduje v okolí města Telč tyto vodní plochy vhodné ke koupání:

- Rybník Roštejn na okraji města Telč
- Velký pařezitý rybník ve vzdálenosti cca 10 km,
- Malý pařezitý rybník ve vzdálenosti cca 10 km.

Z nesledovaných vodních ploch je koupání v okolí možné např. v Smrku, Horním Mrzatci, Dolním Mrzatci, zatopeném lomu v Horní Cerekvi, Řídelovském lomu, Čenkovském lomu.

9.5 Turistická infrastruktura

Historické náměstí

Historické jádro města Telče je od roku 1992 zapsáno na Seznamu UNESCO. Spolu se Státním zámekem Telč jde o dominantu města.

Státní zámek Telč

Telčský zámek patří mezi klenoty moravské renesanční architektury. V roce 2021–2023 prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Po rekonstrukci nabídne další vycházkové okruhy pro návštěvníky, vč. celoročního provozu.

Turistické a naučné stezky, cyklostezky, cyklotrasy

Městem Telč prochází značené turistické trasy KČT (červená, zelená i žlutá). Rovněž jsou zde vytvořeny naučné stezky – Lipky, Město a voda či naučná stezka Vodním světem za zábavou a poznáním, která byla vytvořena v roce 2022.

Městem prochází řada značených cyklotras (více viz kapitola Doprava). Město Telč postupně realizuje cyklostezky, které propojují město Telč s okolními obcemi a turistickými zajímavostmi. Jde např. o cyklostezku Telč – Řásná vybudovanou v roce 2021, cyklostezka Telč – Volevčice – Studnice (realizace 2022 a 2023). Rovněž je připravováno propojení (probíhá projektová příprava) města ve východním směru s Třebíčí (propojení měst UNESCO), severním (propojení s Jihlavou), jižním (propojení s Dačicemi a Slavonicemi).

Sigletrailové tratě

V lokalitě Lipky jsou vytvořeny tři sigletrailové tratě o délce cca 3 km, vč. odpočívek.

Inline stezka Lipky

Stezka vede chráněnou lipovou alejí a dále pokračuje až k rekreačnímu areálu kolem rybníka Roštejn. Délka stezky je 3,5 km.

Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Telč

Muzeum v Telči patří mezi nejstarší muzea na jihozápadní Moravě (1886). Nově je vytvářena expozice v budově bývalého domova pro seniory v ulici Špitální (část Telč – Starém Město). Muzeum bude otevřeno v závěru roku 2022.

Telčské podzemí

Podzemí je pojato jako zábavná multimediální expozice. Návštěvníci nahlédnou do nitra telčského podzemí v „surovém“ stavu, v jakém dále prochází podél celého telčského náměstí. Rovněž se ocitnou v rekonstruovaných prostorách, kde je prostřednictvím multimediálních technologií představeno město Telč a okolí a důležité okamžiky ve vývoji města. V roce 2021 byla expozice rozšířena o další část podzemí – vytvořena atraktivní čertovská expozice.

Kostel a věž sv. Jakuba

Farní kostel s věží byl založen současně s městem. Svou dnešní podobu dostal v polovině 15. stol. Ke kostelu náleží téměř 60 m vysoká věž a z přístupného vyhlídkového ochozu se ukáže město a okolí ve své neopakovatelné kráse. Ve věži se dochovaly dva zvony: Jakub z roku 1602 a Marie z roku 1550.

Kostel a věž sv. Ducha

Původně románský kostel byl přestavěn koncem 15. stol. ve slohu gotickém. Pozdně románská věž z 1. poloviny 13. století je nejstarší dochovanou stavební památkou ve městě. Z věže je krásný pohled na centrum města a okolí. Ve věži se nachází atraktivní expozice mapující historii Telče od vzniku až po současnost.

Městská galerie Hasičský dům

Hasičský dům je nejmladší budovou na telčském náměstí. V současné době je zde městská galerie.

Telčský dům

Ve stálé expozici v domě čp. 31 na náměstí Zachariáše z Hradce mohou návštěvníci obdivovat nejen starobylé sklepení měšťanského domu (podobné má každý dům na náměstí) s románskými prvky, ale také expozici zaměřenou na rodiny s dětmi.

Panský dvůr Telč, volnočasové centrum

V areálu je k dispozici lanové centrum, herna pro děti s kavárnou, zajímavé expozice, infocentrum, půjčovna elektrokol, restaurace s minipivovarem, ubytování, kulturní sály. V areálu současně probíhají v průběhu roku různé kulturní a společenské akce.

Muzeum techniky Telč

V muzeu může návštěvník obdivovat historické automobily, motocykly, bicykly, rádia, telefony, kamna, elektropřístroje, nábytek, hasičskou techniku či sbírku stabilních motorů. Dále je zde vytvořena expozice historické automobilní dílny s dobovými nástroji. Velmi významnou část tvoří ucelená sbírka kočárků pro děti včetně starých panenek a hraček. Návštěvníky čeká též pohled do staré kuchyně a ševcovsko-krejčovské dílny, historické zubařské ordinace s historickým křeslem apod.

Rozhledna na Oslednicích

Součástí rozhledny z ocelové konstrukce je točité schodiště s vyhlídkovým ochozem ve výšce 31,2 m (176 schodů), výška věže je 34 m, kóta 557 m n.m. Z rozhledny je mimo Telče vidět například hrad Roštejn i nejvyšší hora Českomoravské vrchoviny Javořice (837 m n.m.).

Expozice historie železniční dopravy

V objektu železničního depa v Telči vznikla expozice mapující historii železniční dopravy v ČR i v Rakousku. K vidění jsou unikátní vozy, které dříve brázdily železniční tratě. Dále je k vidění atraktivní expozice tvořená informačními panely o historii a současnosti železniční tratě se zajímavými texty a dobovými fotografiemi, technickými výkresy a náčrtky. V rámci expozice jsou také k vidění různé předměty, technická zařízení apod. vztahující se k železnici a její historii.

Rekreační areál u rybníka Roštejn

Krásné prostředí rybníka přímo vybízí k návštěvě, odpočinku, ale i aktivnímu vyžití. Kolem areálu prochází cyklostezka. Mimo nabídky přírodního koupání zde návštěvníci najdou občerstvení se specialitami na grilu, dětské hřiště, workoutové hřiště, sportovní hřiště. Součástí areálu je kemp.

Ranč Telč

Mini ZOO, projížďky na koních, oslech, ponících. Akce pro veřejnost, občerstvení, ubytování.

Pivovar Trojan

Dětské hřiště, občerstvení, akce pro veřejnost.

Zimní stadion Telč

Zimní stadion v Telči nabízí bruslení po celý rok. Zimní stadion je v provozu i v létě, a tak i v nejparnějších dnech si návštěvníci mohou v Telči zabruslit.

9.6 Kulturní a společenské akce

Město Telč disponuje širokou a pestrou nabídkou kulturních a společenských akcí atraktivních jak pro obyvatele, tak pro návštěvníky města. Mezi dlouhodobě nejvýznamnější a nejnavštěvovanější akcí patří dvoutýdenní letní festival Prázdniny v Telči. V roce 2022 se uskutečnil již 40 ročník tohoto festivalu. Realizaci akcí zajišťuje v Telči řada různých subjektů. Město Telč zveřejňuje a pravidelně aktualizuje kalendář kulturních akcí. Samostatně je vydáván v tištěné podobě kalendář akcí v létě – Telčské léto.

9.7 Spolupráce s dalšími subjekty, zapojení do projektů

Pro další rozvoj cestovního ruchu je důležitá spolupráce významných subjektů v Telči. Mimo město Telč mezi významnější subjekty v Telči z pohledu koordinace a spolupráce v cestovním ruchu patří Zámek Telč, Panský dvůr, Univerzitní centrum Telč, Pivovar Trojan, Ranč Telč aj. Rovněž z pohledu návštěvnosti města sehrává významnou roli existence a aktivity zimního stadionu. Mimo zimní sezónu provozovatel zde zimního stadionu pořádá kempy, hokejovou školu, individuální tréninky. Tyto aktivity se rovněž významně podílí na návštěvnosti města a obsazenosti lůžek v ubytovacích zařízeních.

Významný potenciál pro další rozvoj aktivit směrem k cestovnímu ruchu, návštěvnosti města má areál Panského dvora v Telči. V současné době areál nabízí informační centrum, zázemí pro konference a školení (sály), restauraci s minipivovarem, ubytování, lezeckou stěnu, lanové centrum, smyslovou zahradu, dětskou herničku (vnitřní prostory), expozici či půjčovnu elektrokol. Zároveň je v areálu připravován rozsáhlý projekt – lázeňské centrum, wellness

s krytým bazénem. Vše provázené příslušnými ubytovacími a stravovacími kapacitami. Jde o projekt, který svým rozsahem významně může napomoci snížit disproporci mezi hlavní letní turistickou sezónou a zbytkem roku.

Univerzitní centrum Telč je rovněž významným subjektem z pohledu utváření cestovního ruchu v Telči. Mimo studijní a vzdělávací aktivity, které pořádá v průběhu celého roku pro různé cílové skupiny, rovněž pořádá celou řadu kulturních a společenských aktivit. Zde je velmi úzká spolupráce s městem Telč.

Z pohledu návštěvnosti města je rovněž důležitá role stávajícího zimního stadionu. Zimní stadion je v provozu celoročně s tím, že mimo zimní sezónu se stává centrem kempů a turnajů. Jde často o masově navštěvované akce mladými nadějnými hokejisty z celé Evropy. To samozřejmě přináší zvýšení návštěvnosti, zvýšení obsazenosti ubytovacích a stravovacích kapacit v Telči. Pozitivním faktorem je, že se jedná rovněž o období mimo hlavní letní turistickou sezónu.

9.8 Zapojení města do organizací v působnosti ČR

Region Renesance

Region Renesance vznikl v červnu roku 2006 a je tvořen mikroregiony Jemnicko, Dačicko, Telčsko a Třeštsko. Region se hlásí k dědictví renesanční doby s hlavním cílem rozvíjet území, avšak citlivě, šetrně a v souladu s principy udržitelného rozvoje. Dochází ke společnému vedení regionu v oblasti rozvoje cestovního ruchu. Region Renesance realizoval a realizuje řadu projektů v oblasti rozvoje cestovního ruchu v území i ve vazbě na Dolní Rakousko.

České dědictví UNESCO

Jedná se o dobrovolný svazek obcí a měst České republiky, na jejichž území se nachází památka zapsaná na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, vzniklý v roce 2001. Prioritou Českého dědictví UNESCO je hájení zájmů a propagace měst a obcí zapsaných na Seznam UNESCO v ČR.

Česká inspirace

Česká inspirace je dobrovolný svazek obcí založený v roce 1995 celkem 6 obcemi (Český Krumlov, Hradec Králové, Kutná Hora, Litomyšl, Polička a Telč). Později se přidaly obce Cheb, Třeboň a Jindřichův Hradec, naopak ubyl Český Krumlov. Cílem České inspirace je aktivní přispívání k rozvoji cestovního ruchu se zaměřením na kulturní nabídku sdružených měst.

Sdružení vydává vlastní propagační materiály, účastní se veletrhů cestovního ruchu a přispívá tak k rozvoji cestovního ruchu v regionech České republiky. Vyzývá také k návštěvě těchto 8 měst, která nabízejí vedle kulturních památek i bohatý kulturní program (Česká inspirace 2016).

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska (SHS ČMS) je dobrovolná organizace sdružující historické obce, na jejichž území jsou zachovány významné kulturní hodnoty. Samotná organizace vznikla roku 1990. V současnosti čítá 206 členů (k 1.7.2022) po celé České republice, do nichž je i zahrnuto město Telč. Hlavní náplní SHS ČMS je uchování, ochrana a trvalá využitelnost kulturního dědictví v ČR. V měsíci září spolupřepřádá Dny evropského dědictví (European Heritage Days – EHD). Jedná se o celoevropský projekt, v jehož rámci se otevírají památky široké veřejnosti, tzv. dny otevřených dveří. V měsíci dubnu pak organizuje projekt Brány památek dokořán, kdy členská města připravují zajímavý program (výstavy, prohlídky, koncerty apod.) u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel.

Mikroregion Telčsko, MAS Telčsko

Z pohledu koordinace aktivit v oblasti cestovního ruchu v regionu Telčsko jsou rovněž důležité aktivity Mikroregionu Telčsko a Místní akční skupiny Telčsko. Jde o společné projekty a aktivity. Mezi tyto aktivity patří například vytvoření Národního Geoparku Vysočina. Geopark Vysočina je přírodně, geologicky a historicky cenné území v kraji Vysočina v oblasti Javořické vrchoviny. Hlavním posláním Geoparku Vysočina je – kromě péče a dokumentování přírodních, zejména geologických fenoménů zdejší krajiny – osvětová činnost, zpřístupňování přírodních lokalit, budování naučných stezek a rozvoj šetrného turismu.

Spolek Kraj pod Javořicí

Město Telč na svém 21. zasedání dne 11.04.2022 schválilo stanovy spolku Kraj pod Javořicí. Cílem spolku, který vytvořilo město Telč, Třešť, Počátky, Mikroregion Telčsko a Třeštsko je podporovat rozvoj cestovního ruchu v území. V návaznosti na vytvoření tohoto spolku se předpokládá vznik destinační agentury.

10. SPORTOVNÍ A KULTURNÍ INFRASTRUKTURA MĚSTA

10.1 Sportovní infrastruktura

Sportovní areál Hradecká

Moderní sportovní areál v ulici Hradecká areál nabízí:

- Fotbalové hřiště o velikosti 90x45m s umělým trávnikem se zásypem z křemičitého písku a gumového granulátu. Umělý trávník s certifikátem kvality FIFA. Hřiště vybaveno fotbalovými brankami a mobilními tréninkovými brankami (5x2m). Fotbalové hřiště je doplněno umělým osvětlením.
- Víceúčelové hřiště s umělým povrchem a záchytným oplocením. Povrch: umělý jednovrstvý vodopropustný odpružený tartan. Na ploše lajnování pro sporty: 2x volejbal (nohejbal), tenis, malá kopaná (futsal 40x20m), 2x minibasketbal (atyp) a florbal (atyp). Hřiště vybaveno sportovním vybavením: branky na malou kopanou, volejbalové a tenisové sloupky, sítě, branky na florbal.
- Atletický běžecký ovál, dvě dráhy s rovinkou 100 m, sektor skoku do dálky, do výšky a sektor na vrh koulí. Vše doplněno venkovními posilovacími zařízeními. Podklad: umělý vodopropustný dvouvrstvý odpružený tartan. Provedení lajnování pro různé atletické tratě.
- Cvičná víceúčelová plocha s povrchem – umělý vodopropustný plastový skládaný povrch. Na ploše lajnování 1x volejbal (nohejbal), 2x streetball (atyp) a 2x cvičný hokejbal (atyp).
- Zázemí – šatny
 - *Přístupnost: volně přístupný mimo období výuky škol*
 - *Vlastník: Město Telč*
 - *Provozovatel: Služby Telč, spol. s r.o.*

Sportovní hala ZŠ Telč Hradecká

Vnitřní rozměry haly 35,6 x 20 m, výška stropu 7,2 m. Hala je vybavena elektronickou časomírou, ozvučením a potřebným nářadím a náčiním, čtyři šatny se zázemím.

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce mimo výuky škol*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: ZŠ Hradecká*

Sportovní hala, sokolovna, Masarykova ul.

Sportovní hala svými – plocha 20 x 36 m. Ke sportovní hale přísluší občanská vybavenost se čtyřmi šatnami a odpovídajícím sociálním zařízením. V sokolovně herna stolního tenisu, sál pro judo aj. prostory pro sportovní aktivity.

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce mimo výuky škol*
- *Vlastník a provozovatel: Tělocvičná jednota Sokol Telč*

Školní tělocvična ZŠ Hradecká

Rozměry cca 10 x 20 m, 2x šatny, sociální zařízení

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce mimo výuky škol*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: ZŠ Hradecká*

Školní tělocvična ZŠ Masarykova

Rozměry cca 7 x 14 m, 1x šatny.

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce mimo výuky škol*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: ZŠ Masarykova*

Školní tělocvična gymnázia

Rozměry cca 10 x 20 m, 2x šatny, sociální zařízení

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce mimo výuky škol*
- *Vlastník: Kraj Vysočina*
- *Provozovatel: Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč*

Sportovní areál v ul. Tyršova

Sportovní areál – travnaté fotbalové hřiště s tribunou, ovál (škvára), atletika (skok do dálky, koule). Fotbalová tribuna.

- *Přístupnost: volně přístupné mimo výuky škol a doby vyčleněné pro organizovaný sport*
- *Vlastník: Tělocvičná jednota Sokol Telč*
- *Provozovatel: SK Telč, z.s.*

Zimní stadion Telč

Nový krytý zimní stadion s celoročním provozem se zázemím (tribuna, 11 šaten, restaurace, zázemí pro provoz apod.)

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: Zimní stadion Telč s.r.o.*

Orlovna

Prostor i vybavení pro badminton a stolní tenis, venkovní hřiště.

- *Přístupnost: vnitřní prostor přístupný prostřednictvím správce, venkovní hřiště volně přístupné.*
- *Vlastník a provozovatel: Orel jednota Telč*

Oranžové hřiště – víceúčelové hřiště

Víceúčelové sportovní hřiště s umělým povrchem u zimního stadionu (umělá tráva s křemičitým vsypem, 36x15m).

- *Přístupnost: volně přístupné*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: SK Telč, z.s.*

Víceúčelové sportoviště Radkovská

Víceúčelové sportoviště o rozměrech 27x15 m, povrch umělá tráva s křemičitým vsypem.

- *Přístupnost: volně přístupné*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: Služby Telč, spol. s r.o.*

Víceúčelové sportoviště Nerudova

Víceúčelové sportoviště o rozměrech 26x17m, povrch EPDM (tartan).

- *Přístupnost: volně přístupné*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: Služby Telč, spol. s r.o.*

Víceúčelový sportovní areál, Batelovská ul.

Víceúčelové hřiště s umělou trávou 40 x 20m, 1x antukový kurt na tenis/volejbal, kriketové hřiště.

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: Croquet Club Dynamo Telč z.s.*

Lezecká stěna Panský dvůr

Lezeckou stěna o ploše 200 metrů čtverečních, výška 9 metrů. Pro úplně začátečníky, mírně pokročilé

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce*
- *Vlastník a provozovatel: PDT s.r.o.*

Vysoké lanové překážky panský dvůr

Dvě vysoké lanové překážky ve výšce 6 metrů.

- *Přístupnost: přístupné prostřednictvím správce*
- *Vlastník a provozovatel: PDT s.r.o.*

Workoutové hřiště u rybníka Roštejn

Plně vybavené workoutové hřiště u rybníka Roštejn.

- *Přístupnost: volně přístupné*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: Služby Telč, spol. s r.o.*

Inline stezka Lipky

Inline stezka Lipky - 3 km

- *Přístupnost: volně přístupné*
- *Vlastník: Město Telč*
- *Provozovatel: Služby Telč, spol. s r.o.*

Dětská hřiště – Seznam dětských hřišť v Telči:

- Ul. Mlýnská
- Ul. Nerudova
- U rybníka Roštejn
- U polikliniky
- Na Korábě
- Ul. Komenského
- Lipky
- Za viaduktem
- Studnice

Sportovní organizace města Telče

Tabulka 27 podává přehled sportovních organizací působících ve městě Telči. V tabulce je zachycen i přehled členů dané organizace.

Tabulka 30: Sportovní organizace se sídlem v Telči

Sportovní organizace	Adresa, IČ	počet členů v roce 2019
SK Telč, z.s.	Tyršova 393, 588 56 Teč, IČ: 00566985	417
Tělocvičná jednota Sokol Telč	Masarykova 222, 58856 Telč, IČ: 60544937	400
Orel Jednota Telč	Jihlavská 77, 588 56 Telč, IČ: 63439115	105
Klub českých turistů	Tobiášková 39, 588 56 Telč, IČ: 68727623	26
Autoklub Tourservis Telč, z. s.	Masarykova 63, 588 56 Telč, IČ: 00530328	65
BK Žabaři Telč	Jana Žižky 348, 588 56 Telč, IČ: 22717587	42
Florbal Telč z.s.	Hradecká 234, 588 56 Telč, IČ: 05324599	153
Krasobruslařský klub Telč z.s.	Foitova 644, 588 56 Telč, IČ: 05593506	33
PDT volnočasový z.s.	Slavatovská 86, 588 56 Telč, IČ: 06034195	60
Croquet Club Dynamo Telč z.s.	U Štěpnického rybníka 32, 588 56 Telč, IČ: 26658712	26
Mažoretky Telč, z.s.	Jiráskova 306, 588 56 Telč, IČ: 22674039	49
SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Telč	Luční 586, 588 56 Telč	47

Zdroj: Plán rozvoje sportu města Telče, 2020

Mezi připravované projekty města Telče patří:

- Ve spolupráci s TJ Sokol Telč – Rekonstrukce sportovního areálu v ul. Tyršova (předpoklad realizace rok 2023)
- Rozšíření sportovního areálu v ul. Tyršova (volejbalové a beach hřiště, parkování, dětské dopravní hřiště) - zpracování studie
- Rozšíření zázemí zimního stadionu (šatny) - zpracování studie
- Revitalizace sportovního areálu v ul. Batelovská (obnova stávajícího víceúčelového hřiště, vybudování tenisových kurtů) - zpracování studie
- Bike a skate areál na ploše bývalého autobusového nádraží v ul. Slavičkova – zpracování studie

Z pohledu koordinace sportu v Telči, rozdělování dotací města a komunikace se sportovními organizacemi je důležitá činnost poradního orgánu rady města Telče – Komise pro sport a volný čas a dále rovněž Odboru kultury MěÚ Telč. Město Telč každoročně rozděljuje (dle schválených pravidel) dotace pro sportovní organizace, dotace na pořádání sportovních akcí na území města Telče. Město Telč má vypracován Plán rozvoje sportu (zpracování rok 2021).

10.2 Infrastruktura pro kulturu a společenské akce

Z pohledu zázemí pro realizaci kulturních a společenských akcí lze uvést tyto zařízení:

- Státní zámek Telč: poskytuje např. zázemí pro konání koncertů v rámci festivalu Prázdniny v Telči, konání koncertů v zámeckém parku, zázemí zámku pro svatby, kulturní a společenské akce
- Obřadní síň radnice: Obřadní síň (zrekonstruována v roce 2022) s kapacitou cca 80 sedících nabízí mimo svatebních obřadů zázemí pro pořádání kulturních a společenských akcí. Prostor je vybaven audio a video technikou.
- Sál základní umělecké školy: Sál v budově základní umělecké školy je určen pro menší kulturní akce, představení. Prioritně slouží pro potřeby školy.
- Sály v areálu Panský dvůr Telč. Kino sál a divadelní sál nabízí rovněž prostor pro uspořádání kulturních a společenských akcí v Telči.
- Náměstí Zachariáše z Hradce: Z pohledu pořádání kulturních a společenských akcí je významné historické náměstí Telč, kde v průběhu roku probíhá celá řada kulturních a společenských akcí.
- Městská galerie Hasičský dům: Pořádání výstav a vernisáží.
- Kostely: mimo bohoslužby, zde probíhají nejrůznější koncerty
- Orlovna: Víceúčelový kulturní a společenský sál se zázemím
- Přednáškový sál Univerzitního centra v Telči: Víceúčelový kulturní a společenský sál v historických prostorách jezuitské koleje.

Z pohledu zázemí, infrastruktury pro konání kulturních a společenských akcí může být i významná připravovaná revitalizace plochy bývalého zimního stadionu (malý amfiteátr pro pořádání kulturních akcí) a připravovaný projekt obnovy a propojení objektu č.p. 70 a 71 na nám. Zachariáše z Hradce (víceúčelový kulturní sál).

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA TELČ

NA OBDOBÍ 2022-2028

NÁVRHOVÁ ČÁST

OBSAH

Obsah

Obsah	2
Úvod.....	3
Východiska zpracování návrhu strategie	4
Výchozí stav a východiska strategie.....	4
Strategická vize města	5
Priorita 1 - Rozvoj technické infrastruktury, dopravní obslužnosti a kvality životního prostředí.....	7
Opatření 1.1: Rozvoj technické infrastruktury	9
Opatření 1.2: Rozvoj dopravní infrastruktury	10
Opatření 1.3: Zvyšování kvality životního prostředí	11
Priorita 2 - Zvyšování kvality života.....	12
Opatření 2.1: Rozvoj zdravotních a sociálních služeb	14
Opatření 2.2: Rozvoj vzdělávání.....	15
Opatření 2.3: Zvyšování bezpečnosti a ochrany obyvatel.....	16
Opatření 2.4: Rozvoj nabídky bydlení ve městě	16
Priorita 3 - Podpora podnikání	17
Opatření 3.1: Podpora podnikání a vzniku pracovních míst ve městě.....	19
Opatření 3.3: Propojování nabídky cestovního ruchu - rozvoj destinačního managementu.....	20
Priorita 4 – Růst atraktivity města pro obyvatele i návštěvníky	21
Opatření 4.1: Rozvoj nabídky volnočasových aktivit a sportování.....	23
Opatření 4.2: Rozvoj kultury a jejího potenciálu pro cestovní ruch.....	24
Opatření 4.3: Rozvoj nabídky a kvality ubytovacích a stravovacích zařízení a návazných služeb pro turisty.....	25
Opatření 4.4: Rozvoj doprovodné turistické infrastruktury, propagace města jako destinace cestovního ruchu.....	26
Opatření 4.5: Rozvoj a péče o historické kulturní dědictví města	27

ÚVOD

Na základě shromážděných informací, profilu města, projednání dokumentu v odborech MěÚ Telč a komisích rady města byla vytvořena návrhová část Strategického plánu rozvoje města Telč. V rámci této části Strategického plánu rozvoje města Telč je deklarována vize města, která výstižným způsobem charakterizuje žádoucí budoucí stav města v daném období. V našem případě tedy období 2022 – 2028. Na tuto vizi navazují priority, opatření a aktivity. Aktivity jsou zde zpracovány v obecnější podobě.

Na vypracovaný strategický plán bude každoročně navazovat Fond projektů města. Jde o strategický dokument, který město Telč každoročně projednává a schvaluje v zastupitelstvu města v závěru roku. Jde již o konkrétní výčet záměrů a projektů města Telč, vč. nákladů a zdrojů financování v krátkodobějším časovém horizontu.

Strategii města Telče je nutné vnímat jako „živý“ dokument, závisící především na směru dalšího vývoje města a jeho okolí. Jeho úspěšnost, měřeno úspěšností realizace navržených aktivit, je úzce spjata právě s tím, zda zůstane „živým“ dokumentem. Je tedy vhodné provádět pravidelné aktualizace respektující vývoj města, kraje, ČR a samozřejmě také respektující politiku EU.

VÝCHODISKA ZPRACOVÁNÍ NÁVRHU STRATEGIE

Úvodem návrhové části je vhodné definovat vizi města, vizi města pro nadcházející období, pro které je strategický dokument města zpracováván.

Vize města v sobě zahrnuje a deklaruje:

- Výchozí stav – aktuální socioekonomickou situaci města
- Cílový stav – stav, kterého chce město v horizontu dalších 7 let dosáhnout
- Dekompozici na rozvojové cíle, kterých chce město v budoucím období dosáhnout
- Hlavní opěrné pilíře (klíčové priority pro udržitelný rozvoj města)

Výchozí stav a východiska strategie

Při uvažování o městě Telč je přirozené, že jedním z prvních východisek je jeho atraktivita z hlediska cestovního ruchu. Každý si při zmínce o městě Telč vybaví jeho překrásné náměstí, zámek a další pamětihodnosti, snoubené s malebností rybníků, dotvářejících unikátní prostředí města. Výjimečnost města je doložena jeho zapsáním na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Tato známka s sebou nese nejen deklaraci stavu, ale také závazek do budoucna k péči a zachování tohoto jedinečného historického odkazu. Potenciál města z hlediska rozvoje cestovního ruchu tak je jen stěží diskutovatelným faktem.

Na druhou stranu se ukazuje, že ačkoliv město nemá o návštěvníky nouzi a zejména v letních měsících přijíždí vysoký počet turistů z tuzemska i zahraničí, doba jejich pobytu ve městě je v konečném důsledku velmi krátká. Návštěvníci do města často přijedou, projdou se po historickém centru, navštíví zámek a pak dále pokračují ve své cestě do jiných destinací. Rozvoj potenciálu cestovního ruchu tak spočívá ve snaze o prodloužení pobytu návštěvníků ve městě. Přimět návštěvníky k setrvání je otázka komplexního přístupu k nabídce, propagaci a úrovni poskytovaných služeb a její řešení by v následujících letech mělo být spojeno s fungující organizací destinačního managementu.

Poměrně palčivým problémem, který trápí mnoho menších měst v České republice, je odchod obyvatelstva, zejména mladého a vzdělaného, do jiných, obvykle větších center. Tento odchod je vázán nejen na nedostatek pracovních příležitostí, ale také na podmínky života na maloměstě a možnosti trávení volného času. Díky moderním technologiím vzrůstá možnost jak realizovat svoji práci z domu.

Ambicí města by mělo být přilákat nové obyvatele, kteří si jej zvolí jako místo svého bydliště, ale i motivovat rodáky, aby z města neodcházeli nebo měli snahu se do něj vrátit. Město Telč má výhodu ve svém kulturním a historickém dědictví, které je odkazem, s nímž se lze identifikovat, ke kterému se lze vztáhnout a probudit tak v obyvatelích pocit sounáležitosti a hrdosti. Tento pocit je však pouze jedním z předpokladů pro touhu ve městě zůstat žít a vychovávat zde své děti. Dále musí město poskytovat svým obyvatelům bezpečí, podmínky pro uspokojování poptávky po kvalitních veřejných službách a připravit podmínky pro osobnostní rozvoj obyvatel (kulturní a sportovní vyžití, další vzdělávání, aktivní zapojení do veřejného života) tak, aby se jim z města nechtělo odcházet a vytvářet si jinde nové zázemí a vazby.

STRATEGICKÁ VIZE MĚSTA

Strategická vize byla formulována na základě východisek popsaných výše i výstupů analytických činností obecně.

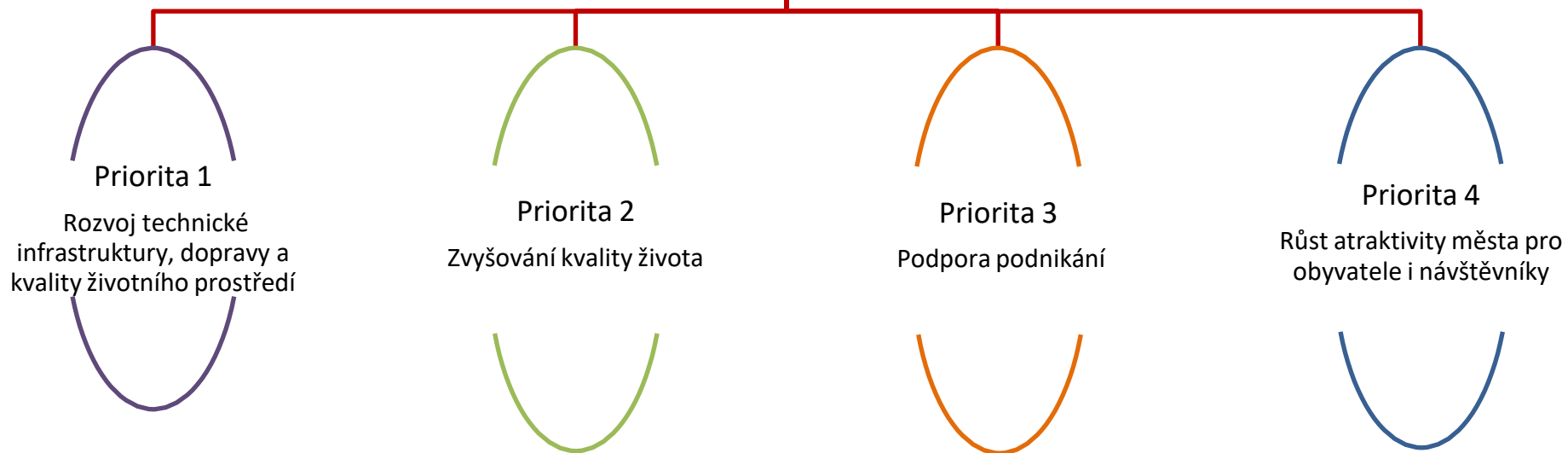
Vize města:

Město, kde lze plnohodnotně žít, pracovat, rozvíjet se a bavit se. Město, které poskytuje a vytváří podmínky pro naplňování a realizaci snu o kvalitním životě pro všechny své obyvatele. Město, které je atraktivní pro návštěvníky.

Telč – město příjemné pro život

Strategická vize

PRIORITA 1 - ROZVOJ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY, DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI A KVALITY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Zacílení a základní logika priority

Fyzická vybavenost prvky technické infrastruktury je z podstaty věci definujícím faktorem města a zároveň předpokladem pro rozvoj městského způsobu života. Fungující, dostatečně kapacitní a kvalitní technická infrastruktura je nezbytným základem, na němž lze dále stavět rozvoj všech ostatních činností a aspektů života ve městě.

Město Telč má vybudovány nezbytné technické sítě, jejich stav je třeba neustále kontrolovat a v případě potřeby rekonstruovat či rozšiřovat, aby byla zabezpečena obslužnost všech obyvatel a podnikatelských i veřejných subjektů ve městě. Kromě „klasických“ technických sítí, jako jsou vodovody a kanalizace, klade dnešní doba také důraz na kapacitní datové sítě. Město Telč je napojeno na optickou datovou síť.

Kromě technických sítí je tato priorita zaměřena i na dopravní infrastrukturu, jakožto další nezbytný předpoklad realizace činností spojených s životem ve městě (bydlení, podnikání, trávení volného času atd.). Město má dlouhodobý zájem o realizaci obchvatu města, který by ulehčil tranzitnímu zatížení komunikací ve městě. Tento obchvat je také zanesen do územního plánu města, ale jeho realizace zatím nedostala prioritu u rozhodovacích orgánů.

S rozvojem města úzce souvisí i jeho schopnost nabídnout kvalitní plochy pro bytovou výstavbu a rozvoj podnikatelské činnosti, případně možnosti využít pro tyto účely existující, ale již opuštěné budovy a areály ve městě. Pro případné zájemce o tyto plochy či budovy je pak podstatná jejich připravenost z hlediska napojení na technické sítě a dopravní komunikace.

Důležitým tématem pro zlepšení dopravní situace ve městě je dostatek parkovacích míst jak pro občany, tak i návštěvníky města. Zároveň je nutné věnovat pozornost stavu místních komunikací v Telči, realizovat obnovu komunikací a prostranství, řešit vyváženě požadavky na dopravu v klidu s požadavky na kvalitní prostředí (zeleň, stromy, volnočasové vyžití).

Atraktivní životní prostředí města velmi silně souvisí s kvalitou veřejných ploch. Město disponuje dostatečnými plochami veřejné zeleně, je ovšem nutné věnovat pozornost jejich údržbě a zvyšování estetické i užitné kvality těchto prostor.

Atraktivitu města dotváří rybníky. Samozřejmostí by měla být kvalitní péče o vodní plochy, ale také spolupráce vlastníků a provozovatelů rybníků z pohledu efektivního nakládání s vodami.

Priorita 1:

Rozvoj technické infrastruktury, dopravy a kvality životního prostředí

Opatření 1.1: Rozvoj technické infrastruktury

Opatření 1.2: Rozvoj dopravní infrastruktury a
obslužnosti

Opatření 1.3: Zvyšování kvality životního
prostředí

Opatření 1.1: Rozvoj technické infrastruktury	
<i>Cíl opatření:</i>	
Zajistit kvalitní, spolehlivý a dostatečně kapacitní stav jednotlivých inženýrských sítí ve městě pro rozvoj ostatních funkcí města.	
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>	
Inženýrské sítě města, jejichž součástí jsou v základním uspořádání zdroje, rozvody, odběrná, nebo účastnická zařízení, spotřebiče a další specifická zařízení, jsou v současné době zajištěny v dostatečné míře. Další modernizace, vč. kvalitní údržby inženýrských sítí města je velmi důležitá pro zajištění kvalitního rezidenčního i podnikatelského prostředí ve městě. Nejen rozvoj nových napojení, ale také údržba a obnova stávající technické infrastruktury, hrají důležitou roli pro zajišťování atraktivity města jako místa k bydlení i podnikání.	
<i>Aktivita:</i>	
1.1.1	Údržba a rozvoj vodovodní a kanalizační sítě města v souladu s Generelem kanalizace města a Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Kraj vysočina
1.1.2	Obnova a rozvoj dalších inženýrských sítí
1.1.3	Zajištění připravenosti inženýrských sítí pro rozvoj rezidenční funkce města – rezidenční, volnočasové i podnikatelské rozvojové plochy
1.1.4	Rozvoj telekomunikačních sítí a informačních technologií a posilování dostupnosti vysokorychlostního internetového připojení pro veřejné i soukromé subjekty ve městě
1.1.5	Obnova a rozvoj veřejného osvětlení s důrazem na snižování energetické náročnosti
1.1.6	Posilování koncepčního přístupu k rozvoji inženýrských sítí ve městě (aktualizace a další rozvoje generelu, územní studie, atd.)
1.1.7	Podpora vzniku obecního zdroje el. energie (podpora komunitní energetiky)

Opatření 1.2: Rozvoj dopravní infrastruktury
<i>Cíl opatření:</i>
Kvalitní dopravní dostupnost a prostupnost města, plynulá a bezpečná doprava ve městě, dostatek parkovacích míst.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
S rostoucím počtem osobních automobilů roste zátěž na silniční komunikace ve městě. Město má ve svém územním plánu zanesenu trasu obchvatu, jehož výstavba však zatím nemá reálné obrysy. Vzhledem k vysoké atraktivitě města jako turistické destinace pak dochází také k často nárazové poptávce po parkovacích kapacitách ve městě. Nízkou kapacitou parkovacích míst netrpí pouze samotné centrum města, ale také obyvatelé v ostatních částech města. Město disponuje kvalitním přestupním terminál veřejné dopravy. Dlouhodobým cílem je podpora jak hromadné autobusové, tak i využívání železniční dopravy, a to jak pro obyvatele města v rámci jejich dojížděkových cest za prací avzděláním, tak pro návštěvníky města. Město chce zlepšit využití potenciálu, který skýtá kombinace železniční dopravy s cykloturistikou ve městě a jeho okolí. Pro zvýšení udržitelné formy dopravy a mobility je vhodné podporovat vznik cyklistických stezek jak v intravilánu, tak i extravilánu města.
<i>Aktivity:</i>
1.2.1 Údržba a budování místních komunikací a chodníků
1.2.2 Optimalizace systému pro dopravu v klidu
1.2.3 Revitalizace veřejných prostranství, ulic, sídlišť
1.2.4 Budování nových parkovacích míst a ploch pro občany i návštěvníky města
1.2.5 Rozvoj infrastruktury pro cyklodopravu ve městě i jeho okolí a podpora prostupnosti města pro bezmotorovou dopravu
1.2.6 Rozvoj bezbariérové prostupnosti města a bezbariérovosti veřejných budov
1.2.7 Realizace opatření pro zvyšování bezpečnosti všech účastníků silničního provozu
1.2.8 Optimalizace systému vjezdu a parkování na Nám. Zachariáše z Hradce
1.2.9 Podpora modernizace a rozvoje infrastruktury pro železniční dopravu, včetně technického stavu a mobiliáře stanic a zastávek
1.2.10 Podpora hromadné dopravy, zkvalitnění zázemí pro cestující při čekání na spoj
1.2.11 Podpora optimalizace napojení města na systém veřejné dopravy s ohledem na klíčové dopravní proudy a přípoje
1.2.12 Podpora rozvoje silniční sítě vyššího řádu ve městě a jeho okolí a modernizace nevyhovujících úseků silnic I., II. a III. třídy a podpora zkvalitňování průjezdnosti křižovatek
1.2.13 Podpora realizace obchvatu města
1.2.14 Podpora rozvoje severo-j jižního propojení regionu a jeho napojení na Rakousko (silnice II/406)
1.2.15 Optimalizace dopravního značení ve městě
1.2.16 Podpora budování dobíjecích stanic pro elektromobily a elektrokola
1.2.17 Podpora zavádění moderních technologií do řízení dopravy ve městě, sledování obsazenosti parkovacích míst, monitorování vjezdů kamerovými systémy, využívání mobilních aplikací apod.

Opatření 1.3: Zvyšování kvality životního prostředí
<i>Cíl opatření:</i>
Vytvářet a udržovat ve městě a jeho okolí vysoce kvalitní životní prostředí, které bude nejen základem, ale i nadstavbou atraktivity města pro jeho rezidenční funkci a rozvoj cestovního ruchu.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
Životní prostředí ve městě Telč a v jeho okolí lze označit za kvalitní. Cílem tak je tento stav zachovat i do budoucna a nadále jej vylepšovat. V tomto ohledu město může, mimo jiné, vyvíjet osvětovou činnost mezi občany, například v oblasti topení v zimní sezóně či nakládání s odpady a jejich třídění. Další možností uplatnění principů trvale udržitelného rozvoje je snižování energetické náročnosti obecně, například u veřejných budov nebo veřejného osvětlení. V neposlední řadě pak město musí dbát na čistotu a ochranu jednotlivých složek životního prostředí, jako je ovzduší, voda, půda atd. Výraznou roli, co se ochrany životního prostředí týče, má také péče o veřejnou zeleň. V kontextu událostí roku 2022 v oblasti energetiky je stěžejní klást důraz na efektivní hospodaření s energiemi. Realizovat tedy opatření, která přinesou snížení celkové spotřeby veřejných budov, veřejného osvětlení apod.
<i>Aktivity:</i>
1.3.1 Podpora efektivity odpadového hospodářství, rozšiřování systému sběru tříděného odpadu, včetně rozšiřování počtu sběrných míst pro tříděný odpad a rozšiřování služeb Sběrného dvora Telč
1.3.2 Snižování energetické náročnosti veřejných budov a veřejného osvětlení a podpora jiných energeticky úsporných opatření
1.3.3 Zvyšování kvality a rozšiřování ploch městské zeleně
1.3.4 Vyvážená revitalizace veřejných prostranství s ohledem na zachování a vznik nových ploch veřejné zeleně, prostoru pro odpočinek a vyžití obyvatel města, kvalitní péče o zeleň současnou
1.3.5 Ochrana prvků ekologické stability v území a jejich další rozvoj
1.3.6 Podpora udržitelného hospodaření s půdou
1.3.7 Zvyšování retenční schopnosti území a budování prvků protipovodňové ochrany města
1.3.8 Revitalizace vodních toků a vodních ploch v katastrálním území města a další úpravy vodních ploch (zejména odbahnění rybníků)
1.3.9 Zajištění kvalitního stavu hrází a technických zařízení rybníků v majetku města
1.3.10 Podpora revitalizace a znovuvyužití objektů brownfieldů a dalších zanedbaných území ve městě
1.3.11 Podpora osvětové činnosti v oblasti osobní odpovědnosti za kvalitu ŽP (nakládání s odpady, omezování IAD, atd.) topení v domácnostech)
1.3.12 Zvyšování estetické hodnoty a udržování čistoty veřejných prostranství včetně modernizace a obnovy mobiliáře
1.3.13 Spolupráce vlastníků a provozovatelů rybníků v povodí telčského potoka pro zajištění efektivního nakládání s povrchovými vodami
1.3.14 Podpora a rozvoj rekreačního potenciálu rybníka Roštejn
1.3.15 Zajištění efektivního hospodaření s energiemi ve veřejných budovách města (fotovoltaika, tepelná čerpadla, efektivní a úsporný provoz budov apod.)
1.3.16 Podpora osvětové činnosti v oblasti osobní odpovědnosti za kvalitu ovzduší – topení v domácnostech
1.3.17 Podpora náhrady fosilních paliv ekologickým způsobem vytápění
1.3.18 Podpora omezování znečištění ovzduší z průmyslové výroby
1.3.19 Podpora biodiverzity v rámci péče o městskou zeleň při správě a revitalizaci vodních ploch a toků

PRIORITA 2 - ZVYŠOVÁNÍ KVALITY ŽIVOTA

Zacílení a základní logika priority

Priorita je zacílena na rozvoj veřejných služeb ve městě. Jejich poskytování v dostatečné kvalitě i objemu je klíčovým bodem pro rozvoj nejen rezidenční funkce města, ale do jisté míry také jako faktor atraktivity města pro návštěvníky a pro rozvoj podnikání ve městě.

Při úvahách o budoucím rozvoji a zachování veřejných služeb je třeba brát v úvahu demografické a celospolečenské trendy, které budou mít vliv jak na poptávku, tak nabídku. V české společnosti obecně (a data dokazují, že město Telč není výjimkou) se projevují procesy druhého demografického přechodu, se kterým souvisí stárnutí obyvatelstva, zvyšování naděje na dožití, snižování porodnosti atd.

V oblasti poskytování zdravotní péče město samotné má spíše omezené možnosti, jak ovlivnit kvalitu a kapacitu poskytované péče. Na druhou stranu, město disponuje nástroji pro nepřímé ovlivňování (podporu) těchto veřejných služeb prostřednictvím například motivačních programů, neformálního prosazování a lobbingu. Je tak úkolem města snažit se dostupnými prostředky pomoci k udržení a rozvoji zdravotních služeb poskytovaných na jeho území občanům města i občanům ve spádové oblasti.

Dalším aspektem rozvoje kvality života je zaměřen zejména (i když jistě ne výlučně) na mladší věkové skupiny obyvatel. Jedná se o rozvoj kvality vzdělávacích programů a poskytování možností smysluplného trávení volného času dětí a mládeže. Jako zřizovatel mateřských a základních škol je město spoluzodpovědné za dostupnost a kvalitu poskytovaného vzdělávání na jeho území. Ale i na ostatních úrovních (střední školy, vysoké školy, vzdělávací instituce) disponuje město nástroji, jak podporovat růst kvality vzdělávání. Kvalitní vzdělání je v dnešní době hodnotou samo o sobě i hodnotou vyžadovanou na trhu práce. Zároveň je s vysoce kvalifikovaným a vzdělaným obyvatelstvem asociován rozvoj dalších oblastí, zejména kulturního a spolkového života ve městě, což dále podporuje tezi o rezidenčně atraktivním městě.

Pro klíčovou věkovou skupinu mladých lidí zakládajících rodiny a uvažujících o nevhodnějším místě, kde vychovávat děti, může být kombinace dostupnosti kvalitního vzdělání na úrovni mateřských, základních a středních škol s dostupností širokého spektra volnočasových aktivit, vysoké míry bezpečnosti a velikosti města umožňující pěší docházku velmi atraktivním faktorem pro volbu města Telče jako místa svého bydliště.

Priorita 2:

Rozvoj veřejných služeb a vzdělávání a rozvoj rezidenční funkce města

Opatření 2.1: Rozvoj zdravotních a sociálních služeb

Opatření 2.2: Rozvoj vzdělávání

Opatření 2.3: Zvyšování bezpečnosti a ochrany obyvatel

Opatření 2.4: Rozvoj nabídky bydlení ve městě

Opatření 2.1: Rozvoj zdravotních a sociálních služeb
<i>Cíl opatření:</i>
Zajištění dostupnosti kvalitní sociální a zdravotnické péče pro obyvatele města s ohledem na předpokládaný růst nároků na tyto služby v souvislosti s demografickými změnami ve struktuře obyvatelstva.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
<p>Ve městě v současnosti existuje nabídka zdravotnických a sociálních služeb odpovídající možnostem menšího města velikosti Telče. Vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji lze očekávat do budoucna zvyšování nároků na objem poskytované zdravotní a sociální péče. Proti tomuto trendu pak stojí hrozba odchodu velkého podílu pracovníků ve zdravotnictví a sociálních službách (zejména některé profese, jako jsou například zubaři či praktičtí lékaři pro děti a dorost) do penze a zvyšování počtu pacientů na jednoho lékaře. Pro zachování kvality poskytovaných služeb je nutné zajistit dostatečnou kvalitu technického zázemí, v němž jsou poskytovány. Další nezbytnou podmínkou jsou kvalitní lidské zdroje v oblasti sociálních a zdravotnických služeb. Významnou pozornost je rovněž nutné věnovat osvětě a propagaci zdravého životního stylu jako prevenci zdravotních problémů (a tedy zvyšování tlaku na kapacitu zdravotnických služeb).</p> <p>Pro rozvoj kvality a dostupnosti sociálních služeb ve městě je nutné periodicky monitorovat potřeby cílových skupin a pružně přizpůsobovat strukturu nabídky sociálních služeb a jejich kapacitu. Město Telč má zpracován a schválen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Telč na období 2023 - 2025 (zpracování rok 2022).</p>
<i>Aktivity:</i>
2.1.1 Zvyšování kvality a rozvoj infrastruktury a materiálního vybavení pro poskytování sociálních služeb
2.1.2 Rozvoj kvality a dostupnosti sociálních služeb ve městě
2.1.3 Implementace procesů komunitního plánování sociálních služeb a spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a samosprávou, vč. systematického monitoringu potřeb cílových skupin
2.1.4 Podpora činnosti NNO v oblasti poskytování zdravotní a sociální péče ve městě a regionu
2.1.5 Rozvoj služeb pro aktivizaci vybraných cílových skupin (senioři, osoby zdravotně postižené, atd.) a jejich integraci do společnosti
2.1.6 Rozvoj rezidenčních služeb pro seniory a další relevantní cílové skupiny
2.1.7 Podpora zvyšování kvality lidských zdrojů v sociálních a návazných službách
2.1.8 Podpora rozvoje zdravotnické infrastruktury a její dostupnosti
2.1.9 Podpora rozvoje kvality a diverzity zdravotnických služeb
2.1.10 Posilování informovanosti občanů města o dostupných zdravotnických, sociálních a návazných službách
2.1.11 Podpora projektů pro šíření osvěty v oblasti zdravého životního stylu a přijímání odpovědnosti za vlastní zdraví

Opatření 2.2: Rozvoj vzdělávání	
<i>Cíl opatření:</i>	
Zvýšení kvality poskytovaného vzdělávání ve městě na všech stupních, včetně neformálního vzdělávání, s důrazem na propojení kvalifikace absolventů s potřebami místního trhu práce.	
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>	
Zajištění vhodné technické vybavenosti školních zařízení je jednou z priorit tohoto opatření. Neméně důležité je ale také obsahové zaměření poskytovaného vzdělávání.	
Kromě mateřských a základních škol je pak město zřizovatelem dalších institucí z oblasti formálního a neformálního vzdělávání a volnočasového využití dětí a mládeže jako jsou Základní umělecká škola, Dům dětí a mládeže či Městská knihovna. Zajištění kvalitního infrastrukturního vybavení i obsahové nabídky těchto zařízení je podstatnou součástí naplňování cíle tohoto opatření.	
<i>Aktivita:</i>	
2.2.1	Modernizace budov, zázemí a materiálového vybavení vzdělávacích institucí, škol a školských zařízení
2.2.2	Podpora propojování nabídky vzdělávacích oborů s poptávkou na trhu práce, podpora rozvoje spolupráce mezi školami a podnikatelskými subjekty
2.2.3	Podpora rozvoje informačních a telekomunikačních technologií ve školách
2.2.4	Zvyšování kvality vzdělávacích programů
2.2.5	Podpora spolupráce místních škol s okolními a zahraničními školami a podpora výměny studentů a stáží
2.2.6	Stimulace a propagace celoživotního vzdělávání, včetně zajištění kvalitního zázemí (resp. využití stávajícího zázemí vzdělávacích institucí pro celoživotní vzdělávání)
2.2.7	Rozvoj dalšího vzdělávání pracovníků ve školství a pracovníků s mládeží
2.2.8	Rozvoj nabídky neformálního vzdělávání pro děti a mládež
2.2.9	Rozvoj kvality zázemí a materiálního vybavení pro poskytování neformálního vzdělávání (včetně zkvalitňování sportovišť v areálech škol a jejich otevření veřejnosti)
2.2.10	Podpora rozvoje aktivit vysokých škol ve městě
2.2.11	Podpora opatření pro zajištění bezbariérovosti budov
2.2.12	Podpora vzdělávání cizojazyčných žáků (v rámci školy i zájmových útvarů)
2.2.13	Podpora neziskových organizací a jiných uskupení spolupracujících s rodinami, které potřebují pomoc
2.2.14	Podpora speciálního a inkluzivního vzdělávání
2.2.15	Nabídka aktivit pro předškolní děti – podpora rozvoje nabídky vzdělávání a volnočasových aktivit pro děti mladší tří let
2.2.16	Podpora adaptačního programu před nástupem ke vzdělávání v mateřské škole

Opatření 2.3: Zvyšování bezpečnosti a ochrany obyvatel	
<i>Cíl opatření:</i>	
Realizace opatření, které zajistí občanům v Telči bezpečí a ochranu.	
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>	
<p>Město Telč si klade za cíl posílit svoji pozici rezidenčně atraktivního místa a zároveň vyhledávané turistické destinace. Pro dosažení těchto cílů je nezbytným předpokladem zajistit bezpečnost obyvatel i návštěvníků města a vytvářet příjemné, přátelské prostředí. Také z hlediska podnikatelského prostředí je podpora bezpečnosti ve městě důležitým aspektem. Město Telč má od roku 2020 zřízenou Městskou policii.</p> <p>Součástí opatření 2.3 jsou jak aktivity, zaměřené na prevenci trestné činnosti, tak také aktivity směřované na zlepšení dostupnosti bezpečnostních složek.</p>	
<i>Aktivity:</i>	
2.3.1	Zvyšování bezpečnosti občanů při pohybu na veřejných prostranstvích
2.3.2	Iniciace a podpora programů a projektů pro prevenci kriminality a dalších sociálně patologických jevů u ohrožených skupin obyvatel (dětí a mládeže, dlouhodobě nezaměstnaných)
2.3.3	Podpora osvěty zejména mezi dětmi a mládeží v oblasti rizikového chování
2.3.4	Rozvoj spolupráce s Integrovaným záchranným systémem a bezpečnostními složkami
2.3.5	Podpora koncepčního přístupu k problematice bezpečnosti ve městě
2.3.6	Realizace aktivit v oblasti prevence kriminality (rozšíření kamerového systému, osvětlení ulic, elektrické zabezpečovací systémy – zabezpečení objektů apod.)
2.3.7	Zajištění kvalitního a efektivního chodu a činnosti Městské policie Telč

Opatření 2.4: Rozvoj nabídky bydlení ve městě	
<i>Cíl opatření:</i>	
Zajistit dostupnost kvalitních rozvojových pozemků pro bydlení a bytových jednotek v rámci stávajícího bytového fondu města	
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>	
Vzhledem k definovanému cíli posilování rezidenční funkce města je třeba zajistit připravenost rozvojových ploch bydlení a bytového fondu včetně napojení na technické sítě města pro zajištění nabídky dostatečně kvalitního bydlení ve městě.	
<i>Aktivity:</i>	
2.4.1	Příprava rozvojových ploch pro bydlení (vyčlenění v ÚP, řešení majetkových vztahů atd.)
2.4.2	Napojení rozvojových ploch pro bydlení na technické sítě
2.4.3	Podpora oprav a modernizace stávajícího bytového fondu
2.4.4	Využití objektů ve vlastnictví města pro výstavbu nových bytů
2.4.5	Podpora výstavby bytů v Telči
2.4.6	Spolupráce s podnikatelskými subjekty v oblasti výstavby bytových domů, přípravy pozemků pro stavbu rodinných domů

PRIORITA 3 - PODPORA PODNIKÁNÍ

Zacílení a základní logika priority

Tato priorita je zacílena na stabilizaci a rozvoj ekonomické základny města a rozvoj podnikatelské infrastruktury. Ta by měla být v souladu s potřebami místních podnikatelských subjektů a zároveň reflektovat nároky případných nových investorů.

Město Telč zaznamenalo velké změny ve své ekonomické struktuře spojené s restrukturalizací hospodářství po roce 1989. Ve městě došlo k výraznému utlumení průmyslové výroby a uvolněné kapacity nebyly již poté plně využity v jiných odvětvích. Míra nezaměstnanosti je v Telči dlouhodobě (tak jako v celé ČR) na nízké úrovni. Dostupnost pracovních míst je často zásadním limitem pro další rozvoj podniků v Telči. Občané v řadě případů preferují zaměstnání v okolí, ve větších městech, kde získají kvalitnější mzdové ohodnocení.

Možnosti města, jak zasahovat do podnikatelské struktury, jsou relativně malé. Má možnosti ovlivnit kvalitu podnikatelského prostředí ve smyslu budování podnikatelské infrastruktury (průmyslové zóny, podnikatelské inkubátory – prostory k pronájmu). Podstatná je úroveň nastavené komunikace a partnerství mezi městem a podnikatelskými subjekty. Město může hrát také roli mediační, při komunikaci podnikatelů jak mezi sebou, tak s jinými veřejnými subjekty souvisejícími s jejich činností.

Další role města spočívá v marketingu a propagaci města jako místa vhodného pro podnikání, zejména pak ve spolupráci s již etablovanými místními podnikateli. Město může zvýšit svoji atraktivitu pro potenciální investory, bude-li mít připraveny kvalitní prostory (pozemky, budovy) pro realizaci podnikatelských záměrů v kombinaci s určitými pobídkovými nástroji (cena za prodej, či pronájem, platba daně z nemovitostí atd.).

Město má také nástroje, jak podpořit podnikání v oblasti cestovního ruchu, které již nyní do značné míry uplatňuje. Jedná se zejména o zviditelňování města, organizaci a propagaci různých akcí atraktivních pro návštěvníky a turisty. Je pak již spíše úkolem samotných podnikatelů v cestovním ruchu (ubytování, stravování, průvodcovství atd.), zda dokážou svojí nabídkou turisty zaujmout a své služby jim prodat.

Priorita 3:
Podpora podnikání

Opatření 3.1: Podpora podnikání a vzniku
pracovních míst ve městě

Opatření 3.2: Propojování nabídky cestovního ruchu
- rozvoj destinačního managementu

Opatření 3.1: Podpora podnikání a vzniku pracovních míst ve městě
<i>Cíl opatření:</i>
Vhodnými nástroji stimulovat podnikatelské prostředí, podporovat příchod nových investic, rozvoj stávající podnikatelské infrastruktury ve městě s cílem vzniku nových pracovních míst.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
<p>Struktura podnikatelské základny ve městě doznala po celospolečenských změnách roku 1989 významné proměny. Došlo k útlumu průmyslové výroby ve městě a příklonu k podnikání v oblasti služeb.</p> <p>Kvalitní nabídka pracovních příležitostí je stěžejní pro kvalitu života v území. Jde jak o strukturu pracovních příležitostí, tak především i mzdové ohodnocení. Rovněž je vhodné podporovat soukromé aktivity – služby pro občany, které v Telči chybí.</p> <p>V této snaze je zahrnuta příprava pozemků a objektů vhodných k podnikání, případně pobídková stimulace ve smyslu například dočasně zvýhodněných podmínek nájmu, podpora projektu podnikatelské inkubátoru a jiné. Nezbytnou součástí je samotná otevřenost a komunikace městské správy s podnikatelskými subjekty a pozitivní přístup k podpoře podnikatelských záměrů.</p> <p>Kromě podpory příchodu nových investic je nezbytná také podpora stávajících podnikatelských subjektů ve smyslu vytváření podmínek pro jejich další rozvoj, vytvoření platformy pro aktivní komunikaci a koordinaci podnikatelských subjektů s městem, tak podnikatelů mezi sebou. Zejména pak podnikatelů v příbuzných odvětvích (např. podnikání v cestovním ruchu, kdy propojení nabídky služeb má potenciál k přilákání většího počtu klientů na delší dobu).</p> <p>Potenciál leží také v propojování stávajících subjektů vědy a výzkumu s podnikatelskou sférou, tedy transfer inovativních poznatků a produktů do praxe. I zde město může hrát roli mediátora a propagátora takovýchto aktivit.</p>
<i>Aktivity:</i>
3.1.1 Vytvoření a rozvoj zázemí a služeb pro rozvoj podnikání a přilákání nových podnikatelských záměrů do města
3.1.2 Podporovat iniciativy a projekty na podporu podnikatelské aktivity ve městě
3.1.3 Příprava projektů pro využití stávajících brownfieldů a dalších zanedbaných ploch
3.1.4 Vyhledávání, příprava a budování rozvojových ploch pro podnikání (vč. řešení majetkoprávních problémů a případných územních limitů) a jejich kvalitního napojení na jednotlivé složky technické infrastruktury
3.1.5 Podpora vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů s městem a zlepšení vzájemné informovanosti
3.1.6 Podpora místních podnikatelů při navazování obchodní spolupráce a při jejich prezentaci potenciálním partnerům (vč. účasti na veletrzích, výstavách, atd.)
3.1.7 Identifikace a propagace ekonomického potenciálu města (vč. zpracování vhodných koncepčních dokumentů) a systematické budování image města jako vhodného místa k podnikání

Opatření 3.3: Propojování nabídky cestovního ruchu - rozvoj destinačního managementu
<i>Cíl opatření:</i>
Rozvinout potenciál cestovního ruchu města a jeho okolí prostřednictvím systematického destinačního managementu, aktivního marketingu města a cílevědomým rozvojem nosných témat a produktů.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
<p>Město Telč je bezesporu jedním z nejatraktivnějších turistických destinací v České republice a díky zařazení na seznam UNESCO je také hojně navštěvována zahraničními turisty. V okolí města se nachází další atraktivní destinace, jak kulturní, tak přírodní. Pro podnikání v cestovním ruchu jsou tedy ve městě splněna jedna ze základních podmínek, tedy existence unikátního produktu, který lze turistům a návštěvníkům nabídnout. Tento potenciál však není zcela využíván. Problém je krátkodobost pobytů a značná sezónnost.</p> <p>Náročnost návštěvníků města stále roste a je zřejmé, že „pouze“ krásné prostředí není dostatečným lákadlem. Dnešní turisté hledají široké možnosti sportovního a relaxačního vyžití jak pro dospělé, tak pro děti, kvalitní nabídku stravovacích zařízení a ubytování. Proto, aby se chtěli vracet, pak také vyžadují mix standardizované péče a zároveň osobního přístupu.</p> <p>Jednou z významných odpovědí na tuto výzvu je rozvoj destinačního managementu, tedy koordinace a propojení nabídky služeb cestovního ruchu a to nejen ve městě samotném, ale také v jeho okolí, pro zvýšení konkurenceschopnosti města a celého regionu v oblasti cestovního ruchu.</p>
<i>Aktivity:</i>
3.3.1 Budování kapacit a struktur pro efektivní management destinace
3.3.2 Vznik a rozvoj platformy pro spolupráci veřejných subjektů s poskytovateli služeb a atraktivit cestovního ruchu
3.3.3 Propojování nabídek služeb a atraktivit v regionu, vytváření produktů cestovního ruchu s potenciálem pro dlouhodobější pobyty turistů a jejich efektivní uvádění na trh
3.3.4 Podpora vzniku (vytvářet podmínky pro vznik, podpora soukromých subjektů, atd.) jedinečných produktů CR ve městě ve vztahu k místním tradicím, přírodním i kulturním atraktivitám, atd.
3.3.5 Rozvoj stávajících a podpora vzniku nových a netradičních produktů a akcí pro návštěvníky; podpora rozvoje tematického cestovního ruchu dle marketingových a strategických koncepcí

PRIORITA 4 – RŮST ATRAKTIVITY MĚSTA PRO OBYVATELE I NÁVŠTĚVNÍKY

Zacílení a základní logika priority

Město Telč je nepopíratelně jedním z turistických klenotů České republiky. Zdejší lokalita UNESCO mu navíc přináší mezinárodní věhlas a přivádí sem řadu zahraničních návštěvníků. Silnou pozici města dokládá i skutečnost, že je mu věnována pozornost v rámci studií a analýz cestovního ruchu realizovaných na úrovni České republiky. V jeho širším okolí tak má zcela výjimečnou pozici, jež svědčí o jeho konkurenceschopnosti, kvalitách a potenciálu.

Na druhou stranu, z údajů, které o návštěvnosti Telče víme, a zejména z krátké doby pobytu turistů ve městě, jsou možná hlavní silné stránky Telče zároveň i bariérou v jejím dalším rozvoji. Jde o to, že Telč je s největší pravděpodobností vnímána monotematicky (přičemž hlavním tématem je zde kultura). A i když se velké množství turistů do Telče vrací, což svědčí o tom, že se její krásy jen tak neokoukají, krátká doba pobytu naznačuje, že turisté (a návštěvníci) zatím neobjevili důvody, respektive dostatečnou nabídku, proč zde setrvat déle.

Turisté a návštěvníci mají stále větší očekávání, hledají a třídí informace, sledují vstupy a výstupy. S ohledem na analýzy domácího cestovního ruchu je potenciální poptávka markantní, zájem domácích turistů o české destinace se zvyšuje, což představuje mnoho příležitostí i pro město Telč. K tomu je vhodné využít, jak moderní, tak tradiční ověřené nástroje a zejména se věnovat řízené a efektivní komunikaci.

Ačkoliv je strana poptávky po službách cestovního ruchu v Telči zatím velmi sezónní, nespornou výhodou je značná propojenost infrastruktury cestovního ruchu (určenou návštěvníkům města) s infrastrukturou volnočasovou (určenou obyvatelům města). Další možnou výhodou je také atraktivita města (respektive její nabídky volnočasových aktivit) pro obyvatele okolních obcí. Tato priorita se tak zaměřuje na rozvoj města v oblasti volnočasových aktivit, sportu a kultury jako významné podmínky pro růst rezidenční atraktivity města.

Priorita 4:

Růst atraktivity města pro obyvatele i návštěvníky

Opatření 4.1: Rozvoj nabídky volnočasových aktivit a sportování

Opatření 4.2: Rozvoj kultury a jejího potenciálu pro cestovní ruch

Opatření 4.3: Rozvoj nabídky a kvality ubytovacích a stravovacích zařízení

Opatření 4.4: Propagace města jako destinace cestovního ruchu

Opatření 4.5: Rozvoj a péče o historické kulturní dědictví města

Opatření 4.1: Rozvoj nabídky volnočasových aktivit a sportování
<i>Cíl opatření:</i>
Vhodnými nástroji stimulovat rozvoj a diverzifikaci nabídky a vznik infrastruktury pro trávení volného času a sport. Podporovat organizaci a zapojení do sportovních akcí a soutěží s cílem představit Telč i jako destinaci vhodnou pro aktivní využití volného času. Pokračující aktivní spolupráce s organizacemi zajišťující v Telči nabídku volnočasových aktivit a sportovního vyžití.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
Kvalitní a různorodé možnosti trávení volného času a provozování sportovních aktivit jsou jedním z aspektů kvality života všech věkových kategorií obyvatelstva. Telč nabízí kvalitní sportovní infrastrukturu. Zároveň v Telči působí řada organizací a spolků podílejících se na sportovních aktivitách, práci s dětmi a mládeží, rozvoji sportu a volného času v Telči. Záměrem města je jak modernizovat, tak i rozšiřovat chybějící sportovní infrastrukturu města. Zároveň stěžejním faktorem pro sport a volný čas v Telči je spolupráce města s organizacemi, spolky, kluby. Důležitá je spolupráce, koordinace aktivit a zároveň prostřednictvím dotací od města zajištění dostatečných finančních prostředků pro chod organizací, vč. zajištění sportovních akcí v Telči.
<i>Aktivity:</i>
4.1.1 Podpora provozu a aktivit sportovních a zájmových spolků ve městě a podpora rozvoje organizované i neorganizované volnočasové nabídky ve městě (pro obyvatele i návštěvníky, s důrazem na děti a mládež)
4.1.2 Budování a modernizace sportovní a volnočasové infrastruktury ve městě a doprovodné infrastruktury
4.1.3 Rozvoj cyklo, inline, pěších, hippo, běžkařských a dalších stezek a tras v okolí města a jejich propojení do (nad)regionálních a přeshraničních sítí; podpora budování doprovodné infrastruktury (půjčovny kol, odpočívadla, stojany, dobíjecí stanice atd.)
4.1.4 Podpora projektů na propojení infrastruktury pro aktivní trávení volného času a veřejné hromadné dopravy (cyklobusy, využití železniční dopravy pro rozvoj cykloturistiky atd.)
4.1.5 Rozvoj a modernizace volnočasové infrastruktury pro děti a mládež a pro rodiny s dětmi (zejména dětská hřiště)
4.1.6 Podpora investic / podnikatelských záměrů v oblasti budování volnočasové a sportovně-rekreační infrastruktury a vytváření odpovídající nabídky pro obyvatele i návštěvníky města
4.1.7 Podpora volnočasových a sportovně zaměřených akcí ve městě
4.1.8 Propagace nabídky volnočasových a sportovních aktivit směrem k obyvatelům i potenciálním návštěvníkům města
4.1.9 Podpora spolkové činnosti, rozvoje komunitního života ve městě a posilování sounáležitosti občanů s regionem
4.1.10 Inicie a propagace volnočasových a sportovních aktivit pro širokou veřejnost, osvěta aktivního trávení volného času a zdravého životního stylu
4.1.11 Rozvoj potenciálu vhodných příměstských ploch pro aktivní trávení volného času a rekreaci občanů i návštěvníků města (s důrazem na vodní plochy)
4.1.12 Dotační podpora pro činnost a aktivity sportovních organizací

Opatření 4.2: Rozvoj kultury a jejího potenciálu pro cestovní ruch
<i>Cíl opatření:</i>
Podpořit rozvoj kulturního vyžití a zajistit maximálně atraktivní nabídku v oblasti kultury pro různé cílové skupiny. Podpořit spolupráci kulturních organizací v Telči, podpořit spolupráci s významnými českými i světovými organizacemi na poli kultury.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
Město Telč je vnímáno zejména jako město spojené s kulturními hodnotami. Jeho rozvoj v této oblasti je dlouhodobě řízený a má bohaté výsledky. Město samo je organizátorem, spolu-organizátorem či finančním partnerem mnohých úspěšných kulturních aktivit ve městě. Budoucí rozvoj města tak může směřovat do dalšího rozšíření vzájemné koordinace akcí a aktivit, stimulaci k (uvážené) diverzifikaci kulturní nabídky a také k dalšímu využití moderních propagačních, komunikačních a IT technologií (aplikace pro chytré telefony, jednotná informační platforma pro návštěvníky, turisty i obyvatele, elektronické hlasové průvodce, QR kódy atp.).
<i>Aktivity</i>
4.2.1 Podpora rozvoje a rozmanitosti kulturních a společenských akcí ve městě a podpora institucí, které kulturní a společenskou nabídku vytvářejí
4.2.2 Rozvoj kulturních událostí regionálního a nadregionálního významu s důrazem na období mimo hlavní turistickou sezónu
4.2.3 Budování a rozvoj infrastruktury a materiálního vybavení pro kulturu a spolkovou činnost
4.2.4 Příprava a realizace projektu na vybudování kulturně-společenského (komunitního) centra ve městě
4.2.5 Vznik a rozvoj zázemí pro kulturní akce pro větší počet návštěvníků („kulturní stánek“)
4.2.6 Rozvoj a modernizace Městské knihovny a rozšiřování její nabídky v oblasti kultury
4.2.7 Oživení veřejných prostranství – podpora využívání veřejných prostranství pro kulturní, volnočasové a další aktivity
4.2.8 Podpora rozvoje živé kultury a nezávislé kulturní scény, včetně rozvoje vhodné infrastruktury
4.2.9 Dotační podpora pro činnost a aktivity kulturních organizací

Opatření 4.3: Rozvoj nabídky a kvality ubytovacích a stravovacích zařízení a návazných služeb pro turisty
<i>Cíl opatření:</i>
Podporovat rozvoj a diverzifikaci kvality ubytovacích a stravovacích zařízení, rozvíjet spolupráci s místními podnikateli v oblasti cestovního ruchu, podporovat konkurenceschopnost místních aktérů cestovního ruchu.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
<p>Ubytovací a stravovací služby jsou jedním ze stavebních kamenů turisticky úspěšné destinace. Turisté a návštěvníci neustále zvyšují své nároky a očekávání. Je proto nutné zajistit dostatečně různorodou nabídku ubytovacích a stravovacích služeb. Ačkoliv je město Telč městem ceněným pro své historické hodnoty, turisté i zde očekávají přítomnost moderních technologií a současných trendů.</p> <p>Nabídka a kvalita zejména ubytovacích služeb je také spojena s nabídkou volnočasových aktivit ve formě doplňkových služeb (wellness centra, cardio-zóny, masáže, sportovní zařízení atd.). Tato nabídka dosud nebyla v Telči a okolních regionech dostatečně rozvinuta a představuje značný potenciál.</p>
<i>Aktivity:</i>
4.3.1 Podpora investic do zvyšování kvality ubytovacích a stravovacích zařízení
4.3.2 Podpora akcí a aktivit orientovaných na gastronomii, vč. jejich propagace
4.3.3 Podpora společné prezentace nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení
4.3.4 Podpora rozvoje doplňkové infrastruktury pro cestovní ruch
4.3.5 Podpora rozvoje infrastruktury pro kongresovou turistiku
4.3.6 Podpora investic do výstavby zařízení pro wellness a rehabilitaci
4.3.7 Podpora rozvoje infrastruktury pro venkovskou turistiku (agroturistiku) a případně dalšího tematického cestovního ruchu

Opatření 4.4: Rozvoj doprovodné turistické infrastruktury, propagace města jako destinace cestovního ruchu
<i>Cíl opatření:</i>
Kvalitní turistickou infrastrukturou a cílenou propagací města posílit návštěvnost města, prodloužit délku pobytu turistů, zvýšit atraktivitu a návštěvnost města mimo hlavní turistickou sezónu.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
Město Telč je velmi dobře známým turistickým cílem díky svému zápisu na seznam kulturního dědictví UNESCO. Počet tuzemských i zahraničních návštěvníků města je tak v rámci České republiky nadprůměrný. Převažující doba, kterou návštěvníci stráví ve městě je však krátká. Cílem opatření je podpořit návštěvnost města a prodloužit délku pobytu návštěvníků zavedením jednotné, přehledné a cílené propagace města a služeb v něm poskytovaných. Zásadním cílem tohoto opatření je zaměřit se na sezónnost cestovního ruchu v Telči vytvářením a podporou aktivit a infrastruktury, které přilákají do města návštěvníky i mimo hlavní turistickou sezónu.
<i>Aktivita</i>
4.4.1 Rozvoj aktivit spolku Kraj pod Javořicí, podpora a rozvoj činnosti destinační agentury
4.4.2 Podpora koncepčního přístupu k rozvoji města / regionu jako turistické destinace (marketingové strategie atd.); definování identity města jako destinace CR a jednotného marketingového stylu
4.4.3 Rozvoj marketingu cestovního ruchu a propagace místních atraktivit a akcí, využívání moderních technologií pro propagaci města / regionu
4.4.4 Rozvoj spolupráce s cestovními kancelářemi a dalšími incomingovými subjekty
4.4.5 Zkvalitňování služeb turistického informačního centra a informačních služeb pro turisty obecně
4.4.6 Tvorba propagačních materiálů a průvodců (včetně tematických průvodců šitých na míru cílovým skupinám) dle definovaných marketingových a strategických koncepcí
4.4.7 Rozvoj navigačního systému pro turisty ve městě a okolí
4.4.8 Podpora rozvoje lidských zdrojů v cestovním ruchu
4.4.9 Údržba, rozšíření a budování nových naučných stezek
4.4.10 Vybudování sítě cyklostezek v region Telčsko
4.4.11 Propojení Telče bezpečnými trasami pro cyklisty ve směru sever – jih (Jihlava – Třešť – Telč – Dačice – Slavonice) a ve směru západ – Východ (Třebíč - Telč – Jindřichův Hradec)
4.4.12 Zkvalitnění zázemí pro občany a návštěvníky u rybníka Roštejn
4.4.13 Údržba, rozšíření a doplnění mobiliáře stezek pro pěší a cyklo
4.4.14 Zkvalitnění a rozšíření doprovodné turistické infrastruktury města
4.4.15 Podpora budování turistických lákadel a atraktivit
4.4.16 Vytváření nových turistických produktů
4.4.17 Vyvážený rozvoj lokality Lipky a lokality Oslednice pro rozvoj cestovního ruchu
4.4.18 Rozvoj spolupráce s podnikatelskými a jinými subjekty při budování doprovodné turistické infrastruktury, koordinace společných aktivit
4.4.19 Podpora a propagace aktivit subjektů, které přinášejí návštěvnost města i mimo hlavní turistickou sezónu (aktivity na zimním stadionu, aktivity Univerzitního centra MU Brno aj.)

Opatření 4.5: Rozvoj a péče o historické kulturní dědictví města
<i>Cíl opatření:</i>
Zajistit dobrý stav památek a přístupnost historického kulturního dědictví města pro návštěvníky i jeho obyvatele.
<i>Výchozí situace a její reflexe ve strategii:</i>
Péče o památky a historické dědictví je nezbytným předpokladem pro udržení atraktivity města, která je z velké části založena právě na prezentaci historických památek a budov.
<i>Aktivity:</i>
4.5.1 Obnova památek ve městě a jejich prezentace
4.5.2 Podpora aktivit směřujících k oživení památek
4.5.3 Podpora využívání památek ve městě pro potřeby cestovního ruchu
4.5.4 Rozvoj a propagace kulturních akcí v Telči
4.5.5 Spolupráce s dalšími městy a spolky v oblasti obnovy historického kulturního dědictví i jejich prezentace jako jedinečného kulturního a historického fenoménu